Sommaire

1. **Ouverture de la séance publique**
   - M. Fernand Etgen, Président
2. **Discours de M. le Président**
   - M. Fernand Etgen, Président
3. **7857 - Projet de loi portant modification :**

   1° de la loi modifiée du 17 juillet 2020 sur les mesures de lutte contre la pandémie Covid-19 ;

   2° de la loi modifiée du 25 novembre 1975 concernant la délivrance au public des médicaments ;

   3° de la loi modifiée du 22 janvier 2021 portant : 1° modification des articles L. 234-51, L. 234-52 et L. 234-53 du Code du travail ; 2° dérogation temporaire aux dispositions des articles L. 234-51, L. 234-52 et L. 234-53 du Code du travail
   - Rapport de la Commission de la Santé et des Sports : M. Mars Di Bartolomeo (intervention de Mme la Ministre Paulette Lenert)
   - Discussion générale : M. Claude Wiseler (intervention de Mme la Ministre Paulette Lenert) (dépôt de la motion 1) - M. Gilles Baum - M. Georges Engel (interventions de M. Claude Wiseler et Mme la Ministre Paulette Lenert) - Mme Josée Lorsché - M. Jeff Engelen (dépôt de la résolution 1) - Mme Nathalie Oberweis - M. Sven Clement
   - Prise de position du Gouvernement : Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé (interventions de M. Claude Wiseler, Mme Martine Hansen et M. Michel Wolter) - M. Sven Clement (parole après ministre) - M. Marc Goergen (parole après ministre) - Mme la Ministre Paulette Lenert - Mme Myriam Cecchetti (parole après ministre) - Mme la Ministre Paulette Lenert - M. Michel Wolter (parole après ministre) - Mme la Ministre Paulette Lenert - M. Claude Wiseler
   - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
   - Motion 1 : M. Claude Wiseler - M. Sven Clement - Mme Nathalie Oberweis - M. Jeff Engelen - M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse - Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé - M. Claude Wiseler - M. Fernand Kartheiser
   - Vote sur la motion 1 modifiée (rejetée)
   - Résolution 1 : Mme Martine Hansen - M. Georges Engel - Mme Nathalie Oberweis - M. Sven Clement - M. Fernand Kartheiser (intervention de M. Georges Engel)
   - Vote sur la résolution 1 (rejetée)
4. **7859 - Projet de loi portant modification :**

   1° de la loi modifiée du 29 juin 2005 fixant les cadres du personnel des établissements d'enseignement secondaire ;

   2° de la loi modifiée du 23 juillet 2016 portant création d'une réserve nationale des employés enseignants des lycées ;

   3° de la loi du 29 octobre 2020 portant 1° dérogation à l'article 27 de la loi modifiée du 6 février 2009 concernant le personnel de l'enseignement fondamental ; 2° modification de la loi modifiée du 29 juin 2005 fixant les cadres du personnel des établissements d'enseignement secondaire ; 3° modification de la loi modifiée du 23 juillet 2016 portant création d'une réserve nationale des employés enseignants des lycées
   - Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance, de la Jeunesse, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche : M. Gilles Baum
   - Discussion générale : Mme Martine Hansen - Mme Francine Closener - Mme Djuna Bernard - M. Fred Keup - M. Sven Clement
   - Prise de position du Gouvernement : M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse - M. Sven Clement (parole après ministre)
   - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
5. **Ordre du jour**
   - M. Fernand Etgen, Président
6. **7565 - Projet de loi portant sur :**

   1° l'organisation et le fonctionnement de l'« École de Commerce et de Gestion - School of Business and Management » ;

   2° l'intégration de l'offre scolaire de l'École Privée Grandjean et la reprise de son personnel
   - Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance, de la Jeunesse, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche : M. Claude Lamberty
   - Discussion générale : Mme Martine Hansen - Mme Francine Closener - Mme Djuna Bernard - M. Fred Keup (interventions de Mme Francine Closener pour fait personnel, M. Claude Lamberty, M. Georges Engel et M. Sven Clement) - Mme Myriam Cecchetti (intervention de M. Georges Engel) - M. Sven Clement
   - Prise de position du Gouvernement : M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse
   - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
7. **7834 - Projet de loi du *** portant dérogation à l'article 6, alinéa 4, de la loi modifiée du 6 février 2009 concernant le personnel de l'enseignement fondamental**
   - Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance, de la Jeunesse, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche : M. Gilles Baum
   - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
8. **7800 - Projet de loi du *** portant création d'un lycée à Mersch et modification :**

   1° de la loi modifiée du 22 juillet 2008 portant création d'un lycée à Junglinster ;

   2° de la loi modifiée du 13 juin 2013 portant création d'un lycée à Clervaux ;

   3° de la loi modifiée du 26 février 2016 portant création d'une école internationale publique à Differdange ;

   4° de la loi modifiée du 23 juillet 2016 portant création d'une réserve nationale des employés enseignants des lycées ;

   5° de la loi du 13 juillet 2018 portant création d'un lycée à Mondorf-les-Bains ;

   6° de la loi du 19 décembre 2020 concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2021
   - Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance, de la Jeunesse, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche : M. Claude Lamberty
   - Discussion générale : Mme Diane Adehm - Mme Francine Closener - Mme Josée Lorsché - M. Fred Keup - Mme Myriam Cecchetti - M. Sven Clement
   - Prise de position du Gouvernement : M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse - Mme Myriam Cecchetti (parole après ministre) - M. le Ministre Claude Meisch
   - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

Au banc du Gouvernement se trouvent : M. Claude Meisch et Mme Paulette Lenert, Ministres.

(La séance publique est ouverte à 08.06 heures.)

1. Ouverture de la séance publique

M. Fernand Etgen, *Président.-* Ech maachen d'Sitzung op. Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

(Négation)

2. Discours de M. le Président

Ech wëll op dëser Plaz alle Bierger, déi uerg vum Héichwaasser betraff sinn, eist opriichtegt Matgefill ausdrécken an hinnen an och alle Leit, déi elo um Terrain am Asaz sinn, vill Courage wënschen. Mir wëllen och déi Kolleeginnen a Kolleegen entschëllegen, déi elo nach net hei sinn, well ganz vill sinn duerch déi meteorologesch Bedingungen nach zréckgehalen.

3. 7857 - Projet de loi portant modification :

1° de la loi modifiée du 17 juillet 2020 sur les mesures de lutte contre la pandémie Covid-19 ;

2° de la loi modifiée du 25 novembre 1975 concernant la délivrance au public des médicaments ;

3° de la loi modifiée du 22 janvier 2021 portant : 1° modification des articles L. 234-51, L. 234-52 et L. 234-53 du Code du travail ; 2° dérogation temporaire aux dispositions des articles L. 234-51, L. 234-52 et L. 234-53 du Code du travail

Mir fänken d'Sitzung vun de Moien u mam Projet de loi 7857, enger Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Aféierung vun enger Rei Mesuren am Kader vun der Covid-19-Pandemie. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Claude Wiseler, den Här Gilles Baum, den Här Georges Engel, d'Madamm Josée Lorsché, den Här Jeff Engelen, d'Madamm Nathalie Oberweis an den Här Sven Clement. D'Wuert huet elo, wéi gewinnt, den Här Rapporter Mars Di Bartolomeo. Här Di Bartolomeo, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Santé et des Sports

M. Mars Di Bartolomeo *(LSAP), rapporteur.-* Merci, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, Dir Dammen an Dir Hären, de President huet déi richteg Wierder fonnt. Et ass nun emol esou, dass eng Plo selten aleng kënnt. A wéi wann déi Virusplo net genuch gewiescht wär, hu mer et dann och elo nach mat enger Waasserplo ze dinn, wou dat Waasser, op dat mer d'lescht Joer gewaart hunn, dëst Joer mateneen erofkomm ass.

Mee bon, och dat wäerte mer zesumme packen. Op jiddefalls Merci, President, fir déi empathesch Wierder fir déi Leit, déi et am häertste getraff huet.

Här President, virun engem Mount hu mer hei am Haus ganz substanziell Erliichterungen a Saache Covidbekämpfung decidéiert, déi vun enger grousser Majoritéit vun Deputéierte gedroe sinn. Virun engem Mount stounge quasi all Indicateuren op gréng an et hätt ee kënnen unhuelen, dass mer kuerz virum Zil wären. Mee dee Virus schléit ëmmer dann erëm zou, wann, am falsche Glawen, dass mer e lass wären, déi elementar Virsiichtsmoossname méi oder manner vernoléissegt ginn an op enger Rei vu Plaze gefeiert gëtt, wéi wann näischt wär. D'Suitte kenne mer, an dat, obwuel déi grouss Majoritéit vun eise Leit sech un alles halen.

Déi Haaptindicateuren hu sech net weider verbessert. Nee, am Géigendeel, si weisen erëm no uewen, och wann et elo net eng spektakulär Entwécklung ass, mee si sinn net méi esou erofgaangen, wéi mer eis dat erhofft hunn. Dofir si keng spektakulär Lackerunge méiglech, och wann am Privatberäich an am Sport elo mat dësem Gesetz punktuell Erliichterungen ab muer wäerte kommen.

Wéi gesäit d'Situatioun um Terrain aus? D'Infektiounszuele si geklommen, mee zënter e puer Deeg plus/minus stabill. D'Presenz vum Virus an de Kläranlagen ass erëm weesentlech méi héich. D'Hospitalisatioune sinn nees liicht eropgaangen. Mir bleiwen op engem Niveau, dee fir d'Spideeler gerabel bleift. An dat ass ee vun deene Facteuren, deen an der Bewäertung vun der Situatioun besonnesch wichteg ass. Soulaang wéi mer déi Situatioun ënner Kontroll hunn, ass et liicht orange, mee jiddefalls net méi am Moment.

Glécklecherweis hu mer kaum Stierffäll am Moment, mee all eenzelnen Doudesfall ass een ze vill. Op där anerer Säit geet d'Impfcampagne gutt virun. Den Impfstoff kënnt lues a sécher eran an d'Zuel vun de geimpfte Persoune geet an engem ganz gudde Rhythmus weider erop.

Dofir proposéiere mer, déi bestoend Moossname wäitgeeënd oprechtzeerhale mat awer klengen Änerungen. De CovidCheck-Regimm gëtt adaptéiert an ab eng Auer nuets a bis sechs Auer moies ginn d'Konditiounen ugepasst un d'Situatioun an un dat, wat mer konnte beobachten. No eng Auer brauch een obligatoresch entweeder e Certificat, dass ee geimpft oder erëm gesond ass, en negative PCR-Test, dee manner wéi 72 Stonnen al ass, oder en negative Schnelltest, deen zertifizéiert ass vun engem Professionnel de santé.

An anere Wierder: D'Auto- oder d'Selbstschnelltester, déi vun engem Fonctionnaire oder Employé public zertifizéiert sinn, sinn ab deem Moment, sprëch ab eng Auer moies, net méi gëlteg a valabel, a fortiori déi net, déi een esou à la va-vite selwer mécht. D'Erklärung heifir ass, dass dës Tester besonnesch ëm déi Zäite par rapport zu deenen aneren, déi mannste grouss Sécherheet bidden, well se net vun oder ënnert der Opsiicht vun engem Gesondheetsberuffler oder soss engem Assermentéierte gemaach goufen.

D'Lëscht vun deene Gesondheetsberuffer, déi dat negatiivt Resultat vun engem Antigèntest kënnen zertifizéieren, gouf erweidert: Den Assistant technique médical, den Infirmier gradué, den Assistant d'hygiène sociale sinn derbäikomm.

Am grousse Ganzen a bis op e puer Ausnamen huet de CovidCheck-Regimm gutt fonctionéiert. E gouf op deenen allermeeschte Plaze seriö ëmgesat a respektéiert. An et ass hei den Opruff, dass mir all Interêt hunn, eis gewëssenhaft un dës Reegelen ze halen, wa mer weider wëllen déi Fräiheete genéissen, déi mer eis mëttlerweil zréckgeholl hunn. Een, dee fuddelt, fuddelt a seng eegen Täsch an op Käschte vun deenen aneren. Also wannechgelift, dat ass kee Péngegen, mee et ass einfach e räsonabelt, e verantwortlecht Verhale vis-à-vis vu sech selwer a vis-à-vis vun deenen aneren.

Dat gëllt och fir de private Beräich an doheem, wou een an Zukunft kann Evenementer, Fester, lessen - mat Mooss, wannechgelift! - organiséieren ënnert dem CovidCheck-Regimm. Dëst muss dann och un d'Direktioun vun der Santé notifizéiert ginn, also och do keng Gängelei. Just doheem brauch een de CovidCheck net extra ze affichéieren.

Fir Rassemblementer gëllen also iwwerall déi selwecht Reegelen, am privaten an am ëffentleche Beräich.

Am Sport dierfen elo nees all Ekippen ouni Aschränkungen zesummen trainéieren. Och Kompetitiounen a Matcher si fir si erëm méiglech mat der Obligatioun vun engem negative Schnelltest oder awer dem Beweis, dass ee geimpft, erëm gesond oder negativ getest ass.

De Projet de loi redresséiert eng Rei vun Inkohärenzen am Gesetz a preziséiert, dass sech Museker an Dänzer am Kader vun hirer professioneller Aktivitéit net mussen un d'Oploe vun Distanz- a Maskeflicht halen.

Änerunge gëtt et och bei de Schoulen an am peri- a parascolairë Beräich. Bei dësen Aktivitéite bausse gëlle keng Maskeflicht a keng Distanzreegelen. Bei Schoulaktivitéite banne gëllt keng Maskeflicht an Distanzreegel, wann d'Kanner op hire Plaze sëtzen. Vun deene Restriktiounen ausgeholl sinn och peri- a parascolaire Aktivitéite bannen, wa manner wéi zéng Persoune gläichzäiteg un dëser Aktivitéit deelhuelen oder awer si ënnert dem Regimm vum CovidCheck organiséiert sinn.

D'Sanktioune goufen adaptéiert a preziséiert. Am Kader vum CovidCheck ass de Commerçant, Gerant oder Organisateur - och privaten Organisateur - responsabel fir d'Notifikatioun an och d'Kontroll vum CovidCheck beim Accès. Mécht en dat net, da mécht e sech strofbar, mee en ass awer net fir d'Feelverhale vu senge Gäscht responsabel. Do ass jiddweree fir sech responsabel. Hält e sech net un d'Konditiounen, da mécht e sech strofbar, besonnesch dann an där Period och, déi no eng Auer kënnt.

Zanter dem 1. Juli 2021 sinn och déi nei europäesch Bestëmmungen iwwert d'Unerkennung vun de verschiddene Covidzertifikater gëlteg. Nei sinn dann och eng Rei vu weidere Reegele fir d'Unerkennung vun den Zertifikater.

Zousätzlech ass virgesinn, dass den Direkter vun der Santé ënner verschiddene Konditioune kann Impfzertifikater ausstelle fir Leit, déi hei wunnen an awer aus bestëmmte Grënn am Ausland geimpft goufen oder als gesond gëllen - wa se geimpft goufen, da selbstverständlech mat deenen unerkannten Impfstoffer an net mat aneren Impfstoffer.

Eng weider Änerung, déi ënner anerem positiv vum Collège médical ervirgestrach gouf, ass, dass elo Medikamentendepoten an de Maisons médicales legal méiglech sinn.

A schliisslech gëtt de Congé pour raisons familiales am Rame vun der Covidkris verlängert, bis elo emol de 14. September inclus.

Dëst Gesetz, Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, wéi déi meescht aner, och wa se an enger gewëssener Zäitnout gestréckt an analyséiert goufen, gouf seriö analyséiert a geet net aus der Chamber eraus, wéi et erakomm ass. D'Chamberskommissioun huet hei ganz seriö dru geschafft. An ech soen et erëm eng Kéier: Déi ganz Chamberskommissioun, zesumme mat der Regierung, huet hei ganz gutt dru geschafft.

Par rapport zum initialen Text zum Beispill, esou wéi en deposéiert gouf, sinn, opgrond och vun den Observatiounen an den Iwwerleeungen an der Kommissioun, eng Rei vun Änderunge komm. Mir hunn zum Beispill déi Auerzäit, wou de Selbstschnelltest net méi gëllt, vu Mëtternuecht op eng Auer eropgesat, soudass mer dee Couperet fale loosse mat der normaler Schléissstonn, déi bei eng Auer läit.

Déi Mëtternuechtsreegelung, also déi zwou Auerzäiten - zwielef Auer an eng Auer -, wär net einfach gewiescht ze applizéieren. Dofir hu mer déi heite Solutioun geholl, mat awer engem klore Message derbäi: Dass mer déi Upassung do gemaach hunn, ass kee Fräibréif, fir Halligalli ze maachen! De Message bleift dee selwechten: Wat d'Nuecht méi spéit oder de Moie méi fréi gëtt, wat een net onbedéngt besser gëtt! An dat soll een am Hannerkapp hunn a probéieren, dass dat eeben net de Fall ass an dass een d'Garde net erofléisst.

Verschidde Membere vun der Kommissioun hätten et virgezunn, eng Suppressioun vun de fräien Nuechten ze maachen. Bon, dat ass am Aufgabegebitt vun de Gemengen. Mee wann een hei e gesetzleche Schrëtt gemaach hätt, dann hätt een et wärend där Zäit aus der Responsabilitéit vun de Gemengen erausgeholl. Et wär keng fräi Nuechte ginn.

Dat ass eng ganz pertinent Iwwerleeung gewiescht an, ech mengen, eng - eng! - vun den Ursaachen, firwat dass et net verdéift ginn ass, ass, dass mer eist Gesetz och mussen haut ofliwweren, fir dass et natlos iwwergeet. Mee dat soll een am Hannerkapp behalen, ouni awer ze vergiessen, dass wann een dat eenheetlech mécht, ee vläicht déi strooft, déi sech un alles halen. Also, et gëtt ëmmer zwou Säite vun de Medailen. Mir hunn eis fonnt an der Kommissioun op där Reegelung: zwielef Auer op eng Auer. An, ech mengen, de Secteur, deen huet sech och doriwwer gefreet.

Mir soen och der Madamm Minister e grousse Merci, dass se déi doten Iwwerleeunge matgedroen huet.

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé.*- Mir haten et och proposéiert.

M. Mars Di Bartolomeo *(LSAP), rapporteur.*- Voilà, an Dir hat och proposéiert, den Avis vum Conseil d'État ze suivéieren. Mir hunn eis also erëm eng Kéier fonnt an där Kommissioun. An dat ass och gutt esou.

Mir mussen déi dote Reegelung am A behalen - selbstverständlech. A vu dass mer eng Lafdauer vun zwee Méint hunn, ass et kloer fir eis an der Chamber, dass mer och eis Disponibilitéit am A musse behalen.

Här President, zur Prozedur: De Projet de loi ass den 8. Juli 2021, viru genee enger Woch, deponéiert ginn. Den 12. Juli koumen Amendemente vun der Regierung, den 13. Juli den Avis vum Conseil d'État. Weider Avise koumen eran an ech verweisen do op de schrëftleche Rapport. Gëschter ass de Rapport bei zwou Enthalungen ugeholl ginn.

Voilà, Här President, dat sinn d'Haaptelementer vum neie Covidgesetz, dat also eng Lafdauer huet vun zwee Méint.

Fir dass dee Choix, dee mer geholl hunn, de Gros vun den Erliichterungen oprechtzëerhalen, dee richtegen ass a bleift, ass jiddweree vun eis gefuerdert, fir virsiichteg ze bleiwen - hei an an der Vakanz! Eis Gesetzer reagéiere jeeweils op d'Situatioun um Terrain, schafen eng Rumm, mee Gesetzer kënnen nëmmen een Deel vun der Strategie géint de Virus a fir d'Normalitéit sinn, déi mer eis wënschen. Dat effikasst Géigemëttel géint de Virus hu mir selwer an der Hand mat deenen normale Reaktiounen: impfen an oppassen!

Domat sinn ech um Enn vu mengen Ausféierungen, Här President, a soen lech Merci an hunn dës Kéier eng Punktlandung fäerdegbruecht. Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci, Här Rapporter fir d'Punktlandung. Merci awer och fir de Rapport.

Als éischte Riedner ass den honorabelen Här Claude Wiseler agedroen. Här Wiseler, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Claude Wiseler *(CSV).*- Merci, Här President. Och ech schléisse mech Äre Wierder vun de Moien un, fir all deene Merci ze soen, déi vill am Asaz waren dës Nuecht, vill geschafft an och de Leit gehollef hunn, an deenen, déi Problemer a Misär hunn, Courage ze wënschen an deenen nächste Stonnen. Dat ass net esou einfach, dat Ganzt. Also ech schléisse mech wierklech Äre Wierder un.

Säit véier Wochen, säit dem leschte Gesetz, hunn d'Leit e bësse méi Fräiheet zréckkritt. Dat ass gutt esou. D'Politiker hunn d'ailleurs och e bësse méi Fräiheet zréckkritt, well et gëtt eis d'Geleeënheet erëm, fir méi an de Kontakt mat Leit ze goen an effektiv nozelauschteren, wat dann esou geschwat a geduecht gëtt. An déi Reaktiounen dobaussen, déi si ganz divers an och villschichteg, wann ee mat de Leit schwätzt. Dat Éischt, wat emol erauskënnt, dat ass also wierklech déi richteg Freed, erëm erauszekommen, Leit ze begéinen. De leschte Weekend war och nach schéi Sonn, an dat ware flott Momenter, fir sech esou erëmzegesinn.

Et mierkt een awer och, datt se nach net ëmmer wëssen, wéi se sech solle behuelen, wa se bei ee kommen. Et géif een engem gär an d'Äerm falen, et geet awer net oder d'Leit wëllen net, an da wësse se net. Et ass heiansdo komesch a lëschteg a schwiereg zur selwechter Zäit. An et mierkt een awer och nach heiansdo en Onverständnis par rapport zu deenen engen a par rapport zu deenen aneren, déi sech wëllen impfe loossen, déi sech net wëllen impfe loossen, an eng gewëssen Tensioun dotëschent. Dat hunn ech zwar och relativ kloer an deenen Diskussioune verspiert, déi mer haten.

Et spiert een och grouss Froen, Ängschten iwwert d'Zukunft: Wat geschitt am September? Si mer elo iwwert de Bierg oder musse mer dat Ganzt erëm eng Kéier ufänken, wann elo d'Rentrée ass? Wéi ass et mat deene verschiddene Varianten? Och als Politiker kann een evidenterweis keng Äntwerte ginn. Et kann een dat soen, wat ee mengt, mee eppes Definitives net.

An et ass mer souguer virkomm, Madamm Minister, datt ech mer hu missen d'Panz rappe loosse wéinst der Regierung, wou d'Leit gesot hunn, d'Politiker, déi däerften awer elo net erëm zoumaachen. Ech hunn du probéiert ze erklären, dat wär net meng Decisioun, well ech an der Oppositioun wär. D'Madamm huet mer dat net ganz richteg gegleeft, well dat wäre jo Politiker, déi dat decidéieren, an huet mer du gesot, wann dat dann esou wär, da soll ech lech de Message mathuelen - wat ech domadder gemaach hunn. Ech weess awer, datt et schwéier ass, déi Decisiounen och ëmmer ze erklären. Mee et ass heiansdo komesch, déi Diskussiounen, a lëschteg, déi Diskussiounen ...

Une voix.- Mir stëmmen d'Gesetzer.

M. Claude Wiseler *(CSV).*- Nee ...

(Hilarité)

Dat ass richteg. Mee d'Oppositioun kritt och net ëmmer dat an d'Gesetz, wat se wëllt.

Une voix.- Voilà!

(Interruption)

M. Claude Wiseler *(CSV).*- Jo, et ass gutt.

Dovunner ofgesinn, hunn ech déi Diskussiounen awer ganz lëschteg fonnt. Ech hunn d'ailleurs och, an dat ass mer da selte virkomm, d'Regierung och e wéineg verteidege missen an där Diskussioun.

Une voix.- Très bien!

(Hilarité)

M. Claude Wiseler *(CSV).*- Voilà! Mee d'Leit stelle sech awer och grouss Froen iwwert déi ekonomesch Zukunft, iwwert d'Dependenz vun Europa, iwwert d'Plaz vu Lëtzebuerg - wéi geet dat alles weider? -, och iwwert de Fonctionnement vun eiser Gesellschaft. Wat hunn all déi ganz Saachen hei elo u Changementer mat sech bruecht? Wat ass definitiv? Wéi schaffe mer an Zukunft? Wéi ass et mam Teletravail?

Wat ech wëll soen, op méi enger seriöer Nott, dat ass ... Ech si jo elo laang an der Politik derbäi, mee hei ass esou e Moment, wou ee spiert, datt bei de Leit an der Gesellschaft e gewëssene Flottement ass. E Flottement bei de Leit, wou se am Fong eng Bereetschaft hunn, fir Changementer ze akzeptéieren, well se wëssen, datt et warscheinlech net méi esou virugeet, wéi et virdru war, an och e Sichen no Äntwerten.

Am Fong sinn ech dovunner iwwerzeegt, datt et ee vun deene rare Momenter an der Politik ass, wou ee grouss Gestaltungsfräiheeten huet, well d'Leit einfach an dësem Moment bereet sinn, Changementer ze akzeptéieren, wann de Leadership vun der Politik hinne Changementer proposéiert. Ech mengen op jidde Fall.

An ech wëll am Fong just soen, datt et fir eis alleguer - an ech maachen d'Oppositioun do mat dran - vläicht e Moment ass, vun deem mer solle profitéieren, fir eng Rei Saachen an aner Richtungen ... oder liicht Kurben dranzehuelen. An ech hoffen, datt mer mat deenen Debatten, déi mer am September, Oktober wäerten hunn iwwert de Restart vun der Gesellschaft, net nëmmen ekonomesch, mee och gesellschaftlech dann, do eng Rei Weiche kënne stellen.

Op jidde Fall si mir bereet, an där Diskussioun konstruktiv matzeschaffen. An ech hoffen, datt d'Majoritéit och bereet ass, esou Diskussioune matunzegoen.

Mee komme mer zréck zu dem Text an zu der Situatioun vun haut. Dat dominant Gefill no baussen, dat ass, datt d'Leit frou sinn, datt erëm eng gewëssen Normalitéit zréckkënnt, datt se ... wéi se dat da soen: „Ech si frou, datt ech mäi Liewen zréckkréien." A vill jonk Leit soen, datt vill verlueren Zäit fir si do war, haaptsächlech wa se tëschent 15 a 25 sinn, an datt se déi wëllen awer op hir Aart a Weis da rattrapéieren. Da fannen ech dat verständlech.

Mee et huet een heiansdo d'Impressioun, datt op där anerer Säit déi Angscht an déi Roserei an déi Onzefriddenheet, déi vläicht an deene leschte Wochen a Méint war, vergiess ass par rapport zur Freed, déi elo déi Reouverture bedeit.

De leschte Gesetzestext huet, wéi gesot, gréisser Ëffnunge gemaach. Mir hunn dat virun engem Mount begréisst als CSV a mir hu se och matgedroen. Mir stinn och haut nach ëmmer hannert där Decisioun an empfannen deen Text, dee mer sengerzäit gestëmmt hunn, als nach ëmmer richteg.

Mir hate virun engem Mount just een Awand ze maachen. Dat war dat grousst Bedenken, dat mer ausgedréckt hu par rapport zu de fräien Nuechten an haaptsächlech par rapport zu der grousser Ouverture, déi um Nationalfeierdag geschitt ass. Mir hunn déizäit kloer gesot, datt mir déi Ouverturen net géife maachen.

Dofir soen ech awer, datt hei eng Responsabilitéitsverschibung op d'Gemenge geschitt ass, déi menger Meenung no net hätt sollen, net hätt däerfe geschéien. A wann ech der Madamm Minister an dem Dokter Schmit nolauschteren, da sinn et och déi Exzesser vum Nationalfeierdag respektiv Clusteren a verschiddenen Nuetslokaler, déi erëm déi ganz Infektiounswelle gestart hunn. Do läit dann trotzdeem och eng Responsabilitéit vun der Regierung dran.

Dat gesot, wou si mer haut dru mat den Zuelen? Mir hunn héich Infektiounen. Eis Infektioune si manner héich wéi an England oder a Portugal. Mir leien, wann ee se op eng Millioun héichrechent, fir se kënnen ze vergläichen, bei 188 Infektiounen den Dag. Aner Länner wéi d'Belsch si bei 106, Frankräich bei 57, Däitschland bei 9. Do ass awer e groussen Ënnerscheed. An do gesäit een, wat e puer Deeg kënnen als laangfristeg Effekten op Infektiounen hunn.

Et ass e Risenënnerscheed, deen eebe mat deem Startmoment do komm ass. Dat kann och Konsequenzen hunn. An eisen Ae wär et vermeidbar gewiescht oder zumindest zum Deel vermeidbar gewiescht.

Ech muss awer och dann hannendru soen: Gott sei Dank huet dat net déi selwecht Suitte wéi soss. Hätte mer nämlech virun engem oder zwee Méint esou e Start gehat mat all deene Leit, déi nach net geimpft waren, da wären natierlech d'Resultater, déi mer hunn, weesentlech méi héich.

Wann een haut kuckt: Eis Hospitalisatioune sinn och am Verglach mam Ausland extreem déif. Dat heescht, d'Zuel vun de Leit, déi bei eis an de Spideeler sinn, ass méi niddreg wéi am Ausland. An och d'Zuel vun deene Leit, déi bei eis stierwen, ass net esou héich wéi oft am Ausland. Wann ee se kuckt: Portugal an England hu vill méi héich Stierfraten, warscheinlech do och, well d'Delta-Variant bei hinnen 80 % erreecht huet, wat, mengen ech, bei eis nach net de Fall ass.

Mee ech wëll awer hannendru soen: Dat ass awer fir eis net d'Méiglechkeet, fir sech auszerouen - au contraire. Mir riskéiere jo och, déi Delta-Variant nach eng Kéier méi grouss, méi staark heihinnerzekréie wéi soss, soudatt een do muss oppassen, wat ee mécht.

Den Ënnerscheed ass d'Delta-Variant. Den Ënnerscheed ass warscheinlech och, an dat muss ech wierklech soen, e gutt fonctionéierende Spidolssystem, an och de Fait, datt mer mat de Vaccinatioune gutt virukomm sinn. Gutt, mee awer an der Moyenne vun aneren européische Länner och. Mir si besser wéi Portugal a Frankräich. Mir si manner gutt wéi d'Belsch zum Beispill an de Vaccinatiounen. Mir hu vill Leit, déi voll vaccinéiert sinn. Dat ass jo och positiv. Mee och do leie mer a priori an der européischer Moyenne. Mee ech wollt dat just soen, fir et proportionell auszeleeën.

Ech géif soen, mir leie liicht iwwert der Moyenne bei den zweete Vaccinatiounen a liicht ënnendrënner bei den éischte Vaccinatiounen. Dat hänkt natierlech vum Choix of, deen d'Madamm Ministesch erkläert huet, fir all zweet Vaccinatioun esou schnell wéi méiglech ze maachen. Dat fannen ech par ailleurs och de richtege Choix.

Ech wëll och hei soen, datt ech fannen, datt d'Organisatioun vun de Vaccine momentan gutt fonctionéiert. Ech hat d'lescht Woch d'Geleeënheet, Impfzentre besichen ze goen a mat de Leit ze schwätzen, mat deenen, déi geimpft gi sinn, awer och mat deenen, déi d'Leit geimpft hunn. Ech hu fonnt, datt dat reibungslos, schnell an effikass leeft an datt dat och bei extrae Problemer - zum Beispill Studenten oder Leit, déi am Ausland wunnen, déi eng éischte Kéier eng Vaccinatioun am Ausland kruten an déi eng zweete Kéier eng mussen hei kréien, wat dann administrativ relativ komplizéiert ass - op eng einfach Aart a Weis geléist gëtt.

Dofir wëll ech dat och soen. Ech hunn déi Leit hëllefräich, kompetent, gentil a gutt organiséiert fonnt. Ech wëll hinne Merci soen. An ech fannen dat positiv gemaach. Dat kann een och hei soen!

Dat selwecht soen ech fir d'Mise en place vum CovidCheck-System. Ech hunn näischt do anzewenden. Dee CovidCheck-System, wéi d'Leit bis geimpft waren, louch schnell an de Boîten. Déi informatesch Solutiounen, déi komm sinn, hunn ech gutt fonnt, bis dann op dee klenge Punkt, mee do huet den Här Clement eis jo gehollef, andeem en eis e Mail geschéckt huet, wéi een dat op säin Tëlefon, op säin Wallet ka kréien. Den Här Clement an d'Majoritéit zesummen, déi hunn dat da gutt gemaach.

Mee ech wëll - Witz beisäit - soen, déi Saachen, déi gutt gemaach sinn, dat kann een och als Oppositioun soen: Dat war gutt gemaach. Dat huet gutt geklappt an ech mengen, datt d'Leit domadder zefridde sinn.

D'Regierung weist elo mat Stolz op de Ranking, deen am „Spiegel" erauskomm ass. Ech muss och soen: Mir sinn och frou driwwer, datt Lëtzebuerg an internationale Rankingen eng gutt Plaz kritt, well all dat hëlleft eis natierlech weider, fir eist Bild vun eisem Land dobausse positiv ze gestalten.

Ech soen awer hannendrun: Dat däerf awer net eng Excuse sinn, fir net déi detailléiert Analys ze maachen. Well de Ranking vum „Spiegel" huet op véier Krittäre berout: Dat ass dee vun der Iwwerstierflechkeet, der Entwécklung vum PIB, de Progrès vum Impfen an d'Fräiheetsrestriktiounen - dat heescht, haaptsächlech zwee ekonomesche Krittären, an als sanitär Krittäre just d'Iwwerstierflechkeet an de Progrès vum Impfen drabruecht.

Wann ech aner Krittären derbäihuelen, notamment déi vun den allgemengen Infektiounszuelen, da gesäit d'Bild a sécherlech och de Ranking vu Lëtzebuerg ganz anescht aus. Wann ech och déi cumuléiert Infektiounszuele kucken, da si mir an Europa extreem, extreem héich - bal déi éischt notamment vun den Nopeschlänner. Bei der Zuel vun deene Leit, déi verscheet sinn, do hu mer der zwar manner wéi Frankräich, Portugal am d'Belsch, mee sinn awer e gutt Stéck méi héich wéi Däitschland oder zum Beispill Irland.

A wann ech et op der Zäitschinn kucken, da gëtt et fir eis dräi Etappen: den Ufank, wéi mer gutt gehandelt hunn, wéi mer schnell waren, an dat ass fir eis och ok; an no der grousser Vakanz dann eng Regierung, déi iwwerfuerdert war mat där zweeter Well, déi komm ass; an zwëschent November an Dezember, wéi mer quasiment europawäit déi schlechsten Zuelen haten, souwuel wat d'Infektiounen ugeet wéi d'Zuel vun deene Leit, déi verscheet sinn. Et ass kloer an däitlech, datt mer do Problemer an där Etapp haten.

D'ailleurs, de Rapport Waringo, dee mer ufangs der Woch kruten, seet a sech genau dat selwecht. De Rapport Waringo hëlt e Verglach vun de Länner hei an der Regioun a kuckt, wéi deenen eenzelne Länner hir Courbë waren. E stellt do fest, datt an der zweeter Well déi Courbe, déi mir haten, parallell zur Belsch a Frankräich an d'Luucht gaangen ass.

E stellt awer dann och fest, datt déi politesch Reaktiounen, déi vun deene Länner komm sinn, extreem rapid waren. E stellt fest, datt dann och déi Courben an der Belsch an a Frankräich weesentlech méi schnell erofgi wéi zu Lëtzebuerg a concluéiert doraus, datt d'Lëtzebuerger Politik am September, Oktober vill ze vill lues reagéiert huet an domat och déi Infektiounscourbe wärend Woche méi héich war wéi an eisen Nopeschlänner, wat net hätt misse sinn. Et sinn also net ech, deen dat seet, net mir, déi dat als CSV soen, mee dat ass eis ufangs der Woch nach eng Kéier am Rapport vum Jeannot Waringo confirméiert ginn.

Mee haut si mer an enger anerer Situatioun. En résumé: Mir hunn erëm relativ héich Infektiounstauxen. Normalerweis hätt dat eng gréisser Alerte an eng gréisser Reaktioun hei am Parlament a warscheinlech och bei der Regierung declenchéiert. Dat ass haut net de Fall, well mer mierken, datt parallell keng grouss Influenz op d'Bettenzuelen ass, keng grouss Influenz op d'Doudesfäll - an dësem Moment! - ass.

Mir sinn awer elo vun dem 23. Juni méi wéi zéng Deeg ewech, soudatt een awer kann dervun ausgoen, datt déi grouss Well an den Hospitalisatiounen an an den Doudesfäll net esou wäert kommen, wéi dat virdrun de Fall war. Ech sinn och nach extreem, extreem virsiichteg, mee ech hat d'Impressioun, datt d'Reaktioun am September, Oktober soss vill, vill méi schnell war, soudatt ech hoffen, datt dat och elo esou bleift.

Den Infektiounsalter ass och relativ déif. 86 % vun deene Leit, déi sech infizéieren, sinn ënner 40 Joer. An den Hospitalisatiounsalter ass och erofgaang op 45 Joer.

Dofir si mer haut der Meenung vun der Regierung, déi doranner besteet - an ech resuméiere se elo, an ech hoffen, datt ech se richteg resuméieren -: Et muss net méi zougemaach ginn op där enger Säit, zweetens, et kann awer och net méi opgemaach ginn, an drëttens, eng Rei Adaptatiounen op Basis vun deem, wat geschitt ass, musse gemaach ginn.

Dat sinn déi dräi Punkten, déi d'Regierung sech als Zil gesat huet. Dat sinn och déi dräi Punkten, an ech soen dat kloer, mat deene mer kënnen averstane sinn, hannert deene mer och stinn.

Et muss net méi zougemaach ginn. Wann dat richteg ass, wat d'Regierung seet, datt mer e Starter op Nationalfeierdag a bei Clusteren an Nuetslokaler haten, dann hätt dat vläicht kënnen evitéiert ginn. Mee et huet awer an dësem Moment keng laang-

fristeg Konsequenzen, soudatt net muss méi zougemaach ginn. Mir sinn also domat d'accord. Et kann awer och net méi opgemaach ginn - dat schéngt eis och logesch ze sinn -, well nach ëmmer eng Gefor do ass, well mer eng Rei Detailer net am Grëff hunn an net wëssen, wéi et weidergeet.

Ech wëll just soen, datt ech, wéi ech d'Futtballeuropameeschterschaft gekuckt hunn, awer relativ schockéiert war, wat ech a verschiddene Stadione gesinn hunn, wou d'Virsiichtsmoossname quasiment total ausser Kraaft gesat gi sinn a wou esou gehandelt ginn ass, wéi wann näischt wär an am Fong och de Leit de Message eriwwerbruecht ginn ass: „Et ass alles an der Rei. Dir kënnt erëm lassfuere wéi virdrun." Ech hunn dat total e falsche Message fonnt. Ech wollt dat och hei soen.

Une voix.- Très bien!

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- Ech wëll och hannendru soen, well mer eeben zoufällegerweis dann och d'lescht Woch den neie Futtballstadion besiche konnte goen. D'Madamm Beissel laacht schonn, well si stolz op de Futtballstadion ass. An ech muss och soen: En ass och extreem schéin.

Mee dat, wat ech hei wollt soen, dat ass: Wann een elo déi Ouverturesmatcher huet - ech mengen, den 1. September ass deen éischten -, datt een net soll dee selwechte Feeler maachen an datt een net soll hei e Konzept ausschaffen, wou een dee Stadion rammelvoll mécht. Well ech mengen, dat wär nu wierklech e falsche Message. Mee et muss een nach uerdentlech Securitéitsmoossnamen huele bei esou Evenementer an och bei aneren Evenementer, well mir hunn et nach net ganz hannert eis.

Wat elo déi spezifesch Moossnamen ugeet, do huet de Mars Di Bartolomeo, eise Rapporter, deem ech wéi ëmmer villmools Merci soe fir déi Aarbecht, déi e gemaach huet, well et ass wierklech net ëmmer einfach, mee deen huet scho gesot, wéi et mat deenen eenzelne Moossnamen ass.

Dat, wat am éischte Gesetz stoung, wou d'Regierung wollt déi Schnelltester, déi Autotester a sech just bis zwielef Auer gülteg maachen - mir hunn d'Iddi verstanen, mir hunn awer och ganz kloer gemengt, datt déi Approche do net appropriéiert wär, well se net cibléiert wär op déi Nuetslokaler, déi Problemer gestallt hunn, a well et och fir d'Leit onverständlech ass, datt wann ech bei engem doheem sinn, wou mäin Zertifikat gutt ass vun aacht bis zwielef an en dann no zwielef Auer op eemol net méi gutt ass, obwuel déi selwecht Leit dobanne sëtzen, datt dat net sënnvoll war.

Dofir si mer frou, datt mer dat konnten, och op Basis vun den Avise vum Conseil d'État a vum Collège médical, ëmänneren an eng aner Solutioun do fannen. Déi Solutioun, déi elo am Text steet, dat soen ech och ganz kloer, fannen ech einfach besser wéi déi virdrun. Mir mengen net, datt se sanitär extreem effikass ass. Mir menge par contre, datt se awer emol applikabel ass an datt d'Leit se och an d'Realitéit kënnen ëmsetzen. A schonn eleng dat ass en Avantage!

An och - de Mars Di Bartolomeo huet et schonn ugedeit -, mir hätten als CSV aner Léisunge léiwer gehat. Ech wëll dat och ganz kloer hei zu Protokoll ginn. Mir hu proposéiert, datt mer a sech effektiv géifen hei am Gesetz aschreiwen, datt fräi Nuechten net sollen an deenen nächsten zwee Méint stattfannen, well et eis einfach vum sanitäre Standpunkt hier déi richteg Solutioun geschéngt hätt.

Ech weess, datt mer dann eng Rei Leit net frou gemaach hätten, mee ech mengen, datt wann dat richteg ass, wat den Dokter Schmit an d'Madamm Minister soen, datt am Nuetsliewen awer d'Hemmschwellen erofginn, da wär dat eng richteg Moossnam an eisen Ae gewiescht. Et deet mer leed, datt mer déi net konnten huelen. Ech hätt se besser fonnt wéi dat, wat mer elo gemaach hunn.

Ech hätt d'ailleurs och déi zweet Solutioun besser fonnt, déi vum Collège médical proposéiert ginn ass, datt mer einfach d'Autotester - wann dat dann dat schwaacht Glidd ass vun dem Testsystem, dat heescht, déi Tester, déi net zertifizéiert sinn, déi s de der also selwer méchs a quasiment selwer drop kucks an ermëttels - dann net akzeptéiert hätten. Am CovidCheck-System hätt dat, mengen ech, och zwar vill Onrou bruecht, mee et wär och vum sanitäre Standpunkt hier a mengen Aen, an eisen Ae sécherlech déi besser Solutioun gewiescht.

Zweete Punkt: de CovidCheck. Och am private Beräich hu mer deen an deene leschte Méint selwer gefrot. Bei deem leschte Gesetz hätte mer och gär déi Moossnam gehat. Déizäit krute mer gesot: „Dat geet net, well mer net kënne kontrolléieren doheem a mer dofir déi Moossnam och net wëllen aféieren."

Mir hunn déi Explikatioun sengerzäit akzeptéiert. Mir hu se och verstanen - dofir hu mer se akzeptéiert. Mee elo gëtt dat awer e Mount duerno agefouert. Ech hunn d'Fro gestallt: „Majo, wie kontrolléiert et dann elo?" Du krut ech d'Äntwert am Fong, datt dat nach wie vor selbstverständlech nach net kéint kontrolléiert ginn, mee datt mer elo, sot d'Ministesch, méi bäigeléiert hätten a se elo kéinten aféieren.

Ech muss soen: Et war net dee richtegen Zäitpunkt, wéi mer se gefrot hunn - elo ass et de richtegen Zäitpunkt, well d'Regierung se mécht. Ech fannen dat awer e bësse komesch. Elo kann ee verstoen: D'Regierung huet elo bäigeléiert. Mee de richtegen Zäitpunkt ass, wann d'Regierung bäigeléiert huet. A wann d'Oppositioun et e Mount virdru virschléit, dann ass et net de richtegen Zäitpunkt, well d'Regierung nach net bäigeléiert huet.

(Interruption)

Also, do muss ech éierlech soen: Ech kann dat net richteg verstoen.

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé*.- Mir huele Stellung dozou.

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- Jo. Dovunner ofgesinn, fannen ech déi Moossnam awer richteg. Mee ech fannen, datt mer se och schonn hätte kënne virun engem Mount aféieren.

Mir hunn also mat den Intentioune vun der Regierung kee Problem. Mir hu par contre Problemer mat der Ëmsetzung an de prakteschen Detailer, déi eis net ëmmer sënnvoll schéngen.

Ech kommen zu de Konklusiounen.

Dat Éischt ass, datt ech hoffen, datt d'Regierung de Bilan an d'Evaluatioun mécht vun allem deem, wat an deene leschte Méint geschitt ass, well mir wëssen net, wat am September geschitt. Wann dësen Text ofleeft a wann d'Vakanz erëm ass, dann huet momentan keen Anung, viru wat fir enger Situatioun mer déizäit stinn. Dofir hoffen ech, datt mer déi Moossnamen analyséiert kréien, datt mer wëssen, wa mer se nach eng Kéier missten uwenden, wat fir eng da sënnvoll sinn a wat fir eng net sënnvoll sinn.

Ech hoffen och, datt déi Aarbechte weiderlafen, déi fir d'Organisatioun vun de Spideeler, d'Continuatioun vun dem Gesondheetssystem, wann nach eng Kéier esou eng grouss Kris erëm géif kommen, respektiv d'Preparatiounen op eng Loi pandémie och elo an der Virbereedung ass. Well do wäre mer gutt drun, se esou schnell wéi méiglech ëmzesetzen, wa mer dann e wéineg Otem kréien.

Ech ginn och an deem Sënn eng Motioun hei of, Här President, wou déi Fuerderungen nach eng Kéier drastinn.

Motion 1

La Chambre des Députés,

- considérant que la pandémie Covid-19 constitue toujours un défi énorme pour notre vie quotidienne et pour notre système de santé ;

- constatant que presque tous les services médicaux de base ont dû être suspendus pendant le pic de la première phase de la pandémie ;

- connaissant le risque de la propagation de nouvelles variantes et d'une autre vague d'infections Covid-19 en automne avec le retour des vacances et notamment la rentrée scolaire,

invite le Gouvernement

- à mettre en place à court terme toutes les mesures nécessaires afin de préparer notre système de santé pour garantir que tous les soins et services médicaux de base puissent être assurés aussi bien dans les cabinets médicaux que dans les structures hospitalières lors d'une éventuelle prochaine vague de la pandémie en automne ;

- à élaborer un concept et un plan de crise pour toutes les structures et réseaux pour personnes âgées ;

- à préparer d'ores et déjà un projet de loi « Pandémie » afin de mettre en place des procédures permettant au Gouvernement et à la Chambre des Députés de réagir plus rapidement et plus efficacement à l'avenir à une éventuelle nouvelle crise sanitaire ;

- à préparer, pour le cas où cela s'avérerait nécessaire en septembre, l'extension du champ d'application du régime CovidCheck aux structures scolaires.

(s.) Claude Wiseler, Jean-Marie Halsdorf, Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, Marc Spautz.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci, Här Wiseler.

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- Déi zweet Konklusioun, déi ech wëll maachen, dat geet dann dësen Text un, dat ass: Mir fannen, datt et net d'Zäit ass, fir méi opzemaachen, datt et och net d'Zäit ass, fir méi zouzemaachen. Mir hätte ganz kloer verschidde Korrekturen, déi am Text sinn - an ech hunn dat detailléiert hei gesot -, anescht gemaach. Mee mir soen awer och: Dat geet eis net duer, fir elo géint den Text ze sinn. Dofir wäerte mer dësen Text matstëmmen.

Ech huele mer, well ech nach e puer Minutten hunn a well dat mer och perséinlech um Häerz läit, awer elo nach dräi, véier Minutten, fir zréckzekommen op dat, wat virun zwee Deeg hei an der Chamber geschitt ass am Kader vum Waringo-Rapport. Ech wollt net an déi Diskussioun agräifen, well d'Kolleegen aus menger Fraktioun, aus anere Fraktiounen dat gutt gemaach hunn. Mee ech wëll soen, datt ech awer schockéiert war iwwert dat, wat passéiert ass.

Mir haten hei eng Diskussioun iwwert de Waringo-Rapport. Doraus sinn der Regierung eng Rei zolidd Reprochë gemaach ginn. D'Kolleegen hu se hei widderholl. D'Regierung, an d'Familljeministesch haaptsächlech, krut eng Rei Froe gestallt. An ech soen, Froe gestallt, esou wéi dat an enger parlamentarescher Demokratie a mengen Aen normal ass.

Wann Der esou e Rapport hutt, da komme Froen doraus an da kënnen och Konsequenze gefrot ginn. Ech fannen déi Prozedur also absolutt normal an enger parlamentarescher Demokratie. An dann hu mer op där anerer Säit eng Ministesch, déi op déi Froen, déi gestallt ginn, op déi Reprochen, déi gemaach ginn, op déi Ausenanersetzungen, déi hei kommen, kee Wuert äntwert!

Op all déi Froen, op all déi Reprochen, kee Wuert äntwert, dann erausgeet an dann awer eng Minutt duerno virun d'Press leeft, fir sech iwwert d'Chamber an iwwer eenzel Deputéierten heibannen opzereegen! Da muss ech awer soen: Dat hunn ech nach net erlieft, esou eng Prozedur: erauszelafen an da sech iwwert d'Chamber an iwwert d'Verhale vun Oppositiounsparteien an iwwert d'Deputéiert einfach opreegen ze goen!

Ech soen lech: E Regierungsmember huet hei op dësem Pult Ried an Äntwert ze stoen! Deen huet hei op déi Froen ze äntweren, déi e gestallt kritt, an op déi Reprochen, déi e gemaach kritt, ze reagéieren! Reprochen, déi e gemaach kritt net nëmme vun enger Oppositiounspartei, mee vun alle véier Oppositiounsparteien! An net nëmme vun den Oppositiounsparteien, mee déi en och am Rapport Waringo als Froe gestallt kritt!

A wann ee sech schlecht vun der Chamber behandelt spiert - an dat ka jo och virkommen -, dann ass et hei um Riednerpult, wou ee sech sollt wieren. Ech consideréieren, datt dat en absolutte Refus vun der parlamentarescher Diskussioun ass, dann einfach erauszelafen, bei d'Press ze goen a sech do emol iwwert d'Oppositioun ze beschwéieren!

Et ass natierlech méi einfach, bei d'Press ze goen a sech iwwert d'Oppositioun ze beschwéieren an iwwer se hierzefalen, mee ech soen: Hei ass d'Plaz! Mee hei kritt een natierlech Oppositioun gemaach. Hei kritt een natierlech Kontradiktioun gemaach zu deem, wat ee seet. Dofir ass et vill méi einfach bei d'Press ze goen a sech emol do opzereegen.

Une voix.- Très bien!

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- Wann ee Minister ass, muss een och Kontradiktioun kënne verdroen. Et muss ee se och kënne verdroen an et muss een och hei Ried an Äntwert stoe bei de Leit. Alles anescht ass fir mech inakzeptabel.

Ech mengen, ech soen lech dat éierlech, wann ech dat doten als Minister gemaach hätt an där Regierung, an där ech war, de Refus, an der Chamber Ried an Äntwert ze stoen, hei näischt ze soen an dann erauszelafen, fir mech iwwert d'Chamber opzereegen, fir mech iwwer eenzel Deputéierter opzereegen, also, ech sinn iwwerzeegt, datt den Här Juncker mech héichkanteg aus der Regierung erausgehäit hätt. A mat Recht!

Une voix.- Richteg!

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- An ech soen lech, datt déi Froen, déi mer hei gestallt hunn, den nationale Plang fir Altersheimer ... Ech soen lech, datt den Här Juncker op d'parlamentaresch Demokratie, op de Parlamentarismus, Ried an Äntwert ze stoen, am Parlament seng Responsabilitéit ze huelen als Minister, extreem pingeleg war. A mat Recht extreem pingeleg war, well et ass seng Roll, et ze sinn.

An ech soen lech, datt déi Froen, déi mer hei gestallt hunn - „Wéi ass et mam nationale Plang fir Altersheimer?", „Gëtt et eng déifgräifend Analys vun de Clusteren?", „Wéi si mer op déi aner Covidvariante virbereet, notamment an den Altersstrukturen?", „Wéi gi mer mam Fait ëm, datt 20 bis 30 Leit an den Altersstrukture keng Anticorpsen hunn an also am Prinzip nach ongeschützt sinn?" -, datt dat Froe sinn, déi net nëmmen hei an der Chamber d'Deputéiert gestallt hunn, mee déi deelweis och am Rapport Waringo gestallt ginn.

An déi Froe sinn net, wéi d'Madamm Cahen et seet, „Politique politicienne"! Dat dote si Froen, déi d'Leit uginn an hirem dagdeegleche Liewen an déi Äntwerte brauchen!

Et ass och net Deel vun engem preetabléierte Verdikt, mee et ass Deel vu politescher Responsabilitéit, déi eng Regierung, e Minister an och eng Chamber muss droen. Dofir musse mer heibannen driwwer diskutéieren an dofir geet et net fir fortzelafen. Déi Froe bleiwe grouss a se hunn nach ëmmer keng Äntwert vun der Ministesch kritt.

Zum Schluss soen ech och nach, well ech dat extreem penibel fannen, datt ech am Fong just déi Ausso, déi d'Madamm Minister dann dobausse mécht: „Wann ee mäi Kapp freet, da freet een de Kapp vun alle Beamte vum Ministère a vun all deene Leit, déi am Alterssecteur schaffen." ... Also, ech muss lech éierlech soen: Dir hutt héieren, wat all déi Leit heibanne vun den Oppositiounsparteien, och déi vun de Majoritéitsparteien, iwwert déi Leit, déi am Secteur schaffen, gesot hunn. Mir hu se am héchsten Toun gelueft a mir stinn do hannendrun a mir fannen dat och esou. Fir dann esou eng Behaaptung ze maachen, empfannen ech just als äusserst peinlech - als äusserst peinlech! Ech kann net méi doriwwer soen.

Als Politiker muss ee sech senger Verantwortung stellen. Et geet net, fir se weiderzeschiben. Et geet och net, fir se ze verbesseren a fir esou vill Leit wéi méiglech do mat eranzehuelen. Ech hunn et, wéi gesot, just peinlech fonnt. A fir mech war deen doten Exkurs a mengen Ae just am Nachhinein de Beweis, datt déi Demissiounsdemande, déi mer gestallt hu vun der Oppositioun, absolutt justifizéiert war.

Mme Octavie Modert *(CSV)*.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci, Här Wiseler. Als nächste Riedner ass den honorabelen Här Gilles Baum agedroen. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

M. Gilles Baum *(DP)*.- Merci fir d'Wuert, Här President. Erlaabt mer fir d'alleréischt alleguerten deene Merci ze soen, déi dobaussen onermiddlech am Asaz waren an am Asaz si géint d'Héichwaasser. Hinnen e ganz grousse Merci am Numm vun der Fraktioun vun der Demokratescher Partei. An och all deene Leit, déi de Pech hunn, hir Haiser mussen ze verloossen: Ganz vill Courage fir déi kommend Zäiten. An op dëser Plaz och merci de Gemengen, déi agesponge sinn, fir direkt ze probéieren, déi Leit, déi ganz vill Pech hunn, ze relogéieren. E ganz grousse Merci un alleguerten déi Leit, déi dobaussen am Asaz sinn.

Une voix.- Très bien!

M. Gilles Baum *(DP)*.- Wann ech mech net verzielt hunn, Här President, da stëmme mer haut dat 21. Gesetz säit dem Ufank vun der Pandemie. Virun dräi Wochen hate mer nach gehofft, dass mer fir de Summer e Gesetz stëmme kéinten, wou weider Ouverturen erlaabt wären, mee déi rezent Hausse vun den Neiinfektiounen huet eis alt nees e Strëch duerch d'Rechnung gemaach.

Déi Woch no Nationalfeierdag hunn d'Neiinfektioune sech net nëmme multiplizéiert, net verduebelt, net verdräifacht, mee versechsfacht! Dat ass eppes, mengen ech, wat absolutt kee vun eis heibannen an deem dote Mooss erwaart huet.

Déi gutt Noriicht ass, dass mer d'Situatioun an de Spideeler am Grëff hunn. Déi gutt Noriicht ass, dass weiderhi ganz, ganz vill getest gëtt. An ech muss lech soen: Ech war ee Moment erféiert. Et war eng Kéier een Dag, do war den R-Wäert iwwer zwee geklommen. Den R-Wäert ass elo erëm ënner eent. An ech mengen, dat sinn awer trotzdeem Zeechen, déi an déi richteg Richtung ginn.

Eng gutt Nouvelle ass awer och, dass mer kee Schratt zréck musse maachen. Mat Hëllef vun den Impfungen an och mat Hëllef vum CovidCheck-System wäert de Summer, op d'mannst hei am Land, net ze vill restriktiv sinn.

Dëse Projet de loi féiert minimal Ännerungen an. Ech wäert dofir och net op all déi Ännerungen agoen, déi den Här Rapporter, den Här Mars Di Bartolomeo, hei scho virgestallt huet. Dofir him och nach eng Kéier e ganz, ganz grousse Merci fir seng exzellent, akribesch Aarbecht, déi en elo schonn déi ganzen Zäit als President vun der Santéskommissioun gemaach huet.

Et gëtt keng nei Ouverturen, well déi nei Delta-Variant vum Coronavirus zanter Enn Juni nees méi Leit infizéiert. Obwuel d'Hospitalisatiounen net an d'Luucht gaange sinn, wär et awer och zu dësem Moment irresponsabel, fir d'Covidreegelen iwwert de Summer nach weider ze lackeren. Mir däerfe kee weidere Lockdown am Hierscht muttwëlleg provozéieren.

Nieft der Erhéijung vun de Sanktioune bei Verstéiss géint sanitär Reegele kënnt et virun allem zu Upassungen, wat de CovidCheck ugeet. Tëschent eng Auer a sechs Auer moies wäerten d'Schnelltester, déi op der Plaz gemaach ginn, fir zum Beispill an eng Disko ze goen, net méi unerkannt sinn. Wärend dëse Stonne muss een dann entweeder komplett geimpft sinn, muss een e PCR-Test hunn oder en zertifizéierte Schnelltest.

Firwat ass dat esou decidéiert ginn? Tëschent eng Auer nuets a sechs Auer moies geet een normalerweis eraus fir ze feieren, fir ze danzen - anescht wéi wann een iesse geet, wann een um Dësch sëtzt -, et zirkuléiert ee vill méi. Et passt ee manner op d'Distanzen op a verschidden Hemmunge falen och. Dat erhéicht natierlech de Risiko vun Infektiounen. An dowéinst gouf dës Precautioun geholl, fir dass d'Leit an enger gréisstméiglecher Sécherheet erausgoe kënnen.

Kolleeginnen a Kolleegen, d'Infektioune klammen nees. Dat ass wouer, mee se klammen am Moment

relativ moderat. Se si scho souguer erëm amgaangen ze stagnéieren, trotz Nationalfeierdag, Public-Viewing-Evenementer an der EM. Dat weist och ganz däitlech, dass d'Impfunge wierken. Am meeschte betraff vun den Neiinfektioune sinn nämlech déi Alterskategorien, déi nach net komplett geimpft sinn. An ech betounen d'Wuert „komplett", well rezent Etüde kloer beleeën, dass een eréischt no der zweeter Impfung wierklech géint de Virus an och géint d'Delta-Variant geschützt ass.

Ech hunn an engem Artikel, eng Metapher vum Dokter Christoph Rothe vun der Uni Mannheim zum Impfe fonnt, déi d'Plusvalue vun der Impfung fir mech op de Punkt bréngt: Eng Impfung kann ee vergläiche mat engem Sécherheetsgurt. De Sécherheetsgurt ass eng Erfindung, déi d'Accidenter mat Doudesfolleg am Auto ëm 50 % erofgesat huet an d'Blessuren ëm 70 % reduzéiert huet. Mee och wann een ugestréckt ass, garantéiert de Sécherheetsgurt nawell keng 100%eg Sécherheet. Et kann ee sech awer blesséieren. Et kann een trotzdeem leiebleiwe bei engem Autosaccident.

Mam Gurt kann ee sech blesséiere virun allem am Beräich vum Uewerkierper, zum Beispill e Schlëssselbeebroch. Trotzdeem ass et mëttlerweil fir déi aller-allermeeschte Leit absolutt verständlech - dat ass och richteg -, sech beim Fueren unzestrécken, well d'Virdeeler d'Nodeeler däitlech iwwerweien.

De Prinzip bei der Impfung ass ganz änlech, eng 100%eg Sécherheet gëtt et och hei net. Mee mat enger kompletter Impfung läit de Schutz géint eng Infektioun, jee no Vaccin, deen ee kritt huet, tëschent 60 an 88 %. Géint e schwéieren oder déidleche Krankheetsverlaf ass ee bis zu 94 % geschützt.

Ech maachen duerfir nach eng Kéier vun dëser Plaz aus en Appell u jiddereen, deen d'Méiglechkeet huet, och déi Jonk an och déi Leit, déi mengen, si wäre ganz gesond, sech impfen ze loossen. Jiddereen huet d'Méiglechkeet, sech ze informéieren. Jiddereen huet d'Méiglechkeet, sech op de Lëschten anzeschreiwen.

D'Impfen ass eng Fro vun Eegeverantwortung a bleift fräiwëlleg. Ma d'Vaccine bleiwen de sécherste Wee aus der Kris an déi bescht Virbereedung op den Hierscht. Och Jonker a Leit ouni Vire-krankunge kënne krank ginn. Si leide vläicht manner staark um Covid-19, mee och de Long-Covid, iwwert dee mer ëmmer méi gewuer ginn, wäert eise Gesondheetssystem an den nächste Joren op d'Prouf stellen an ass eng reell Gefor. An dofir wäert jo och ab dem 1. August e Pilotprojet fir d'Behandlung vum Long-Covid am Rehazenter an och am Thermalbad zu Munneref ulafen.

Iwwer Méint kënne Leit nämlech énner Symptomer leiden, déi si an hirem Alldag, op der Aarbecht oder beim Sport staark beanträchtegen: Middegkeet, Kuerzootmegkeet, Houscht, Kapp- a Muskelwéi bis hin zu Depressiounen. De Covid ass eng Multiorgankrankheet, dat heescht, si ka kardiovaskulär, pulmonär an och neuropsychologesch Problemer verursaachen. Dës Krankheet dierf vu kengem ënnerschat ginn!

Lëtzebuerg huet ëmmer probéiert, den Equiliber ze fannen tëschent Fräiheet a Sécherheet. An ech mengen, dass dat eis och gréisstendeels gutt gelongen ass. Eist Land huet am Verglach mam Ausland méi Fräiheete kënne genéissen an huet och op e permanenten Op an Zou wéi an anere Länner - an dat huet ganz vill Leit frustréiert - verzicht. Mir hunn dat net gemaach, mir hunn dat evitéiert.

An där rezenter Etüd am „Spiegel", déi den Här Wiseler ugeschwat huet, wou de Coronamanagement vun 154 Länner énnersicht gouf, läit Lëtzebuerg op der zweeter Plaz. Natierlech kann een, natierlech soll een esou eng Etüd hannerfroen. Wéi eng Krittäre sinn do mat eragefloss? Ob déi wirtschaftlech, demografesch oder geografesch Énnerscheeder genuch a Betruecht gezu gi sinn.

Ech muss lech soen: Ech hunn awer léiwer, dass mer an där Etüd op der zweeter Plaz leien, wéi wa mer an där Etüd am Mëttelfeld oder hanne géife leien, well ech ka mer virstellen, wat dann awer hei op der Chamberstribün lass wär.

Une voix.- Très bien!

M. Gilles Baum *(DP)*.- A wa mer ofgeschnidden hunn an där Etüd, wéi mer ofgeschnidden hunn, dann ass dat zum ganz, ganz groussen Deel de Verdéngscht vun alleguerten de Bierger dobaussen, déi sech iwwer Méint un all sanitär Mesurë gehalen hunn, e grousst Upassungsverméige gewisen hunn. An dat huet sech ausbezuelt. Déi zweet Plaz an deem Ranking, déi kënnt de Bierger dobaussen zegutt an dat ass hire Verdéngscht.

Zënter dass d'Liwwerung vun den Impfstoffer Enn d'lescht Joer ugekënnegt ginn ass, ass oft de Saz gefall, dass mer e Liicht vum Enn vum Tunnel géife gesinn. Och ech hunn dee Saz hei gesot an ech hat gehofft, dass mer méi séier géifen aus dëser Kris erauskommen. Mee mir hunn alleguerte missen erkennen, dass de Virus eis et net einfach mécht.

Nei Variante sinn opgetaucht. Am Fréijoer hate mer nach eng Kéier eng staark Hausse vun den Infektiounen, well do och net genuch Impfstoff do war. Den Tunnel war laang an awer gëtt et ëmmer méi hell. Wann eng Majoritéit vun de Leit sech impfe léisst a mir elo weider openeen oppassen, da kënne mer, mengen ech, geschwë soen, mir kéinten de Virus hannert eis loossen. Dovunner sinn ech iwwerzeegt.

Ech ginn och domadder den Accord vun der DP-Fraktioun zum virleienden Text. Merci.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Gilles Baum. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Georges Engel. Här Engel, Dir hutt d'Wuert.

M. Georges Engel *(LSAP)*.- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, e grousse Merci un de Mars Di Bartolomeo, wéi allkéiers vun dëser Plaz, fir säin 21. Rapport am Kader vun dëser Covidkris an och e Gedanken an e Merci un alleguer déi, déi an der ganzer Nuecht an och elo nach dobausse fir d'Wuel vun eise Bierger schaffen, déi vun deene ganz schwéieren Iwwerschwemmunge betraff sinn. Als e gebranntent Kand, als Buergermeeschter, deen och mat esou Saachen ze dinn huet, weess ech, wéi schwéier et ass. An nach viru Joren hunn ech matgehollef, Sandsäck ze schëppen. Dat war net einfach an et ass eng ganz schwéier Situatioun fir déi Leit, déi dovunner betraff sinn. Duerfir e grousse Merci u jiddwereen, deen haut am Asaz ass.

Den Hannergrond, virun deem mer elo virum Ufank vun der Summervakanz en neit Covidgesetz diskutéieren an dann och stëmmen, dat da bis d'Rentrée gëllt, deen ass zimmlech duerchwuess. D'Augmentatioun vun den Neiinfektiounen no Nationalfeierdag huet bei eis op alle Fall emol, géif ech mengen, bei deene meeschten op alle Fall e mulmegt Gefill provozéiert. Mir si vun enger Inzidenz vun 30 Neiinfektiounen op 100.000 Awunner op siwen Deeg virun engem Mount elo nees op 130 geklommen. Dat erféiert an dat mécht och zum Deel Suergen. A grad an enger Phas, wou mer eis scho bal un déi niddreg Zuele gewinnt haten an eis och zimmlech a Sécherheet gewien hunn, dass mer e groussen Deel vun der Kris hei op alle Fall emol gepackt hätten.

Wann een e Rappel à l'ordre gebraucht hätt an e Rappel à l'ordre gebraucht sollt hunn: Dës Zuelen hei, déi grad wéi an den Nopeschlänner an a ganz Europa an d'Luucht ginn, weisen, dass d'Pandemie nach net eriwwer ass, esou wéi mir dat och an de leschten Interventiounen ëmmer gesot hunn. Et ass nach net Zäit fir ze soen: „Bon, alles ass fäerdeg a mir kënnen erëm ganz an d'Normalitéit zréckgoen." Leider si mer nach net op deem Punkt. A mir maache grad d'Experienz dovunner, an net nëmme mir, mee och eis Nopeschlänner.

An duerfir ass et och ganz kloer net de Moment, fir nach méi opzemaachen. Ëmmerhin hu mer am Laf vun deene leschte Méint ganz vill Fräiheeten zréckgewonnen. D'Zuel vun de Restriktiounen ass staark erofgaangen. Et bleiwen der just nach e puer, déi mer dann awer och weiderféiere mussen, fir eng gréisstméiglech Sécherheet ze hunn. An duerfir ass et och gutt a richteg, dass mer eis Mesuren haut dann och mat e puer Upassunge weiderféieren. Am Allgemenge loossen déi Mesurë ganz vill Normalitéit an och ganz vill Fräiheeten zou. Mir brauchen nach just eng Rei vun Oploen.

An an deem Kontext begréisse mir als LSAP och ausdrécklech d'Méiglechkeet fir Privatpersounen, fir Evenementer och doheem énnert dem Regimm vum CovidCheck kënnen ze organiséieren. Jo, elo ass de Moment, fir dat ze decidéieren. Fir eis ass dat och eng Fro vu sozialer Gerechtegkeet. Net jiddere ka sech et leeschten, e Fest oder eng Feier an engem Restaurant mat engem Traiteur ze organiséieren. Leit, déi et hunn, déi kënnen natierlech an e Restaurant goen, fir 150 Leit ze invitéieren. Mee deen, deen et net hat, dee konnt doheem keng 20 Leit invitéieren, fir och e Familljefest ze feieren, wann en d'Suen net huet, fir an de Restaurant ze goen.

Elo kann een dat och doheem maachen, an dat énner gudden a séchere Konditiounen. Dat ass eng Fräiheet, déi mat enger grousser Responsabilitéit verbonnen ass. Jo, bei dem private wéi och bei dem net privaten Organisateur. Deen dréit do eng grouss Responsabilitéit fir seng Invitéen, fir seng Clienten. Mee deen, dee Leit bei sech doheem invitéiert, deen invitéiert en général Frënn, Leit, déi e gären huet. A wann ee Leit gären huet, da suergt een och derfir, dass se kënnen a gudde Konditiounen zesumme feieren, dass ee sech herno net muss de Virworf gefale loossen, dass ee sech och op senger Feier eng Krankheet zougezunn huet.

An duerfir ginn ech och dovun aus, dass déi Leit, déi esou e Fest wëllen organiséieren, dat bei der Santé mussen umellen, dass déi dat och ganz responsabel maachen, dass se dat mat enger grousser Serenitéit a mat engem grousse Responsabilitéitsgefill wäerten organiséieren an och derfir wäerte suergen, dass déi Leit alleguer gecovidcheckt ginn.

Et ass un eis all: U jiddwereen den Opruff, dat dann och wierklech seriö a gewëssenhaft ze maachen, fir dass mer déi Fräiheeten, déi mer elo hunn, net nees a Fro musse stellen. Et bleift ofzewaarden, wéi sech déi méi héich Infektiounszuele weiderentwéckelen a wéi se sech um Enn an op laang Siicht dann och an de Spideeler wäerten auswierken.

Op alle Fall ass et richteg, an dat gesinn ëmmer méi Leit an, och den RKI, dass mer eis net aleng op d'Inzidenz vun den Infektiounszuele baséieren, well déi net alles aussoen. Ëmsou méi bleift haut ze kucken, wéi d'Hospitalisatioune sech entwéckelen, an dat zudeem och, well d'Infektioune jo am Moment virun allem Jonker betreffen an e groussen Deel an der Populatioun, virun allem déi Eeler an déi Vulnerabel, geimpft ass an d'Impfcampagne och gutt virugeet.

An ech wëll hei och op dat zréckkommen, wat de Gilles Baum gesot huet an dat och net verharmlosen. De Long-Covid ass net ze énnerschätzen. Ech sinn och frou, dass do Etüde gemaach ginn an dass sech domadder beschäftegt gëtt an och gekuckt gëtt, wou ee kann an Zukunft nach besser intervenéieren, fir dem Long-Covid esou gutt wéi méiglech entgéintzewierken. Dat ass net näischt. Ech mengen och, dass dat eis an der Zukunft nach gutt wäert beschäftegen.

An och wéi gutt, dass mer duerch déi ganz gutt Impfcampagne, déi am Moment jo ganz gutt leeft, geschützt sinn, och do musse mer d'A drop halen an och do musse mer kucken, wéi wäit dass dee Schutz dann och haut oder muer nach ass. A wa mer do musse weider Mesuren huelen, da musse mer déi och huelen.

An dann iwwregens: Et ass jo och bal traureg, et ze soen, well ech hätt definitiv léiwer, wann d'Evolutioun vun den Neiinfektiounen eis hei keng Argumenter geliwwert hätt, mee et gëtt awer zum Deel wéinstens Argumenter, dass dee Couvre-feu, dee mer haten, net ëmsoss war. Jo, net jiddwereen, deen zur spéider Stonn énnerwee war, an op Nationalfeierdag och net, geheit all Reegelen total iwwer Bord. An awer hu mer elo gesinn, dass eeben zu spéider Stonn an enger dekontraktéierter Ambiance mat e bësse Gefeiers an Alkohol d'Reegele riskéieren, net méi esou genee geholl ze ginn.

De Couvre-feu huet awer Privatpartyen op d'mannst deelweis verhënnert respektiv se erschwéiert. An zu deem Moment, wou de Couvre-feu aktiv war, bleiwen ech der Meenung, dass dat eng gutt Decisioun war. Haut brauche mer en net méi. An de Fait, dass d'CSV sech elo kritesch vis-à-vis vun de fräien Nuechten hei äussert, dat weist awer zum Deel och, dass se déi Mesure vum Couvre-feu awer net esou domm fonnt hunn, well et an déi selwecht Richtung geet, fir dann och net méi esou laang mateneen ze feieren.

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- Ech mengen dat ass zwar eppes aneres.

M. Georges Engel *(LSAP)*.- Nee, ech wëll net soen, dass Der …

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- Ech streiden elo net mat lech, mee ech mengen, et ass awer eppes aneres als Moossnam.

M. Georges Engel *(LSAP)*.- Jo, et ass eppes aneres. Ech ginn lech Recht. Ech hu jo och „zum Deel" gesot an ech wëll hei och net eppes soen, wat Der net gesot hutt. An awer weist Der an déi selwecht Richtung.

Glécklecherweis hu mer haut déi epidemiologesch Situatioun, déi mer hunn an déi eis et erlaabt, éischtens kee Couvre-feu méi ze hunn an zweetens d'Situatioun an de Spideeler am Grëff ze halen. An dat bréngt mech op de Punkt vun de Choixen, déi ee muss huelen. Jo, et kéint een hei natierlech ëmmer hikommen a soen: „Mir haten dat awer scho viru 14 Deeg oder virun engem Mount gefuerdert." Mee do war net den Zäitpunkt, fir dat ëmzesetzen. Haut ass den Zäitpunkt en aneren, well d'Evolutioun vun där ganzer Epidemie, vun der ganzer Pandemie en aneren ass. Duerfir …

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- Dir musst mer just soe firwat.

M. Georges Engel *(LSAP)*.- Jo, an do muss een d'Situatioun jo och an der Zäit kucken. Et muss een och kucken, wéi d'Evolutioun ass, wéi déi eenzel Mesuren, déi ee geholl huet, sech auswierken. An da kann een och erëm aner Mesuren huelen. Et kann een ëmmer soen, et hätt een alles anescht gemaach.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Här Engel, erlaabt Der, datt den Här Wiseler lech eng Fro stellt?

M. Georges Engel *(LSAP)*.- Jo.

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- Also, Här Engel, ech wëll lech just soen: Wann Der sot „Dir musst dat an der Evolutioun vun der Zäit kucken", da stellen ech fest, datt virun engem Mount eis Zuele weesentlech besser waren, wéi se elo sinn.

Une voix.- Très bien!

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- An da sot mir elo just, firwat Der et elo aféiert a virun engem Mount net, wann d'Zuelen elo méi schlecht sinn?

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé*.- Do ware manner Leit geimpft.

M. Georges Engel *(LSAP)*.- Jo, et ass genau dat, wat d'Madamm Ministesch gesot huet. D'Evolutioun ass jo net nëmmen an den Infektiounszuelen, wéi ech elo virdru gesot hunn, déi net onbedéngt deen eenzege Krittär sinn, an och an de Spideeler, obwuel mer do liicht an d'Luucht ginn, dat ass richteg, mee do ware manner Leit geimpft. Mir hunn an deem Mount awer erëm ganz vill Leit geimpft, woubäi d'Situatioun awer vill besser ass an de Krankheetsverlaf ..., an dat ka jo awer kee bestreiden, dass dat de Fall ass. Dass an deene Länner, wou vill geimpft gëtt, d'Evolutioun vun de Krankheetsbiller, déi mer an de Spideeler hunn, eng ganz aner ass an dass d'Evolutioun vun deene Krankheetsbiller vill besser ass fir déi Leit, déi geimpft sinn.

Duerfir, et ass …

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- Well do och aner Varianten an deene Länner sinn. Dofir.

M. Georges Engel *(LSAP)*.- Et kann een natierlech ëmmer soen, et hätt ee Saachen anescht gemaach. Dat heescht awer net onbedéngt, dass een d'Saache besser gemaach hätt.

Une voix.- Ganz richteg!

M. Georges Engel *(LSAP)*.- Duerfir: De Covid-Check gëtt eng relativ Sécherheet, wa mer en dann och alleguer seriö applizéieren a respektéieren. An do dernieft gëlle weider déi normal Reegele vun Hygiène, Distanz, Mask op deene Plazen, wou et muss sinn, fir eis selwer, fir eis Familljen, fir eis Frënn, fir déi Vulnerabel, mee virun allem déi, déi mer dann och gären hunn, fir déi ze schützen.

Duerfir wäerte mir den Accord ginn zu dësem Gesetz an ech soen lech och Merci fir d'Nolauschteren.

Une voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Georges Engel. An nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Josée Lorsché. Madamm Lorsché, Dir hutt d'Wuert.

Mme Josée Lorsché *(déi gréng)*.- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, och wann d'Meteo net grad drop schléisse léisst, sou deet dëse Projet de loi awer d'Hoffnung op en zimmlech normale Summer wuessen. En zimmlech normale Summer am Sënn vu bal onageschränktem Zesummesinn, natierlech énner gewëssene Reegelen. En zimmlech normale Summer, wou ee vun där enger oder anerer Rees ka profitéieren, där enger oder anerer Feier, dem Besuch vu Concerten, Kultur- a Sportsevenementer, Kolonië fir Kanner a Jonker a villen aneren Aktivitéiten, déi fir Grouss a Kleng zu engem erfëllte Liewe geféieren a wärend laanger Zäit net méiglech waren. Vill Leit soen engem: „Mir haten eis scho bal dru gewinnt."

Datt mir eis dëse Retour an d'Normalitéit leeschte kënnen, ass fir d'éischt emol op déi berouegend Situatioun an de Spideeler zréckzeféieren. An ech woen ze behaapten, datt dat an Zukunft nach ëmmer de wichtegste Parameter muss sinn, wa mer wëlle léieren, mam Virus ze liewen. Och wann d'Zuelen elo eropginn, muss de Bléck op d'Spideeler geriicht ginn.

Wieren d'Spideeler iwwerlaascht, wiere mir haut an engem ganz anere Film. D'Berouegung an de Spideeler kënnt dohier, datt d'Impfcampagne ëmmer méi Friichten dréit, …

Une voix.- Genau!

Mme Josée Lorsché *(déi gréng)*.- … och wann et weiderhin net ausgeschloss ass, datt geimpft oder hallef geimpft Persounen de Virus erwëschen. Keen anere wéi de Premier huet eis et virgemaach.

An deem Fall ass hire Krankheetsverlaf allerdéngs manner dramatesch. Och dann, wann e mat enger Hospitalisatioun verbonnen ass. Mir sinn iwwerzeegt, datt op alle Fall déi ganz dramatesch Fäll net wäerten entstoen, wa Mënsche geimpft sinn, quitte datt et ëmmer erëm Ausname gëtt.

Datt d'Impfung de Schutz virum Virus exponentiell verbessert an de Risiko eebe grad vu schwéiere Krankheetsverleef mat laangen Hospitalisatioune vu Wochen a Long-Covid-Symptomer extreem reduzéiert, kann een net oft genuch widderhuelen. An dat ass och e gudde Grond, fir e weideren Appell un d'Impfskeptiker ze maachen: Sprangt iwwer Äre Schiet a loosst lech impfen! Et déngt net nëmmen Ärem eegene Schutz an dem Schutz vun Äre Matmënschen, et ass och eng sanitär, gesellschaftlech an ekonomesch Necessitéit. An et ass déi éischt Viraussetzung, fir datt mir spéitstens vun der nächster Summervakanz un net méi am selwechten Zenario si wéi haut a kee Covidgesetz méi brauchen.

Mee nach ass et net esou wäit. Nach ëmmer brauche mir e Gesetz a verlängere mat eenzelen Upassunge ganz genee déi Moossnamen, déi mir virun engem Mount agefouert hunn. De Rapporter Mars Di Bartolomeo ass virdrun am Detail op d'Moossnamen agaangen, op d'Adaptatiounen. An duerfir wéilt ech him dann och e grousse Merci soen.

Virun engem Mount hunn dës Moossnamen zu enger gewësser Skepsis bei der Press gefouert an zu

der Angscht, de Virus géif zréckschloen. Souguer de Premier huet vun engem Experiment geschwat an d'Madamm Santésminister vun enger brutaler Erausfuerderung.

Haut stelle mer fest, Dir Dammen an Dir Hären, datt dat Experiment sech gelount huet an datt mir déi brutal Erausfuerderung méi oder wéineger gemeeschtert hunn. D'Instrument vum CovidCheck huet sech nämlech als effikass erwisen an et ass och zimmlech einfach ëmsetzbar. Et huet villes méiglech gemaach, wat laang net denkbar war, och dank der europäescher Politik, déi sech no laange Verhandlungen op dat gemeinsaamt Instrument konnt eenegen an d'Mobilitéit och queesch duerch Europa erliichtert huet.

D'Gesetz, dat mir virun engem Mount gestëmmt hunn an dat mir haut verlängeren, huet awer och der Gesellschaft méi eng grouss Verantwortung operluecht wéi jee virdrun an der Pandemie. Erfreelech ass, datt d'Gesellschaft hir Verantwortung iwwerholl huet an d'Reegelen dach awer grosso modo respektéiert huet. A wéi seet een esou schéin: „Ausname bestätegen d'Reegel."

Mat dësem Projet de loi iwwerdroe mer der Gesellschaft nach méi Verantwortung wéi virun engem Mount. Dëse Méi u Verantwortung, oder besser gesot Eegeverantwortung, entsteet virun allem doduerch, datt keen Ënnerscheed méi gemaach gëtt tëscht de Rassemblementer am Privatberäich an deenen am ëffentleche Beräich.

Wann ee weess, datt déi meescht Infektiounen am - muss ee soen - pseudogeschützte Privatberäich, wou ee sech souwisou ëmmer méi sécher fillt, stattfannen, da weess een och, datt all Famill an all Frëndeskrees gefuerdert ass, wann et drëms geet, eng Feier ze organiséieren, wuel wëssend, datt d'Police zu Recht kee Recht huet, d'Feieren ze kontrolléieren, déi a private Raimlechkeete stattfannen.

Trotz engem gewëssene Risiko, dee sech dohannert verstoppt, ënnerstëtze mir dëse Schrëtt als Gréng, ganz einfach, well e Kloerheet schaaft a vill organisatoresch Froen an Tricksereien iwwerflëssig mécht. Ech mengen, wa Leit wëlle feieren, fanne se e Wee. An dann ass et besser, et huet ee kloer Reegelen, déi dann och am Privatberäich gëllen an iwwerall d'selwecht applizéiert musse ginn.

Mir ënnerstëtzen dëse Schrëtt awer virun allem aus der Perspektiv vun de Grondrechter a Grondfräiheeten eraus, well keng Ongläichbehandlung vun de Biergerinnen a Bierger méi besteet tëscht de Fräiheeten, déi eebe grad am Privatberäich gëllen, an deenen, déi am ëffentleche Raum gëllen.

Hannendru stellt sech dann déi sozial Fro, déi och de Georges Engel virdrun ernimmt huet, nämlech déi, wie sech d'Locatioun vun engem Restaurant oder anere Lokalitéite mat ville Leit iwwerhaapt ka leeschten. Dat ass och net déi grouss Mass.

Beim Vott vum leschte Gesetz hat ech op déi Ongläichbehandlung higewisen, grad wéi de Staatsrot, deen dat och ernimmt hat, an awer och op d'Fro, ob déi grouss Amëschung vum Staat an de Privatberäich iwwerhaapt nach ze rechtfertegen ass. Mat dësem Projet de loi gëtt dës Fro mat Nee beäntwert.

Fir eis ass dat absolutt begréissenswäert, well eng mündeg Gesellschaft keng Bevormundung am Privatberäich verdéngt, wann dës Bevormundung am ëffentleche Beräich net gëllt.

Als Géigeleeschtung muss all Eenzelen awer nach beweisen, datt en effektiv mündeg ass an déi grouss Chance net wäert verspillen, gläich nees fräi ze liewen. D'Regierung aleng kann dat net riichten, d'Gesellschaft muss matschaffen. Natierlech an der Hoffnung, datt de Virus net mat weideren Iwwerraschunge getrëppelt kënnt. Dat ass nach ëmmer eng Suerg, déi mer alleguer deelen.

Ofschléissend wënschen ech lech natierlech alleguer e covidfräie Summer, soen dem Rapporter Mars Di Bartolomeo net nëmme Merci fir säi Rapport, mee och fir déi gutt Zesummenaarbecht an der Kommissioun. Ech wéilt awer och d'Chamberpersonal net vergiessen, dat am Hannergrond schafft an eng ganz kompetent Aarbecht leescht an an der Lescht op d'mannst esou vill Energie gebraucht huet wéi mir alleguer.

Domat ginn ech den 21. Accord vun der grénger Fraktioun zu engem weidere Covidgesetz.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Madamm Lorsché. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Jeff Engelen. Här Engelen, Dir hutt d'Wuert.

M. Jeff Engelen *(ADR)*.- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, erlaabt mer fir unzefänken, als ADR all de Leit eist déifste Matgefill auszedrécken, déi duerch d'Héichwaasser hënt oder gëschter Owend betraff goufen. Ech mengen, et ass keng einfach Zäit, déi mer elo duerchlafen, a mir mussen eist Bescht draus maachen. Ech wënschen alle Leit, déi do betraff sinn, bon Courage.

Bon, fir unzefänken, wëll ech dem Här Mars Di Bartolomeo en häerzleche Merci soe fir säi Rapport. A mir hoffen all zesummen, datt et säi leschte Rapport soll sinn. Mee ech mengen, esou wéi et ausgesäit, Här Mars Di Bartolomeo, dierft dat leider net antreffen. Et wär awer ze wënschen.

Mir kommen elo an eng nei Phas vun der Kris eran. Trotz neien Infektiounen ass d'Gesamtbild encourageant an et kommen net vill nei schwéier Fäll an eis Spideeler. D'Impfunge maachen och Progrèsen. An och wann d'Statistik vun den Neiinfektiounen nees liicht geklommen ass, sou gëtt et bei der Majoritéit vun de positiv geteste Leit zum Gléck nëmmen e liichte Verlaf vun der Krankheet.

Mir mussen awer virun oppassen an déi sanitär Situatioun am A behalen, ouni liichtsënneg ze ginn. Awer do, wou mer eist Liewen schonn ënner gudde Sécherheetskonditiounen normaliséiere kënnen, solle mer dat och maachen.

Mir mussen natierlech och eis Betriber weider ënnerstëtzen an d'Konditioune fir eng wirtschaftlech Relance mat schafen. Mir mussen awer och politesch Konklusiounen aus der Kris zéien.

D'ADR hat dat hei rezent gemaach a Bezuch op d'Fuerschungs- an Industriepolitik an Europa an zu Lëtzebuerg. No der Vakanz wäerte mer domadder konsequent weidermaachen. Ech froen och, datt eis Proposition de loi iwwert d'Ännerung vum Spidolsgesetz geschwë kann an der Gesondheetskommissioun diskutéiert ginn. Mir brauche méi Capacitéiten an de Spideeler.

Mir mussen och politesch déi lescht Méint kritesch analyséieren. Déi Diskussioun, déi dës Woch ëm de Rapport Waringo war, war schonn e wichtegt Element an deem Prozess. All Dag kommen nei interessant Informatiounen derbäi, déi mer sollten analyséieren, sou zum Beispill gëschter de Rapport vun Omega 90 iwwert dee ganz wichtegen Theemeberäich vum Stierwen a Pandemiezäiten.

Mir mussen eis och Gedanke maachen, ech hat et schonn hei gesot, iwwer en allgemengt Pandemiegesetz.

Här President, ech si ganz houfreg, datt d'ADR wärend der ganzer Krisenzäit ëmmer an och konsequent fir déi perséinlech Fräiheeten agetratt ass, speziell déi, déi an eiser Verfassung verankert sinn. Dat maache mir och nees bei dësem Gesetz. Mir kënnen net akzeptéieren, datt de Staat net domadder ophält, de Leit wëlle virzeschreiwen, wat si bei sech doheem däerfe maachen a wat net.

Wann een doheem méi Leit empfänkt, da gëllt dat als Rassemblement ënnert dem Regimm CovidCheck an et misst een dat souguer notifiéieren. Realistesch ass dat alles net. Et ass d'Leit an onsen Aen onnéideg gedierängelt. Mir als ADR soen, datt an engem fräie Land d'Leit an hirer Privatsphär an Eegeverantwortung agéieren. De Prinzip ass eis esou wichteg, datt mer duerfir dëst Gesetz net wäerte matstëmmen.

Et kommen nei a wichteg Defien op eis duer, déi mer mussen ugoen. Ech wëll der hei e puer opzielen: Wéi eng Konsequenzen op Lëtzebuerg huet d'Decisioun vum President Macron aus Frankräich, fir verschidde Kategorië vu Leit enger Impfflicht ze ënnerwerfen? Wat heescht dat fir déi franséisch Frontalieren, déi bei eis hei am Gesondheetssecteur schaffen?

Vill Leit wëllen an d'Vakanz fléien. Um Flughafen ass awer nach laang net alles kloer? Gëllt den 3G fir all Fluggesellschaft? Mussen d'Leit déi deier PCR-Tester um Flughafe maachen? D'Regierung misst hei onbedéngt klären an zouverlässeg standardiséieren.

Eenzel europäesch Länner gi ganz wäit mat der Relaxatioun vun de Schutzmoossnamen, zum Beispill dat Vereenegt Kinnekräich. Wat heescht dat fir Lëtzebuerg? Wéi eng Konsequenzen huet dat op de Reesverkéier mat deem Land? Dir gesitt, et gëtt nach ganz vill konkreet Froen, déi an den nächste Woche musse gekläert ginn.

Wéi ass et zum Beispill an de Schoulen? Wéi eng Reegele gëlle vum September un, zum Beispill a Bezuch op d'Masken? Als ADR denke mer, datt do, wou genuch aner Sécherheetskonditiounen erfëllt kënne ginn, d'Maskeflicht sollt ewechfalen. Mir sollten do dem Léierpersonal méi Ermiessensspillraum ginn. An däerfen d'Schüler fräiwëlleg e Joer nohuelen, wa si mengen, si hätte wéinst Corona ze vill Retard an hirem schoulesche Wëssensstand?

Här President, mir bedaueren, datt alt nees den Horeca-Secteur d'Haaptzilscheif an der urspréngleicher Proposition de loi vun der Regierung war, an zwar déi 24.00-Auer-Reegel fir déi mat engem Schnelltest. Et ass nëmmen duerch de Staatsrot gelongen, den Zäitpunkt vu 24.00 op 1.00 Auer ze verréckelen, wat mer ganz speziell begréissen.

Allgemeng mengt d'ADR, d'Regierung géif gutt drun doen, dem Bierger méi ze vertrauen. Schliisslech ass hei zu Lëtzebuerg, änlech wéi a Groussbritannien, den Undeel vun deene Leit, déi sech géint de Covid impfe gelooss hunn, relativ héich. Iwwert d'Hallschent vun der Populatioun heiheem ass schonn zweemol geimpft.

D'Regierung soll eiser Meenung no op de Wee goen, fir d'Maskeflicht esou lues progressiv opzeginn. Sech doriwwer Gedanken ze maachen, dat begrënnt zum Beispill op eis Nopeschregioune Rheinland-Pfalz a Saarland. Do ass ewell e Schlussstréch gemaach ginn ënnert d'Maskendroen.

Mir hätten do gären e kloert Konzept, ënner wéi enge Konditiounen an no wéi enge Krittären d'Regierung d'Maskeflicht am ëffentlechen Transport an an de Geschäfter ophiewe wëllt. Et wär gutt, do e konkreeten Zäitplang ze hunn, selbstverständlech ënnert där Konditioun, datt déi sanitär Situatioun sech net stënterlech verschlëmmert. Dat ass net fir haut a fir muer.

Här President, d'ADR respektéiert selbstverständlech déi Gesetzer, déi an dësem Haus gestëmmt goufen. Mir bleiwen awer kritesch, wat d'Kontroll vun de Schnelltester oder dem CovidCheck ugeet. Mir fannen et net normal, datt Privatleit anere Privatleit hir Gesondheetsdaten a perséinlech Date kontrolléieren, a mir wëllen eis och net dodru gewinnen. Soubal wéi méiglech soll dëse System ofgeschaaft ginn. Wann e vereedegte Beamten dat mécht, schéngt eis dat méi akzeptabel ze sinn. Dee mécht dat jo streng no Reegelen an no klore Konditiounen. Awer datt e Privaten engem anere Private säi Kontroller soll sinn, ass an eisen Ae vum Konzept hier falsch. Si gi praktesch vum Staat gezwongen, fir Kontrollflichte géintiwwer anere Leit ze iwwerhuelen. Dat gëtt eis kee gutt Gefill.

De CovidCheck-Zertifikat huet ouni Zweifel Virdeeler, awer mir gesinn och seng Geforen. Hei kéint e Fundament fir e Kontroll- an Iwwerwaachungsstaat geluecht ginn. Mir wëllen net, datt ee virun all Buttek, all Café an all Restaurant fir d'éischt de CovidCheck-Zertifikat gefrot kritt, ier een däerf duerch d'Agangsdier goen.

Wéi eng Konsequenzen huet dat zum Beispill op déi Leit, déi aus medezinnesche Grënn net kënne geimpft ginn? A géif dat och geschwë fir aner Krankheete gëllen? Als ADR wäerte mir déi Entwécklung am A behalen.

Duerch d'Aféierung vum CovidCheck geet natierlech och den Impfdrock an d'Luucht. An an deem Kontext erënnere mir un eis konsequent Fuerderung, datt d'Impfe géint de Corona absolutt fräiwëlleg muss sinn an och bleiwe muss!

Mir mussen dobäi natierlech och iwwert de Schutz vu vulnerabele Persounen nodenken an diskutéieren, wéi deen néidege Konzept vun engem Cordon sanitaire ka mat aarbechtsrechtlechen Iwwerleeungen an Aklang bruecht ginn. Loosst mech dat hei ganz kloer soen: De Schutz vun deene Schwaachen huet Prioritéit an d'Leit, déi an deem Secteur schaffen, mussen dat och unerkennen!

Fir eis gëllt: Deene Leit, déi sech net wëllen impfe loossen oder souguer aus medezinneschen Ursaachen net kënnen impfe loossen, däerfe keng Nodeeler entstoen. Nëmme wou et wierklech net anescht méiglech ass, sinn Ausname méiglech!

Här President, ech halen op mat enger Resolutioun, déi ech wëll presentéieren, mat där mir proposéieren, datt d'Chamber vum Oktober un nees soll um Krautmaart siegéieren.

Ech soen lech Merci fir Är Opmierksamkeet.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Engelen.

M. Jeff Engelen *(ADR)*.- Wannechgelift, Här President.

Résolution 1

D'Chamber

ass sech bewosst,

- datt déi provisoresch Léisung, fir d'Chamberssëtzungen am Stater Cercle ofzehalen, mat villen Nodeeler verbonnen ass, ë. a. enger méi schlechter Akustik, déi et fir d'Deputéiert méi schwéier mécht, déi eenzel Chamberinterventiounen ze suivéieren;

- datt den offizielle Sëtz vun der Chamber um Krautmaart insgesamt besser Viraussetzunge bitt fir d'Organisatioun an d'Gestioun vun de Plenarsëtzungen;

- datt de Cercle muss esou séier wéi méiglech nees kënne fir aner Evenementer genotzt ginn,

decidéiert,

- datt, wann et bis dohin net zu enger substanzieller Verschlechterung vun der Covidsituatioun kënnt, d'Chamber hir Plenarsëtzunge vum 12. Oktober un nees um Krautmaart ofhält.

(s.) Jeff Engelen.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci, Här Engelen. An nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Nathalie Oberweis. Madamm Oberweis, Dir hutt d'Wuert.

Mme Nathalie Oberweis *(déi Lénk)*.- Merci, Här President. Et ass eigentlech eng komesch Situatioun, well mir stëmmen haut en neit Covidgesetz, obwuel d'Situatioun eigentlech relativ kontrastéiert ass an och schwéier anzeschätzen ass, also zumindest fir mech.

Mir stëmme souwuel eng Restriktioun wéi och Lackerungen, an dat, obwuel d'Situatioun schwéier anzeschätzen ass. Generell stellt sech hei bei de Restriktiounen a bei de Lackerungen, déi mer hei entscheeden, d'Fro vun de sanitären Objektiven a wëssenschaftleche Begrënnungen à la base vun de Changementer hei am Gesetz.

Jo, d'Gesondheetsministesch huet et scho beim leschte Covidgesetz gesot: Déi eenzeg Onsécherheet, déi bleift, dat ass déi vun de Varianten. Dat confirméiert sech natierlech elo mat den Zuelen, déi jo eropginn. A mir soen et och scho laang: Déi eenzeg nohalteg Léisung ass en universellen Zougang zum Impfstoff! Dëse muss en Allgemenggutt ginn. Ech widderhuelen, wat ech a menger leschter Ried scho gesot hunn: „Ech weess, dass Lëtzebuerg zwou Milliounen an de COVAX-Programm gespent huet, an dat ass och ganz léif, mee mir brauchen awer strukturell Léisungen a keng Almosen, an dat ass d'Ophiewe vun de Breveten op den Impfstoffer."

Ech wëll op den Avis vun der Mënscherechtskommissioun agoen. Och si plädéieren um nationale Plang, dass jiddereen en equitabelen Accès kritt zu der Vaccinatioun. Dësen Accès soll jidderengem zeguttkommen. D'CCDH freet sech, dass elo Persounen a sougenannten irreguläre Situatiounen an och Leit ouni Doheem och consideréiert gi bei der Impfcampagne. Dat kënnt awer net ze fréi, muss ee soen!

Mir sinn elo am Juli a bei deene Jonken ukomm an der Impfcampagne, an dat ass och gutt esou. Mee d'Mënscherechtskommissioun erënnert eis drun, dass Persounen ouni déi richteg Pabeieren a Leit ouni Daach iwwert dem Kapp bis elo ausgeschloss ware vum Large-Scale-Testing a vun der Impfcampagne.

Ma grad dës Leit sinn dach immens vulnerabel, bedéngt duerch hir schwéier Liewenskonditiounen. E Mënsch ass e Mënsch, egal wéi eng Pabeieren en huet, an och, wann en da keng huet.

An d'CCDH stellt weider d'Fro vum Accès vu prekariséierte Mënschen zu Etablissementer, Servicer an Aktivitéiten, déi ënnert dem CovidCheck-Regimm fonctionéieren. Si freet sech, ob dës Mënschen, « au vu du maintien du régime CovidCheck, qui accorde des prérogatives aux personnes vaccinées », dee selwechten Accès wäerte genéissen.

Generell freet d'CCDH, ob de CovidCheck-Regimm en Impakt op d'Mënscherechter wäert hunn a bedauert, dass hir Froen an Zweifel keng Äntwert vu Regierungssäit kruten. Och dës Froen hat d'CCDH schonn an hirem Avis vun dem leschte Covidgesetz erwäänt. An ech widderhuelen och hei meng Wierder vun der leschter Ried: „An hirem Avis warnt si", also d'Mënscherechtskommissioun, „virdrun, dass Ongläichheete sech nach weider verschäerfe mat dem CovidCheck-Regimm. Se befierchten, dass weider Hürde Mënschen, déi schonn um Rand vun der Gesellschaft liewen, weider marginaliséieren." D'Mënscherechtskommissioun erënnert d'Regierung drun, dass dës och responsabel ass fir dës prekariséiert Mënschen a si fuerdert d'Regierung op, d'Risiken an den Impakt vun dem CovidCheck-Regimm ze analyséieren. Souwäit ech weess, ass dat awer net geschitt.

Da wëll ech op déi grouss Neierung hei am Gesetz agoen. Schnelltester sollen also elo mat der Neierung ab eng Auer moies net méi gëllen, an dat bis sechs Auer moies. Firwat d'Schnelltester? A firwat eng Auer moies? Wat ass déi sanitär wëssenschaftlech Begrënnung heifir?

Mir kruten an der Gesondheetskommissioun gesot, dass de Schnelltest de Maillon faible ass an dofir gëtt en aus dem Circuit erausgeholl. An zwielef Auer respektiv eng Auer elo, dat wier, well, Zitat, „da géif et méi eng grouss Proximitéit ginn tëscht de Leit".

Ech verstinn dat, ech hunn awer meng Doutten, wat déi wëssenschaftlech Basis dovunner ugeet. Et ass e bësselchen alles esou op ongefëier, well wann an der éischter Fassung vum Gesetz d'Begrënnung déi war, dass mer eis ab zwielef Auer méi no kommen, dann ass et elo op eemol eng Auer moies. Dat heescht, elo komme mer eis ab eng Auer méi no.

Bref, wéi gesot, ech verstinn de Gedanken, mee et ass awer e wéineg Gebastels. Och d'CCDH bedauert, dass net genuch Donnéeën ugi ginn, fir dëse Choix ze ënnermaueren, a freet sech, ob dës nei Restriktiounen aus objektiven a verifizéierten Donnéeën decouléieren.

Des Weidere begréisse mir och d'Harmoniséierung beim CovidCheck-Regimm. Och Privatpersoune kënnen also elo dee Regimm ufroen. Dat ass och richteg, och wann déi uewe genannte Froen vun der Mënscherechtskommissioun awer trotzdeem bestoe bleiwe wäerten.

Beim leschte Gesetz hat ech gefrot, firwat da keng Privatpersounen de CovidCheck-Regimm ufroen dierfen. Ech krut deemools gesot, et géif ëm d'Responsabilitéit goen. Ass dat dann elo aneschters?

Da gëtt et awer och déi eng oder aner ganz begréissenswäert Ännerung. Dat ass ganz kloer fir eis

d'Ofschafung vun der Privilegéierung vun de Staatsbeamten am Ausland, déi hir Impfung vun der Santésdirektioun zertifizéiert kruten. Fir eis ass esou eng Privilegéierung Deel vum Problem a mir si frou, dass dës aus dem Text eraus ass.

Des Weidere si mir och frou, dass elo virgesinn ass, dass och bei de Kanner an der Schoul an am Perian am Paraschoulesche Lackerunge solle kommen. D'Kanner ware jo bei der leschter Fassung vum Gesetz vergiess ginn.

Ech hat deemools d'Fro gestallt a krut gesot, d'Kanner wiere jo nach net geimpft. Bon. Ass dat elo aneschters? Ech mengen net. Mee do gesäit een och, dass net ëmmer alles ganz kohärent ass. Ech versti wuel, dass et en Ofweien tëscht ville Facteuren ass, an dat gëtt jo ëmmer erëm gesot. Ech verstinn och, dass et net einfach ass. Ech soen och net onbedéngt, dass mir et besser gemaach hätten, dat muss ee ganz éierlech soen. Mee wat mech stéiert, ass dat Selbstverständnis, mat deem do gebastelt gëtt. Mir maachen eppes op eng bestëmmten Aart a Weis a soen no baussen, dass et esou ass, wéi et muss sinn. A wa mer bei där nächster Kéier dat änneren, da gëtt dat mat enger Selbstverständlechkeet duergestallt.

Bon, d'Kanner an de Schoule wäerten elo net vun de Lackerunge profitéieren, mee déi Kanner, déi an de para- a perischouleschen Aktivitéite wäerten am Summer deelhuelen, awer schonn.

An deem Sënn wäerte mir eis bei dësem Gesetz enthalen, well, wéi gesot, fir eis ze vill Onkloerheeten dra sinn, wat den eventuellen Impakt op d'Mënscherechter an d'Diskriminatiounen ugeet. An dofir soen ech lech Merci fir d'Nolauschteren.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools, Madamm Oberweis. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

M. Sven Clement *(Piraten).*- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, als Éischt emol och vu menger Säit e grousse Courage fir all déi, déi gëschter Owend, an der Nuecht an och haut nach vum Ree betraff waren, an e ganz, ganz grousse Merci un déi, déi hëllefen, do wou se kënnen.

D'Rapporten aus de leschte Woche weisen, datt d'Infektiounszuelen nees an d'Luucht ginn. An de Virus ass och an de Kläranlagen nees present. Trotzdeem si glécklecherweis nach ëmmer wéineg Leit am Spidol an op den Intensivstatiounen, soudatt eng lwwerlaaschtung vum Gesondheetssystem sech aktuell net unzekënnege schéngt. Et sinn am Moment éischter déi Jonk, déi sech mam Virus ugestach hunn, a si si jo an der Reegel manner vulnerabel.

Mir freeën eis duerfir, haut en Text virleien ze hunn, deen déi aktuell Fräiheete bäibehale wëllt an de Leit, wat Privatevenementer ugeet, souguer nach méi Spillraum wäert ginn. Mir hoffen alleguer, datt mer dëse Summer mat all de Fräiheeten, déi dëse Projet virgesäit, genéisse wäerte kënnen an eis eréischt am September nees hei wäerten erëmgesi mat engem neie Covidtext.

Mee och wa mir haut en Text stëmmen, dee bis Mëtt September gëlle soll, musse mer virsiichteg bleiwen. Jo, aktuell gesäit d'Situatioun an de Spideeler gutt aus. Mee dat kéint sech ëmmer nach änneren. Am Moment zirkuléiert de Virus virun allem ënnert deene méi jonke Generatiounen, a mir hoffen alleguerten, datt d'Impfung déi eeler a vulnerabel Populatioun viru schlëmmen Infektioune schütze wäert. Mee et gëtt keng 100%eg Sécherheet.

Den Impakt vun der Delta-Variant an den Taux vun net geimpfte Persounen, deen, wéi mer jo am Waringo-Rapport nach eng Kéier liese konnten, a verschiddene Secteure méi héich ass wéi geduecht, bleiwe Variabelen, déi mer net aus den Ae verléieren däerfen.

Duerfir ass et wichteg, datt mer och iwwert de Summer virsiichteg bleiwen an och d'Chamber drop virbereet bleift, am Noutfall séier reagéieren ze kënnen an dëst Gesetz nach viru senger Echeance ze adaptéieren.

Gläichzäiteg bleift et essenziell, datt mer mat der Impfcampagne virukommen. An do muss ech soen, datt ech et bedaueren, datt d'Majoritéit tatsächlech dës Woch dergéint gestëmmt huet, dem Personal aus dem Fleege- a Gesondheetssecteur nach emol e Bréif mat enger Invitatioun zoukommen ze loossen. Ech sinn der Meenung, datt ee bei dësem wichtege Sujet nach emol all d'Kommunikatiounsweeër hätt notze sollen. Mee dat war jo anscheinend net gewënscht. Et war mol eng Kéier, wou et net als superfetatoire klasséiert gouf, mee einfach als net gewënscht.

Duerfir hoffen ech awer, datt déi aner Elementer aus der Informatiouns- a Sensibiliséierungscampagne vun der Regierung nach hir Wierkung wäerten hunn an trotzdeem nach méi Leit sech wäerte fir eng Impfung entscheeden. An deem Zesummenhang freeë mir eis och iwwert déi gutt Zesummenaarbecht an der Santéskommissioun wärend den Aarbechten un de Passagen iwwert den Impfzertifikat an de CovidCheck.

Hei si ganz fréi Umierkunge vu menger Säit zu eventuell néidegen Adaptatioune fir eng Unerkennung vun de Kräizimpfungen diskutéiert an dunn och ëmgesat ginn. Wéi ëmmer hu mer parteiiwwergräifend an der Kommissioun un dësem Text geschafft, an dat ass sécherlech ganz positiv. Mee ech muss dës Kéier awer och soen, datt mer nach e wéineg méi séier hätte kënne sinn, wann direkt op all d'Bedenken agaange gi wär.

Ech hat eng ganz Rei vu klenge Punkten, klenge Sazännerungen ugeschwat, déi a mengen Ae Klarifikatiounen néideg gemaach hunn. Mee eréischt, wéi och de Conseil d'État seng Problemer mam Text hat an déi nämmlecht Textpropose gemaach huet, goufe se geännert. Hätte mer direkt Amendementer gemaach, hätte mer schonn de leschte Freiden en Text virleie gehat, dee vläicht manner Observatioune vum Staatsrot gehat hätt. Mee och, wann dëst alt nees en Text ass, deen um leschte Stëppel fäerdeg ginn ass, denken ech, datt hei awer e gudde Wee fonnt ginn ass, fir esou de Leit am Privaten nach méi Fräiheeten ze ginn an am Nuetsliewe gläichzäiteg virsiichteg ze bleiwen.

Mir hate mam leschte Covidtext däitlech gefuerdert, datt de CovidCheck och fir méi grouss Privatfeiere soll erlaabt sinn, fir Persounen, déi sech et net leeschte konnten, mat hirer Famill an engem Restaurant ze feieren, net ze benodeelegen. Datt dës Dispositioun elo an den Text opgeholl gouf, ass fir eis duerfir e ganz grousse Plus an dësem Projet. Et ass jo ni ze spéit, seng sozial Oder erëmzëentdecken.

A wann d'ADR hei behaapt, se wéilten de Leit doheem net draschwätzen, da sinn ech dach e bëssen erstaunt, well genau déi nämmlecht Partei schwätzt de Leit net nëmmen doheem dran, mee wëllt och nach jonken a manner jonke Frae soen, wat se mat hirem Kierper maachen dierfen oder net maachen dierfen.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Sven Clement *(Piraten).*- Dat ass einfach nëmmen Hypokrisie!

E méi onklore Punkt vum Projet war am Ufank dee vun den Autotester, déi ëm Mëtternuecht hir Gëltegkeet verléiere sollten. Hei war de Problem deen, wéi de Gerant soll kontrolléieren, ob och wierklech jiddereen, dee just en Autotest hat, d'Lokal zur richteger Zäit verlooss huet. Schliisslech hätt hien héich Strofe riskéiert.

Hei freeë mer eis, datt mer eis hei eens konnte ginn, datt d'Responsabilitéit bei de Clientë leie muss an de Besëtzer vun engem Etablissement net dierf bestrooft ginn, wann ee vu senge Clientë sech net un d'Gesetz gehalen huet. D'Clientë verwandele sech jo schliisslech net mam Glackeschlag an e Kürbis zréck, dat gëtt et just an de Mërecher. A mir wëlle jo och net, datt d'Clienten an der Entrée e Bracelet kréien oder anescht markéiert ginn, jee nodeems, ob se eng Impfung, e PCR-Test, en zertifiéierten Test oder eeben en Autotest hunn. Dat si jo awer perséinlech medezinnesch Informatiounen, déi net no bausse solle gedroe ginn.

Wat also d'Wierksamkeet vun dëser Mesure ugeet, muss ech zouginn, datt ech mer net sécher sinn, ob et epidemiologesch wierklech e groussen Effekt wäert hunn, wann en Deel vun de Clienten ëm eng bestëmmten Auerzäit en Etablissement verléisst, nodeems se all awer schonn e puer Stonnen zesumme verbruecht hunn. Ech mengen awer, datt dës Mesure eeben net just derzou féiere wäert, datt eng Rei Leit d'Etablissement um eng Auer an der Nuecht verloosse wäerten, mee och derzou, datt d'Leit verstinn, datt d'Autotester manner sécher sinn an duerfir direkt zu aneren Tester, sief et den zertifiéierte Schnelltest oder de PCR-Test gräifen. Hei muss elo déi nächst Woche gekuckt ginn, ob dësen Effekt tatsächlech antrëtt an eventuell, falls et net de Fall sollt sinn, nach nogebessert muss ginn, an dat op alle Fall och schonns viru September. Ech sinn awer liicht optimistesch, datt de gewënschten Effekt antriede kéint.

Eng aner Ännerung, déi dëse Projet mat sech bréngt, ass déi, datt net méi just de Profisportler dierf un Turnéieren deelhuelen, mee elo och endlech nees all aner Sportlerin a Sportler, déi eng Lizenz fir Kompetitiounssport hunn.

Mir hu viru Kuerzem eréischt iwwert d'Virdeeler vum Sport heibanne geschwat. A jiddereen huet betount, wéi wichteg de Sport ass fir d'kierperlech an d'mental Gesondheet, awer och fir d'Inklusioun. Do ass et elo natierlech eng grouss Freed, dës Lackerung hei matzestëmmen, well ech mengen, datt dat hei eng Ännerung ass, op déi sécherlech vill Leit gewaart hunn.

Wat d'Adaptatioune vun der Lëscht u Persounen ugeet, déi elo Schnelltester dierfen zertifiéieren, si mer och derfir, esou vill wéi méiglech Gesondheetsberuffer an dëser Lëscht opzehuelen, fir d'Accessibilitéit vun esou Tester ze vereinfachen.

Mir ënnerstëtzen och d'Iddi, datt d'Maisons médicales sollen e Medikamentendepot dierfen hunn. An zu gudder Lescht freeë mer eis och, datt de Congé pour raisons familiales soll verlängert ginn.

Ech sot et am Ufank vu menger Ried: Et sinn aktuell virun allem déi Jonk, déi betraff sinn. An déi hunn och vläicht nach méi jonk Geschwëster doheem, déi deemno wéi mat krank ginn oder a Quarantän mussen. Dann ass et wichteg, datt mer den Elteren d'Méiglechkeet ginn, bei hire Kanner kënnen ze bleiwen. An duerfir brauche mer och weiderhin nach de Congé pour raisons familiales. Mee dat soen ech awer net, ouni net och un d'Betriber ze denken, fir déi dës nei Form vu Congé eng grouss Belaaschtung ka sinn, wann d'Employéë vun haut op muer op eemol ausfalen an awer weider bezuelt musse ginn. Dat ka fir Betriber, déi duerch d'Kris an d'Strauchele komm sinn, ganz schwéier sinn. An duerfir ass et wichteg, datt d'Covidaidë weiderlafen an, wann néideg, no uewen ugepasst ginn.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, loosst mer nach d'Geleeënheet, fir dem Ausdauersportler, éischter Rapporter, Mars Di Bartolomeo fir säi gewinnt komplette mëndlechen a schréftleche Rapport Merci ze soen. Ech ginn heimadder also den Accord vun de Piraten zu dësem Projet an dat mat der grousser Hoffnung, datt mer gutt duerch de Summer komme wäerten, mee awer net ouni ze warnen, datt mer weiderhi virsiichteg bleiwe sollten an d'sanitär Situatioun kontinuéierlech weider am A behale mussen.

An da kommen ech awer net derlaanscht, fir meng lescht Minutt fir en änleche Sujet ze notze wéi virdrun de Claude Wiseler. Ech fannen et feig, wierklech feig vun enger Ministesch, fir heibannen, nodeem hir konkreet Froe gestallt goufen - op Basis vun engem schréftleche Rapport, dee vun der Chamber, zesumme mat der Regierung, mandatéiert gouf -, net wëllen op déi Froen ze äntwerten. Dat ass e Refus vun hirer Missioun, dem Parlament Rechenschaft ofzeleeën! Ech fannen dat dramatesch. An dat weist op en Neits, wéi wéineg Respekt verschidden, an ech soen et ganz bewosst, verschidde Regierungsmembere virum Parlament hunn.

Et gëtt der, an do kann ech d'Madamm Lenert zitéieren, déi ëmmer do war, wa se geruff ginn ass, an eng ganz Rëtsch vun hire Kolleeginnen a Kolleegen och, déi allkéiers komm sinn, egal wéi chargéiert den Agenda war, fir virum Parlament Ried an Äntwert ze stoen, déi d'Parlament proaktiv informéiert hunn.

An hei gouf et virgëschter e Refus: e Refus, fir virum Parlament Rechenschaft ofzeleeën. Awer direkt gekoppelt domadder, virun hirem eegene Forum d'Parlament ze beschëllegen, well, jo ... Woufir iwwerhaapt? Well d'Parlament seng Aarbecht gemaach huet! Well d'Parlament kritesch Froe gestallt huet. Well d'Parlament Opklärung verlaangt huet. Well mir als Parlament, als Chamber, mussen de Staffelstaf ophuelen, deen de Rapport Waringo eis dohinner ginn huet. De Staffelstaf ophuelen, fir eng méi detailléiert Analys iwwert d'Haiser ze maachen, wéi et am Rapport méiglech war, eng detailléiert Analys, déi eebe genau weist, wéi eng Mesurë gegraff hunn a wéi eng Mesuren eeben net gegraff hunn.

Et geet net duer ze soen: „Am Lauterbann, do sinn eebe 60 Zëmmer ouni Toilette an duerfir war do e Cluster." Et gëtt véier aner Haiser, léif Kolleeginnen a Kolleegen - véier aner Haiser! -, déi véier oder méi Clusteren haten. An ech ka mer net virstellen, datt se alleguerte 60 Zëmmer ouni Toilette hunn!

Une voix.- Très bien!

M. Sven Clement *(Piraten).*- Dat heescht, mir musse wëssen: Wat huet geklappt, wéini huet et geklappt a wat huet net geklappt, wa mer et wëlle besser maachen. A wa sech eng véiert Well am Moment ukënnegt, da geet et net duer, dat eréischt am Hierscht ze maachen. Da musse mer dat elo maachen, well soss huet och dës Chamber herno nach Blutt un den Hänn.

Ech soen lech Merci.

M. Marc Goergen *(Piraten).*- Ganz gutt!

Une voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Gesondheetsministesch Paulette Lenert.

Prise de position du Gouvernement

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé.*- Merci, Här President. Virop och vu menger Säit vill Courage fir déi sëllege Leit, déi am Moment nach mam Héichwaasser kämpfen. Dat ass keng gutt lwwerraschung, déi mer do kritt hunn iwwer Nuecht.

Loosst mech vläicht ufänken, well et ass gesot ginn, d'Regierung géif mat ganz vill Stolz de „Spiegel"-Artikel zitéieren: Ech wëll betounen, dass ech dësen Artikel nach viru kengem Mikro zitéiert hunn! E beschäftegt ganz vill Leit. Ech hu ganz vill driwwer gelies an héieren. Mee vu mir hutt Der dee „Spiegel"-Artikel nach net héieren. Dat ass net meng Aart a Weis. Ech hunn héieren, dass e vill beschäftegt. E schéngt och ze derangéieren zum Deel. Mee ech muss mech dervun distanzéieren, dass dat vun der Regierung mat Stolz zitéiert géif ginn. Ech hunn et net zitéiert.

M. Claude Wiseler *(CSV).*- Dir kéint awer, well en ass jo gutt.

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé.*- Ech hunn en awer net zitéiert an och net mat Stolz, wéi Der et sot, also weeder d'Adjektiv nach de Fakt sëtzen. Ech wëll dat just kloerstellen.

M. Claude Wiseler *(CSV).*- Ech hunn och net vun lech geschwat. Ech hu vun der Regierung geschwat.

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé.*- Dat ass esou an de Raum gesat ginn.

Voilà! Fir de Rescht, fir op d'Gesetz vun haut ze kommen, wat de Sujet vun haut eigentlech ass, ech wollt mech u sech op dat beschränken. Et ass gesot ginn - och e grousse Merci fir den 21. Rapport zu dësem Gesetz -, et ass u sech eng Verlängerung mat klengen Adaptatiounen. Mir si ganz frou driwwer, dass dee CovidCheck-Regimm, wat e ganz ambitiéise Regimm war, wéi mer e proposéiert hu virun engem Mount, dach geklappt huet. Och wann e gewëssene Schiet komm ass duerch den Nationalfeierdag, wou mer gesinn hunn, dass mer nach ëmmer an enger Situatioun sinn, wou e gewëssene Risk ass, wou et vun haut op muer kann eropgoe mat den Neiinfektiounen, sou si mer dach zu Konklusioune komm, nodeem mer dat ganz detailléiert analyséiert hunn.

Sécherlech, wéi Der sot, si mer doduerch erëm eng Kéier spéit un, wéi ëmmer. Mir schlampen a wurschtele weider, dat hunn ech verstanen. Ech géif awer gären d'Erklärung ginn. Mir hu missen eng Analys maachen a Konklusiounen zéien aus deem, wat eebe geschitt ass iwwer Nationalfeierdag. An dat ass eréischt ganz kuerzfristeg, wou mer dat kënne maachen, well ee jo awer muss eng Rei Deeg ofwaarden, fir ze gesinn, wat dat fir Repercussiounen huet op d'Spideeler, op d'Admissiounen. Dat ass kuerzfristeg gewiescht an dat hu mer ofgewaart. Dat war extreem sportlech, fir do - a sécher ass een ni! - iergendwéi eng gewëssen Assurance ze hunn, dass een net eppes liichtfankeg hei proposéiert, wat Schwaachstellen huet. Dat ass d'Erklärung, firwat mer och dës Kéier nees spéit u waren. Mir kréien dat einfach net anescht a besser hinn!

Fir de Rescht ass dat, wat weesentlech ass, et ass vill gesot ginn, den Zäitpunkt, dass mer net mam Zäitpunkt iwwerenee stëmmen. Den Zäitpunkt ass effektiv eppes ganz, ganz Wichteges, wann ee wéi am Moment Schrëtt mécht a Richtung Lockerungen. De Facteur, deen de gréissten Impakt op d'Geschéien huet, ass d'Impfung. Ech mengen, dat ka vu kengem méi haut a Fro gestallt ginn. Wa mer d'Diagramme kucken, d'Kurve kucken, da gesi mer ganz, ganz kloer, dass d'Impfung grad do, wou se duebel gemaach ass, wierklech dat ass, wat déi Saach andämmt.

An dat ass de weesentlechen Ënnerscheed. Den Zäitpunkt ass e ganz aneren, wann eréischt 40 % eng éischt Impfung hunn, wéi wa mer iwwer 60 % leien. Dat mécht e weesentlechen Ënnerscheed. Dat heescht, d'Ausgangsbasis variéiert mat all Woch, mat all Woch, déi kënnt. An dofir, effektiv, wéi mer de CovidCheck proposéiert hunn, an ech hat et deemools gesot, war et eng riskéiert Decisioun - an eisen Aen -, déi mer geholl hunn. Déi hu mer just geholl, well mer mat den Impfungen do stoungen, wou mer eeben dee Moment stoungen.

Ech weess, Dir hätt déi Mesurë gären éischter gehat. Dir hutt dat och ënnerstrach d'leschte Kéier, dass Dir dat scho längst gär gehat hätt a vill méi fréi scho gär gehat hätt. Mir waren net där Meenung. Mir waren der Meenung, dass een huet missen ofwaarden, bis een eng gewëssen Assurance hat, dass wierklech genuch Leit geimpft sinn, dass mer d'Assurance haten, dass déi Impfstoffer, déi am Ufank net komm sinn, wéi mer se erwaart haten, dach endlech ugefaangen hunn ze kommen.

An elo si mer an där glécklecher Situatioun, dass mer effektiv eeben déi Quantitéiten, déi mer erwaart hunn, wierklech kritt hunn an dass mer ganz zügeg virukomm si mat der Impfcampagne. Dat mécht den Ënnerscheed op der Zäitschinn. Dat méch, firwat mer effektiv déi leschte Kéier bereet waren, deen dote Regimm ze huelen an net scho Wochen éischter, wéi Dir et gefrot hutt. Well Wochen éischter wär dat eis vill ze vill riskéiert gewiescht, op esou e Wee ze goen, well nach vill ze wéineg Leit geimpft waren a well mer och net déi néideg Assurance haten.

Haut kënne mer soen, opgrond och vun deene villen Eventer, déi waren - et sinn effektiv vill CovidCheck-Eventer gewiescht -, dass Nationalfeierdag hoffentlech eng Ausnam war. Mir hunn d'Hoffnung, dass d'Leit och verstanen hunn. Ech mengen, jiddwereen war e bëssen erschreckt, hoffen ech jiddefalls, wéi e gesinn huet, wat esou eppes awer nach ka lassléisen. Vläicht war ze vill en Optimismus opkomm, dass ee geduecht huet: Et ass eriwwer! Et ass net

eriwwer, a mir wäerten och kee covidfräie Summer hunn. Mir wäerten iwwert de Summer hoffentlech gutt mat dem Covid liewen, mat deene Mesuren, déi mer en place hunn, mee en ass nach ëmmer do.

Mir hunn och sécher keng wëssenschaftlech Basis, fir ze soen, ab wéini ee sech méi no kënnt, ob dat um eelef, um zwielef, um eng ass. Do gëtt et och, mengen ech, keng wëssenschaftlech Basis, fir dat ze maachen. Ech ginn awer dervun aus, dass jiddweree mat sengem gesonde Mënscheverstand a mat e bësse Liewenserfarung einfach weess, dass et esou ass! Ech ginn dervun aus, dass déi meescht vun eis och heiansdo ënnerwee sinn. A wann een éierlech mat sech selwer ass, da weess een einfach, wéi een och selwer ass a wéi et ronderëm een ass. Dat ass eeben esou.

A mir wëssen och duerch eis Statistiken, déi mer hunn, duerch dat, wat international festgestallt gëtt, dass et nun eeben emol am Frëndeskrees an am Familljekrees am Geféierlechsten ass. Och wann d'Leit do an der Reegel - et gëtt Ausnamen! - frou matenee sinn an hir Léifst sinn een deem aneren, wësse mer trotzdeem, dass d'Realitéit wärend der Pandemie eng aner ass. Dat ass ganz laang an nach ëmmer, an net just hei zu Lëtzebuerg, déi éischt Cause, wou d'Leit sech ustiechen.

An duerfir hu mer och ganz bewosst mat deem relativ oséierte CovidCheck-Regimm en éischte Schrëtt geholl fir ze soen: Mir maachen et do, wou et vläicht méi einfach contrôlabel ass! Mir kucken, op dee Regimm wierkt. Mir huelen Erfarungen entgéint. A wann déi gutt sinn, da maache mer déi Ausdeenung op de private Beräich, wou mer wëssen, dass mer engersäits manner kënne kontrolléieren a wou mer wëssen, dass d'Leit och vläicht e bësse manner disziplinéiert sinn. Et war eis wichteg, eng éischt Erfarung ze kréien an engem Kontext, wou een dat och méi kloer konnt kontrolléieren.

Vläicht nach eng Kéier zréck op d'Situatioun vun haut. Effektiv hu mer nach ëmmer en Ustig gehat vun Neiinfektiounen, awer just 5 %. Dat ass effektiv weesentlech manner wéi dunn, wéi mer de Schock kritt hunn no Nationalfeierdag. Doraus hoffe mer wierklech, dass et verstane ginn ass, dass d'Leit wierklech eng Kéier gerëselt gi sinn a verstanen hunn, dass mer déi Mesuren nach ëmmer musse ganz seriö huelen an dass et just esou ass, wéi mer déi Fräiheeten, déi mer eis an engem gesécherte Raum hei ginn, kënnen oprechterhalen.

Et ass a bleift eng Situatioun, wou et net null Risiko gëtt. D'Bild vum Sécherheetsgurt ass geholl ginn. An eisem CovidCheck-Regimm hu mer verschidde Moyenen, déi zum Asaz kommen an et ass ganz kloer, dass een, deen duebel geimpft ass, e bessere Schutz huet par rapport zu engem, dee just eemol geimpft ass. Mir gesinn, dass d'Unzuel vu Leit, déi sech nach infizéieren no enger Impfung, méi grouss ass wéi bei deenen, déi zweemol geimpft sinn.

Mir wëssen och, dass e PCR-Test besser ass wéi e Schnelltest. A mir wëssen duerfir och, dass ee Schnelltester méiglechst soll zäitno maachen, och wann et e politesche Kompromëss ass, en européische Kompromëss, fir se 48 Stonne gëllen ze loossen. Ech kann nëmmen ënnersträichen: Maacht, wann et nëmmen iergendwéi geet, e PCR-Test, wann Der enzwousch higitt. Dir kënnt dat gratis maachen. Et ass eng Offer, déi do ass. Dat ass wichteg, et ass och wichteg fir den Depistage bei de Leit, déi net geimpft sinn. A wann Der e Schnelltest maacht, da kuckt, en esou zäitno ze maache wéi méiglech.

Et ass a jiddwerengem sengem Interêt. An den Autotest, maacht en de grâce seriö. Et ass wierklech net do, wou et cool ass ze fuddelen. Et ass fir jiddwereen. Et ass fir Är eege Gesondheet, et ass fir d'Gesondheet vun deenen aneren. Dat kann een nëmmen ëmmer erëm widderhuelen.

Mir sinn och gefuerdert, fir an der Campagne derhannert ze bleiwen. D'Impfen ass wierklech dat, wou mer musse weider virukommen. An ech kann lech och assuréieren, dass eis Impfcampagne - Dir wësst et, et ass schonn oft gesot ginn -, evoluéiert vu Woch zu Woch. Dat ass elo accessibel fir jiddwereen, a mir wäerten och elo ëmmer erëm geziilt op déi duergoen an déi nächst Woche ganz beméit sinn, eeben déi Leit ze iwwerzeegen, déi vläicht gezéckt hunn am Ufank.

Ech géif och gären nach eng Kéier dorop agoen. Mir wäerten net just e Bréif schécken. Mir wäerten eng richteg Campagne maachen a Richtung och vum Gesondheets- a Fleegesecteur. Dat war am Fong d'Ausso, déi mer gemaach hunn. Dat wäert net just e Bréif sinn, dat wäert vill méi si wéi dat, eng ganz geziilt an eng intensiv Campagne eeben, fir do nozerüsten, wou eventuell nach Nachholbedarf ass. Alles dat leeft iwwert de Summer.

Ech géif also jiddweree bieden, déi Mesuren eescht ze huelen. Ech soe Merci fir d'Zoustëmmung, déi se fonnt hunn. Corona ass net klengzerieden, och wann de Risiko fir jonk Leit méi niddreg ass wéi fir eeler Leit am Ufank, mee en ass net null. Mir hunn an de Spideeler relativ jonk Leit, d'Moyenne d'âge ass zimmlech niddreg am Moment, se ass bei 45 Joer, fir genau ze sinn. Och wann et net vill Leit sinn, et däerf een net dervun ausgoen, dass et net fir een ass.

Et ka jiddwereen treffen an eeben och méi jonk Leit. An dann och net ze vergiessen, et ass scho puermol erwäänt ginn, de Long-Covid. De Long-Covid huet dat Tückescht u sech, dass en och Leit trefft, déi vläicht souguer asymptomatesch waren, déi de Covid haten, déi net schrecklech krank direkt duerch de Covid waren, mee déi nawell vum Long-Covid betraff sinn. An dat kann och jonk Leit betreffen.

Duerfir bieden ech wierklech jiddwereen, dat heiten eescht ze huelen am Interessi vun eis all, mee och vun lech selwer, vu jiddwer Eenzelnen, egal wéi d'Alterskategorie ass.

Da kommen ech awer och net ëmhin - et ass ganz vill zréck, et war haut net op dem Ordre du jour -, fir nach eng Kéier op de Waringo-Rapport zréckzekommen. Dir hutt vum Contradictoire geschwat. Ech hu perséinlech och misste schlécken zum Theema Contradictoire. Et war fir mech, muss ech soen, e ganz onwuelt Gefill, héieren ze hunn, dass d'Konklusioune vun der ganzer Oppositioun schonn den Dag virdru gezu waren, éier d'Regierung hei fir d'éischt eng Kéier konnt Stellung huelen zu deem Rapport, dee vill Froen opgeworf huet, an dat och nach am selwechten Otemzuch, wou gesot ginn ass, wéi laang dee Rapport wär an dass verschidde Leit Schwieregkeeten haten, e ganz gelies ze kréien.

Ech kann lech soen, ech hunn en zweemol gelies, eng Kéier diagonal direkt mëttes, an owes bis ganz laang an d'Nuecht eran, fir mech ze preparéieren, fir Äntwerten hei ze liwweren. An ech muss soen, Här Wiseler, Dir hutt vum Här Juncker geschwat ... Den Zoufall wëllt, dass ech och un den Här Juncker geduecht hunn, wéi ech hei souz. Ech hunn un hie geduecht an ech hu mer déi selwecht Fro gestallt - et ass e Mann, deen ech ëmmer ganz vill respektéiert hunn an nach haut respektéieren -, ech hu mer d'Fro gestallt, ob hien dat gutt fonnt hätt, dass do schonn effektiv eng Konklusioun gezu war den Dag virdrun, …

(Interruption)

… éier d'Regierung geschwat huet.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Madamm Lenert, erlaabt Der, …

M. Claude Wiseler *(CSV).-* Mir hunn de Rapport gelies.

M. Fernand Etgen, *Président.-* … datt d'Madamm Hansen lech eng Fro stellt?

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé.-* Dir kënnt selbstverständlech eng Fro stellen. Dir gitt d'Wuert.

Mme Martine Hansen *(CSV).-* Ech kann déi Ënnerstellung, an dat do ass eng Ënnerstellung, net akzeptéieren.

(Interruption)

Mir hunn dee Rapport gelies, mir hu gëschter Moien nach, oder wéini war et, en Dënschdeg, Fraktiounssitzung gehat, wou mer driwwer diskutéiert hunn. An dann ënnerstellt Dir eis hei, mir hätten d'Decisioun, fir eng Aktioun ze maachen, schonn den Dag virdru geholl.

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé.-* Ech zitéiere just den Här Wolter.

Mme Martine Hansen *(CSV).-* Dat do ass eng Ënnerstellung, déi mir net akzeptéieren.

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé.-* Dat ass keng Ënnerstellung. Ech hunn lech vläicht falsch verstan.

(Brouhaha)

(Coups de cloche de la présidence)

Da wäert ech et nach eng Kéier nolauschteren.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Wannechgelift!

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé.-* Gutt. Ech bezéie mech just …

(Interruption par M. Michel Wolter)

M. Fernand Etgen, *Président.-* D'Madamm Lenert huet d'Wuert elo a soss keen.

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé.-* Ech äntwerten elo op déi Fro, déi d'Madamm Hansen mer gestallt huet. Ech hu just ledeglech Referenz op eng Ausso gemaacht. Wann ech déi sollt falsch verstanen hunn, da lauschteren ech se no. Dat ass jo alles online. Da lauschteren ech dat nach eng Kéier no.

Ech hunn lech esou verstanen, Här Wolter, dass d'Fraktiounen zesumme waren, dass Dir selwer net dobäi waart an dass do d'Konklusioun war, dass Der den Optrag kritt hätt, déi Motioun ze preparéieren. Esou hunn ech lech verstanen. Ech hunn lech awer vläicht falsch verstanen.

(Interruption)

Mme Martine Hansen *(CSV).-* Do war nach keng Decisioun geholl.

(Interruption par M. Michel Wolter et coups de cloche de la présidence)

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé.-* Ech lauschteren et och nach eng Kéier ganz gutt no.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Här Wolter, ech hat lech net d'Wuert ginn.

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé.-* Dat ka jo souwisou jiddwer anere Mënsch och maachen. Ech hunn et op alle Fall esou verstanen.

M. Fernand Etgen, *Président.-* D'Wuert huet d'Madamm Lenert.

M. Michel Wolter *(CSV).-* Entschëllegt, Här President.

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé.-* Ech hunn lech esou verstan, dass Der gesot hutt, Dir wäert net derbäi gewiescht, mee jiddweree wär sech eens gewiescht an Dir hätt deen Optrag kritt. Esou hunn ech dat verstanen. Ech lauschteren awer nach gär no, vläicht hunn ech e Wuert falsch verstan. An dat huet mer am Hals geleeën, wou ech et effektiv esou héieren hunn a verstanen hunn. Ech kucken et awer gären no. Ech mengen, et ass jo ëffentlech, dat ass jo elo näischt, wou ee kann anescht rieden, wéi et gesot ginn ass. Et kann een dat gären noliesen.

Ech wollt just effektiv vermierken, dass ech och un den Här Juncker geduecht hunn, genau wéi Dir, a mir och du Froe gestallt hunn, firwat mer effektiv déi Erklärunge ginn, wa scho virdru kloer war - esou hat ech dat verstan -, wat d'Konklusioun wär. An ech hu kengem aneren ...

Ech mengen, et war den Här Wolter, dee gesot huet, de Rapport wär laang gewiescht, en hätt en net bis zum Schluss gelies kritt. Ech hunn lech dat net ënnerstallt. Ech ginn dervun aus, dass all déi aner Leit dat dann awer wuel gelies hunn, wa se Konklusioune gezunn hunn dorauser.

Ech soen lech Merci.

M. Sven Clement *(Piraten).-* Här President!

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci villmools, Madamm Lenert. Da Parole après ministre fir den Här Sven Clement.

M. Sven Clement *(Piraten).-* Jo, merci, Här President. Ech maachen et ganz kuerz. Ech wollt just soen, datt zumindest fir d'Piraten mer d'Konklusioun gezunn hunn, fir déi Motioun schlussendlech deposéieren ze loosse vum Här Wolter, nodeems mer d'Erklärunge vun der Familljeministesch héieren haten. An ech hat moies nach um Radio gesot, wat ech mer géif erwaarden. Ech hunn dat deen Dag net héieren. An duerfir war et konsequent vun eis, déi Fuerderung, déi mer schonn eng Kéier hei an der Chamber gemaach haten, oprechtzeerhalen.

Ech maachen der Madamm Gesondheetsministesch hei guer kee Virworf, wann am Eifer des Gefechts Saachen heiansdo falsch verstane gi respektiv och net kloer ëmmer kënnen duergeluecht ginn an deene Riedezäiten, déi mer hunn.

Mee ech ka just fir eis schwätzen. Déi Motioun ass deposéiert ginn, nodeem d'Ministeschen - déi zwou - konnten hei Stellung huelen. An ech ka fir mech schwätzen: Ech hunn dee Rapport tatsächlech och eemol kräiz gelies an dunn nach eng Kéier owes ganz am Detail. A well ech och moies um Radio war, hunn ech mech misste preparéieren. An ech kann lech soen, et war e staarke Brocken an et war e Rapport, deen net ëmmer einfach ze liese war! Mee et war derwäert, en am Detail ze liesen, well doraus ergi sech a mengen Aen nach ganz vill Froen, op déi mer och keng Äntwert kruten am Debat. An dat ass dat, wat ech haut hei kritiséiert hunn, datt d'Madamm Familljeministesch eebe grad op déi konkreet Froen, déi mer hei opgeworf hunn, keng Äntwerte ginn huet.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci, Här Clement. An da vläicht direkt och Parole après ministre fir den Här Goergen.

M. Marc Goergen *(Piraten).-* Merci, Här President. Ech ginn op eppes an, wat d'Gesondheetsministesch ganz am Ufank gesot hat iwwert de „Spiegel",deen do zitéiert ginn ass. Fir d'éischt emol wëll ech der Gesondheetsministesch soen, wéi vill ech se schätzen an ech wär frou, wann all Regierungsmember esou dialogbereet wär wéi d'Gesondheetsministesch an och déi Kompetenz géif matbréngen.

Mee ech kann lech awer och soen, et deet mer leed, dat ass elo net géint lech, mee sante.lu huet genau dat getwittert vum „Spiegel". Dir hat et am Ufank souguer mat engem falsche Fändel getwittert, mam hollänneschen anstatt mam lëtzebuergeschen, du hutt Der et verbessert. Elo ass et nach eng Kéier erauskomm. Dat heescht, ech huele jo awer un, dass Social Media och ënner Ärer Verantwortung matleeft. Et ass nämlech dofir, wou ech och d'Wuert ergraff hunn. Et ass nämlech ee vun den Theemen, dee mir wierklech um Häerz läit.

D'Regierung benotzt hire Social Media fir esou eppes, fir wa se op Plaz 2 ass. Plaz 2, wa mer an der Ëmwelt sinn, d'Madamm Dieschbourg, ech hunn awer nach ni gesinn, wa mir fir den Overshoot-Day op Plaz 2 weltwäit sinn, dass dat géif getwittert ginn. Oder beim Logement, wann d'Präisser 17 % eropginn, dat twittert d'Regierung nämlech net!

Dat war nämlech dat, dass Der op Social Media zimmlech eesäiteg sidd. Dofir, ech weess, Dir hutt et vläicht net selwer getwittert, mee et ass awer ënner Ärer Responsabilitéit erausgaangen, dass d'Santé sech e bësse gebretzt huet mat där Statistik.

Merci.

M. Sven Clement *(Piraten).-* Ganz gutt!

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci, Här Goergen. An ech ginn elo d'Wuert zréck un d'Madamm Ministesch.

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé.-* Jo, da sinn ech frou, dass ech elo gesot hunn: „Um Mikro hutt Der et net aus mengem Mond héieren." Dat ass jo dann nach ëmmer korrekt. Mee ech maachen effektiv de Social Media och net selwer. Dat deet mer leed.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci villmools. An elo Parole après ministre fir d'Madamm Cecchetti.

Mme Myriam Cecchetti *(déi Lénk).-* Jo, merci, Här President. Also, ech muss dem Sven Clement hei Recht gi mat deem, wat e seet. Also, wéi ech déi Pressekonferenz héieren hunn, war ech relativ rosen, well dat war eng Risefrechheet an d'Gesiicht vun der Oppositioun. Mir souze méindes moies hei dräi Stonnen a mir hu ganz gutt nogelauschtert, wat an deem Rapport geschriwwe stoung.

Mir sinn nëmmen zu zwee hei an dëser Chamber. Mir hate vill Aarbecht déi dräi Deeg. Mir hunn elo nach vill Aarbecht gehat, fir de Mëtteg ze preparéieren. Mir hunn eis awer dohigesat a mir hunn dee ganze Rapport duerchgeknat. Mir hunn eis concertéiert. Mir hu souguer d'Chamber nogekuckt vum 1. Abrëll, alles nach eng Kéier nogelauschtert, wat deemools geschwat ginn ass. Mir hunn eis Oppositiounsaarbecht korrekt gemaacht. A mengt net, datt mir mat Freed d'Demissioun hei vun engem Minister froen! Dat ass kee schéine Moment, fir keen, an do huet een d'Häerz schwéier.

Mee deen Non-respect vis-à-vis vun deem, wat mir gesot hunn, wat mir geschafft hunn, dat kann ech net stoe loossen. An ech fannen et ganz, ganz schlëmm, datt d'Familljeministesch hei net opgestanen ass no där Debatt, déi mir alleguer hei virbereet hunn a wou mer eis d'Nuecht ëm d'Ouere geschloen hunn. An datt d'Madamm Gesondheetsministesch muss d'Kuelen aus dem Feier huele fir eng aner Ministesch, dat fannen ech ganz, ganz, ganz schlëmm.

An da geet een hei no der Sitzung an d'Press an da léisst ee bal Tréinercher lafen, wa mir hei als Parlamentarier keng Stellung méi kënnen huelen, eis net méi kënne verteidegen. Dat ass eng Frechheet!

Plusieurs voix.- Très bien!

(Coups de cloche de la présidence)

Mme Myriam Cecchetti *(déi Lénk).-* Dat ass dat absolutt Frechst, wat ech bis elo héieren hunn. An dat kënne mir hei net esou stoe loossen.

An et wier jo nach méi schlëmm gewiescht, wann d'Madamm Santésminister net eng Santéskommissioun um eng Auer gehat hätt. Da wier souguer déi Pressekonferenz virdru gewiescht! An dat wier nach vill méi schlëmm gewiescht. Well dann hätte mir hei an dësem Haus iwwerhaapt net méi brauchen ze diskutéieren! Esou kann ee keng parlamentaresch Aarbecht maachen. Wann ee Feeler mécht, muss ee sech se agestoen. Et soll ee se besser maachen. Et soll een an d'Zukunft kucken. Et soll ee Saachen änneren.

Mee dat do kann et net sinn, einfach ze soen: „Ech fueren elo zwee Joer laang virun a fäerdeg ass et! Mir maachen en décke Strëch drënner!" A wa gefrot gëtt: Wat wëllt Der weider maachen? „Mir musse kucken ..., mir kucken, mir kucken, mir kucken." Mir hu gesinn, wéi gekuckt gëtt, wann d'Oppositioun hei net hir Aarbecht mécht! Wann d'Oppositioun hei näischt fuerdert an dohannert bleift, da geschitt guer näischt!

Merci.

M. Sven Clement *(Piraten).-* Très bien!

(Brouhaha)

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci, Madamm Cecchetti. An ech ginn d'Wuert nach eng Kéier zréck un d'Madamm Ministesch.

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé.-* Ech hunn dozou näischt bäizefügen.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Ok. Da Parole après ministre fir den Här Michel Wolter.

M. Michel Wolter *(CSV).-* Här President, Dir Dammen an Dir Hären, selten huet d'Madamm Cecchetti mer esou aus dem Häerz geschwat wéi elo déi lescht dräi Minutten, soudass ech en Deel vu menger Ried …

(Interruption)

Jo, jo, et ass net ëmmer esou. Dofir kann een dat soen. Dofir wëll ech ausdrécklech soen, dass ech

op deen Deel, deen och en Deel vu menger Interventioun gewiescht wär, net méi brauch zréckzegoen.

Ech fannen et extreemst bedenklech, traureg, dass d'Santésministesch um Enn vun dëser Debatt alt nees net äntwert op d'Propositiounen, déi vun der Oppositioun hei an der Chamber gemaach ginn. Vun der Familljeministesch iwwerhaapt net ze schwätzen, well déi mécht weider dat, wat se am allerbeschte kann, nämlech se trëtt iwwerhaapt net emol un ...

(Interruptions)

… a kënnt dann heihinner a seet, et wär jo kloer gewiescht, souwisou wären d'Konklusioune virdru gezu gewiescht. Wat en totale Widdersproch ass zu deem, wat en fin de compte hei gesot ginn ass an der Chamber. Ech géif d'Ministesch bieden, dat nozeliesen, wat hei gesot ginn ass, an eventuell dann après réécoute hir Positioun och wannechgelift ze revidéieren.

Mee firwat ech d'Wuert gefrot hunn, dat ass, well mer elo innerhalb vun zwee Deeg fir d'zweet vun där selwechter Regierung keng Äntwert kréien op fundamental Froen, déi mir eis stellen doriwwer, wéi et soll weidergoen. De Rapport Waringo huet zwou Saache gemaach: En huet eng Bestandsopnam gemaach. Iwwert déi ass diskutéiert ginn. Et sinn eng Rei Propositioune gemaach ginn, wéi et soll weidergoen. Et sinn och vun der Oppositioun eng Rei complementaire Fuerderunge gestallt ginn, an et ass d'Fro gestallt ginn, wéi et soll weidergoen.

Wat vu virgëschter bis haut aneschters ass, dat ass, dass den Här Waringo haut an engem Artikel, dee bei „Reporter.lu" de Moie publizéiert ginn ass, gesot huet, hien hätt iwwerhaapt net wëllen an d'Déift goen, well hien an de Gespréicher gespiert hätt, dass d'Leit sech attackéiert gefillt hätten. An dofir hätt hien dat net gemaach. Dat mag sinn, dass hien dat net wollt. Mee wann hien dat net wollt, dann huet en den Optrag a mengen Aen net erfëllt vun deem, wat en eigentlech hätt misse maachen.

Firwat maache mer e Rapport fir ze kucken, wat wärend annerhallwem Joer an den Altersheimer geschitt ass, wa mer en fin de compte d'Analys, déi muss gemaach ginn, net maachen? Wa mer nämlech d'Analys net maachen, déi muss gemaach ginn, da si mer jo an enger Situatioun, dass mer keng Konklusioune kënnen zéie fir d'Zukunft.

An ech hunn et a menger Ried virgëschter scho gesot: Deen éischten Deel vun der Etüd, den epidemiologeschen Deel vun der Etüd, deen ass net gemaach ginn. En ass op jidde Fall net satisfaisant gemaach ginn. En ass souguer am Fall vum Lauterbann ... wat d'ailleurs och net gutt ass, dass am Rapport Waringo just iwwert de Lauterbann geschwat ginn ass, well et eigentlech nach eng Kéier d'Fanger an eng Wonn geluecht huet, déi jo net déi Wonn war, mee just en Ausléiser vun der Diskussioun, well d'Regierung eigentlech wärend Méint dem Lëtzebuerger Land d'Wourecht verschwigen huet, nämlech déi, dass mer ganz grav Clusteren haten.

An och dat ...

M. Fernand Etgen, *Président*.- Här Wolter, mir sinn am Kader vum Gesetz vum Projet de loi 7857.

M. Michel Wolter *(CSV)*.- Jo, genau do si mer. Majo genau do si mer!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Alles dat, wat Dir sot, huet elo näischt mat deem Projet de loi, …

M. Michel Wolter *(CSV)*.- Jo, jo, jo, jo.

M. Fernand Etgen, *Président*.- … dee mer de Moment amgaang sinn ze diskutéieren, ze dinn. Ech wëll lech just dorobber opmierksam maachen.

M. Michel Wolter *(CSV)*.- Merci, Här President. Ech soen dem President Merci, dass et mat System ëmmer esou ass, dass d'Oppositiounspolitiker esou - wéi soll ech soen? -, Remarke mussen iwwer sech ergoe loossen.

Ech hu virgëschter festgestallt, dass eng Familljeministesch a kengem Moment an där enger Ried, déi se gehalen huet, op de Rapport Waringo agaangen ass, mee eigentlech just nach eng Kéier plus ou moins dat virgelies huet, wat se schonn eng Kéier den 1. Abrëll gesot huet. Duerno huet se dräi Propositioune gemaach, andeems se gesot huet, dass d'Chamber sech elo eigentlech soll ëm d'Amendemente vum ASFT-Gesetz këmmeren, an do huet se dräi Declinaisoune gemaach. Mat zwou dovunner ware mir d'accord. Dat hu mer gesot.

Ech hätt gären, Madamm Minister, wann den Här President gären hätt, dass mer op dee Punkt kommen - a mech wonnert et eigentlech, dass de President net deen ass, deen am Numm vun der Chamber seet, dass et inakzeptabel ass, dass eng Ministesch hei an der Chamber net äntwert an da bei d'Press geet an dann ufänkt, d'Parlament, d'Oppositioun a verschidden Deputéiert perséinlech unzegräifen; Här President, dat wär Äre Rôle, wann Der en onofhängege President hei wäert! -, da kommen ech elo dorobber.

Une voix.- Très bien!

M. Michel Wolter *(CSV)*.- Den Här Waringo seet: „Ech sinn net an d'Déift gaangen. Ech wollt net an d'Déift goen, well ech - héchstwarscheinlech - lech net wollt blesséieren." Mir soen: Domadder ass d'Aarbecht net gemaach! Mir soen dat net fir wéizedoen, mee mir soen dat, fir ze probéieren, Solutiounen an Äntwerten ze kréien op dat, wat geschitt ass, fir dass et sech an engem nächste Fall net nach eng Kéier ka widderhuelen. Dofir hu mir en Dënschde gefrot, a mir hu keng Äntwert kritt, ob d'Regierung bereet wär, deen epidemiologeschen Deel vun der Etüd onofhängeg an am Detail maachen ze loossen.

De Professer Muller huet gëschter an engem Artikel am „Tageblatt" gesot, et wär méiglech, et wär och haut nach méiglech. Et ass vläicht net méi alles méiglech, mee et wär awer nach méiglech, fir deen Deel ze maachen.

Mir froen d'Madamm Ministesch also haut nach eng Kéier, ob se bereet ass, fir deen Deel vum Rapport Waringo, dee manifestement net à satisfaction - net emol vun deene Leit, déi eppes dervu kennen -, gemaach ginn ass, ob se bereet ass, dat ze maachen.

A mir froe se eppes Zweetes, well dat ass nämlech complementaire. Den Här Clement huet dat elo just nach eng Kéier virun zéng Minutte gefrot. Mir froen, dass complementaire dozou eng Analys gemaach gëtt fir ze kucken, wéi d'Best-Practicen, déi an deenen eenzelnen Haiser gemaach gi sinn, sech eigentlech op de Verlaf vun deene Clusteren, déi an deenen eenzelnen Haiser waren, repercutéiert hunn an ob a wat fir eng Konklusiounen dass een doraus kann zéien.

Dat ass fir eis extreemst wichteg, fir aus der Vergaangenheet ze léieren, fir kënnen d'Zukunft ze bestëmmen. Dat ass ouni Scholdzouweisung, dat muss an eisen Aen och net ëffentlech ausgedroe ginn, mee dat muss propper gemaach ginn, an zwar Haus fir Haus, inklusiv an deenen Haiser a besonnesch an deenen Haiser, wou schonn am Oktober, am November, Clustere waren, déi jo manifestement net opgeschafft gi sinn.

Mir froen d'Madamm Ministesch, ob d'Regierung elo bereet ass, nom Rapport Waringo, deen dat gefrot huet, en nationale Plang fir d'Altersheimer auszeschaffen, en nationale Plang, deen dann deklinéiert gëtt op déi verschidden Haiser. Et war ni d'Fuerderung vun der Oppositioun fir ze soen, et misst ee „one fits all" applizéieren - wéi d'Madamm Ministesch vun der Famille gesot huet -, mee et misst een an eisen Aen en nationale Plang maachen, deen d'Rumm setzt, a mat deenen eenzelnen Haiser am Detail hir Situatioun kucken.

Ech hunn en Dënschdeg gesot, dass et fir eis net duergeet - an ech si genau am Gesetz, iwwert dat mer haut hei diskutéieren! - fir ze soen: „Et ass en Haus mat villen ale Leit, et ass en aalt Haus, si ware polymorbid a mir konnten eigentlech näischt maachen." Nee, et ass de Contraire, dee mer eigentlech fir d'Zukunft musse maachen!

Mir musse kucken, opgrond vun der Méiglechkeet, dass eis dat doten duerch Variantenännerungen nach eng Kéier ka geschéien, dass duerch Variantenännerungen an duerch de Fait, dass 30 % vun den eelere Leit, déi an den Altersheimer sinn, manifestement net geschützt sinn, dass mer léieren aus deem, wat geschitt ass, fir notamment am Lauterbann vläicht duerch eng Reduktioun vun deene Leit, déi do sinn - déi jo einfach kënnt duerch den natierleche Wee oder duerch eng aner Opdeelung vum Haus oder, oder, oder -, an eng Situatioun ze kommen, dass esou Fäll net méi geschéien.

An ech muss leider nees de Lauterbann nennen, well déi véier oder fënnef aner Clusteren, déi méi grouss sinn, vun deene kenne mer jo näischt. Do wësse mer jo net, wat eigentlech geschitt ass, an dat géife mer net onbedéngt an engem ëffentlechen Debat hei wëllen zerräissen. Mee mir brauchen et awer. Eng normal Politik braucht dat, fir kënne Konklusiounen ze zéien!

Dat ass, wéi wann ech en Accident hunn. Dat ass, wéi wann ech en nationale Katastropheplang hunn. Dat ass, wéi wa mer deemools, wéi de Luxair-Fliger erofgefall ass, gesot hätten: „Bon, elo läit se um Buedem!" Nee, duerno ass opgeschafft ginn. Duerno ass probéiert ginn, Solutiounen ze fannen. Duerno ass probéiert ginn, d'national Sécherheetspläng, d'Katastrophepläng ze adaptéieren.

Ech froen lech nach eng Kéier, Madamm Ministesch: Sidd Der bereet, eng Diskussioun driwwer ze féieren, fir d'Test- an d'Impfflicht ze maachen? Dir schreift, Dir sot op Pressekonferenzen, Dir hutt et och hei an der Chamber gesot, dass Dir éischter retizent wäert. Dat geet eis net duer. Dat geet eis ganz éierlech net duer, dass Dir där Meenung sidd!

Mir hätte gären an den nächsten zwee Méint eng objektiv Debatt, an zwar mat alle Partner. Ech hätt och gären, dass d'Arbeitnehmervertrieder sech do kënnen aschalten, dass driwwer diskutéiert gëtt, wat fir eng aarbechtsrechtlech Konsequenzen dat effektiv kann hunn.

Ech hätt gären, dass eng Diskussioun géif geféiert ginn iwwert den Dateschutz. Kann den Dateschutz esou wäit goen - ech hunn et virgëschter gesot -, dass den Dateschutz eigentlech d'Rechter vun deene Leit, déi an den Haiser sinn, kann ewechhuelen?

Dat huet wuel mat dësem Projet de loi ze dinn, well wa mer nämlech zu de Konklusioune kommen, dass dat soll geschéien, da muss dat jo an eng nächst Versioun vun engem nächste Gesetz iwwert de Covid ageschriwwe ginn. A fir dass et an eng nächst Versioun vum Covidgesetz kann ageschriwwe ginn, muss virdrun eng breet Debatt gefouert ginn.

Ech si wierklech der Meenung, dass iwwert d'Impfflicht oder d'Net-Impfflicht, iwwert d'Testflicht oder d'Net-Testflicht - an a wat fir engem Mooss! - eng breet gesellschaftlech Debatt muss gefouert ginn. An et kann net nëmmen eng Debatt gefouert ginn tëschent enger hallwer Dose Leit an engem Conseil de Gouvernement, déi dann iergendwann eng Kéier kommen a soen: „Elo, nodeem mer elo nach net woussten, wéi et war, elo wësse mer op eemol, wéi et war. An doduerch, dass mir elo wëssen, wéi et war, maache mir dat dann elo." An da kënnt dat hei an d'Chamber an da sinn 31 Leit, déi stëmmen dat mat!

Ech hätt gär, dass déi 31 Leit an alleguerten déi aner Leit, och d'ANIL, och alleguerten déi Associatiounen, déi et do gëtt, dass déi sech un engem Debat bedeelegen, deen awer nëmme kann ënner Ärer Féierung gemaach ginn, well Dir sidd den zoustännege Minister, an dass dat gemaach gëtt fir ze kucken: Wat ass de Lëtzebuerger Wee? Wat ass dann, Här Baum - a, en ass elo net méi do, den Här Baum, dee jo vum Lëtzebuerger Wee geschwat huet -, wat ass de Lëtzebuerger Wee an der Fro vun der Impfflicht? Ech géif dat gäre wëssen. An dat huet wierklech eppes domadder ze dinn. Ech si selwer retizent. Ech hunn dat jo op verschiddene Plaze gesot. Gëtt dat gemaach oder gëtt dat net gemaach? Dat sinn déi Punkten, déi ech hunn.

An ech hunn nach ee leschte Punkt. Dat ass deen: Mir hunn an engem Projet de loi d'Testflicht jo agefouert. Mir sinn net bis zur Impfflicht gaangen. Dat fonctionéiert elo säit engem Mount. Maacht Dir e Monitoring doriwwer? Gëtt dat kontrolléiert? Dat ass eng Fro, déi ech lech stellen. Gëtt dat gekuckt an deene 64 Haiser, déi Obligation légale, déi do geschafe ginn ass, déi geschafe ginn ass am Interêt vun deenen Dausende vu Leit, déi an den Altersheimer sinn an déi mer solle schützen, fir dass mer net méi brauchen am Hierscht nei Mesuren ze huelen, fir d'Leit anzespären? Gëtt dat kontrolléiert? Gëtt dat kontrolléiert? An ech froen de President vun der Kommissioun och op deem dote Punkt: Kënne mer net no enger gewëssener Zäit - dat muss elo net deen nächste Mount sinn, mee et kéint awer am September sinn - e Rapport vun der Regierung froen iwwert d'Anhalen, iwwert d'Verifikatioun vun där dote Mesure? Well och dee Bericht, och dee Bericht soll afléissen an eng breet Diskussioun fir ze kucken, op wat fir e Wee dass mer an der Bekämpfung vum Covid-19 an Zukunft ginn.

Merci.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Wolter. Ech froen d'Ministesch, ob se wëllt äntwerten.

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé*.- Bon, Här President, ech sinn e bësse perplex, wat d'Prozedur ass. Ech hunn eigentlech net wëlles gehat, zum Waringo-Rapport ze schwätzen. Dat war haut net den Ordre du jour. Ech si just op eppes zréckkomm, wat den Här Wiseler gesot huet, eng Reflexioun, déi en hat a wou ech einfach meng eege Reflexioun och entgéintgestallt hunn.

Ech sinn der Meenung, dass en Deel vun den Äntwerte schonn, wéi Der selwer sot, vu mir ginn ass. Ech hunn eppes dozou gesot, wéi dat um Ordre du jour war. Dat dote sinn Diskussiounen, déi fir mech an d'Santéskommissioun geféieren, gegeebenefalls. D'Suitte vum Rapport Waringo evaluéiere mer natierlech intern, dat hunn ech lech och annoncéiert. Et war awer elo haut net preparéiert, dat hei bei der Diskussioun iwwert d'Covidgesetz unzeschwätzen. Ech sinn awer elo vläicht ganz am falsche Film a verwiessele verschidde Saachen, mee fir mech hu mer hei Stellung geholl zum Covidgesetz. An dat hei ass eng Suite, en Debat, dee soll weidergeféiert gi ronderëm de Waringo-Rapport, wat mech wierklech elo erstaunt prozedural.

A verschlosse ware mer guer net, au contraire. Ech mengen, ech hu selwer gesot gehat, an ech kucken dee Wording dann och nach eng Kéier no, mee et ass mer, wéi wann ech selwer gesot hätt, dass selbstverständlech deen Debat misst geféiert ginn, dass e villschichteg ass an esou weider. Also, fir de Rescht …

Une voix.- Genau dat hutt Der gesot!

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé*.- … mengen ech net, dass hei de Kontext ass, fir elo do an den Detail ze goen, wat d'Suitte vum Waringo-Rapport sinn.

Une voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Madamm Ministesch. Ech denken zwar och, datt mer am Kader vun der Diskussioun vum Projet de loi 7857 sinn. Ech wëll dat eng Kéier widderhuelen. Den Här Wiseler freet nach d'Wuert.

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- Jo, wa mer am Kontext vun deem Debat sinn iwwert de Gesetzestext, da wëll ech lech just soen, datt mer eng Motioun deposéiert hunn an datt an där Motioun eng ganz Rei vun deenen Demandë gestallt sinn, déi den Här Wolter elo opgezielt huet oder wou e Froen driwwer gestallt huet. Mir froen zum Beispill, datt do e Konzept iwwert d'Prise en charge respektiv e Krisekonzept iwwert d'Strukturen an d'Reseaue fir Personnes âgées soll ausgeschafft ginn. Dat verlaangt natierlech, wann een dat uerdentlech a sënnvoll wëllt maachen, datt déi Etüden, déi den Här Wolter elo ugeschwat huet, och musse realiséiert ginn. Insofern passt et selbstverständlech an déi Diskussioun, déi mer elo hei hunn, well et ëm eng Motioun geet, déi mer deposéiert hunn am Kader vun dësem Gesetzestext. An dofir verlaange mer och Äntwerten dodrop, ob dat da gemaach gëtt oder net.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci, Här Wiseler. Ech gesinn, datt d'Diskussioun iwwert de Projet de loi 7857 eriwwer ass.

Mir kënnen dann elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7857 kommen. Den Text steet am Document parlementaire 7857[7].

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7857 et dispense du second vote constitutionnel

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen. Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domat ass dëse Projet de loi mat 54 Jo-Stëmmen, 4 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Georges Mischo), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel (par M. Gilles Baum), MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas (par M. Guy Arendt), Max Hahn, Mme Carole Hartmann (par M. Pim Knaff), MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen (par M. Yves Cruchten), Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Jeff Engelen).

Se sont abstenues : Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Motion 1

Da kéime mer elo zur Motioun Nummer 1, déi vum Här Claude Wiseler deposéiert ginn ass. Da ginn ech direkt d'Wuert un den Auteur vun der Motioun, den Här Wiseler.

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- Merci, Här President. Ech hat am Fong net wëlles, nach eng Kéier erop ze kommen, well ech kuerz schonn ugeschwat hat wärend menger Ried, wat an der Motioun steet. Mee wann ech dat elo alles héieren hunn, dann ass et awer derwäert, nach eng Kéier ganz kloer ze erklären, wat mer am Fong hei gefrot hunn a firwat dat eppes mam Gesetzestext ze dinn huet. Dat huet an deem Sënn eppes mam Gesetzestext evidenterweis ze dinn, well mer de 15. September erëm hei wäerte stoen an den nächsten Text stëmmen. An dofir hätte mer gären, datt elo schonn eng Rei Saachen en place gesat ginn an datt elo schonn eng Rei Virbereedungsaarbechte gemaach ginn, well wann déi net elo entaméiert gi wärend der Vakanz, da si mer erëm no der Vakanz an deem État d'impréparation, wéi mer et waren de leschte Summer. An dat wëlle mer ganz einfach evitéieren.

An dofir hu mer eng Rei Saache gefrot, an dofir hätte mer et och gär, datt de Summer benotzt gëtt, fir déi Etüden ze maachen.

Mir hunn éischtens gefrot, datt mer e ganz genaue Plang kréien, datt, wann erëm eng Kéier d'Pandemie géif lassgoen, eise Système hospitalier net iwwerfuerdert wär an net erëm déi normal Operatiounen, déi normal Gesten, missten no hanne getesselt ginn, datt mer genau wéissten, wéi mer dat am Système hospitalier géife gerëieren an datt dat géif opgestallt ginn. Ech si sécher, datt déi Aarbechte schonn deelweis gemaach gi sinn. Mir géifen dann awer och nach gär wëssen, wéi dat mat deenen neie Varianten, mat deenen neie Gegeebenheeten, ugepasst ass. A mir hätte gär, datt déi Virbereedungsaarbechte gemaach ginn.

Zweetens, an dat ass dat, wat den Här Wolter elo ugeschwat huet, wär et fir eis absolutt evident, datt mer e Plan de crise fir d'Structures et réseaux pour personnes âgées géife maachen. Dat ass dat, wat mer am Rapport Waringo gefrot hunn. Éier een dat awer kann uerdentlech maachen, muss ee ganz genau déi Etüden hu fir ze wëssen, wat dann epidemiologesch geschitt ass an deenen eenzelnen Haiser. An dofir ass et net onsënneg, datt mer déi Etüden elo froen an datt d'Regierung eis och elo seet, datt den Detail dovunner géif ausgeschafft ginn, datt mer wëssen, wéi mer esou e Plang kënnen elaboréieren, datt mer eis genau eens sinn, wat dann an esou e Kriseplang fir déi Haiser an déi Strukture soll geschriwwe ginn. Ouni dat mécht et jo kee Sënn, fir esou e Plang opzestellen. Dofir fuerdere mir dat ganz kloer an däitlech nach eng Kéier hei.

D'selwecht soe mer, datt et elo Zäit ass, fir un enger Loi pandémie ze schaffen. Mir wëssen, datt déi Aart a Weis, wéi mer un déi Texter hei eruginn, zwar vum Parlament gewollt ass an och gutt esou exekutéiert ass am Kader vum gesetzlechen a konstitutionelle Kader, dee mer hei hunn, mee datt deen net ideal ass an datt mer iergendzwousch mussen och e gemeinsamen anere Kader hunn.

Mir fannen, datt et elo Zäit ass, fir déi Diskussioune ronderëm e Pandemiegesetz unzegoen an datt mer eis och d'Méiglechkeet ginn, fir esou schnell wéi méiglech an en anere Kontext eranzekommen.

An da schlussendlech, an dat schéngt eis och evident a sënnvoll ze sinn: Mir hunn eng Covid-Check-Léisung fonnt, déi dann elo och am private Beräich exercéiert gëtt, an hei ass eis Demande, déi Virbereedung ze treffen, wann dann nach de 15. September déi Moossname géife gebraucht ginn a wa mer do nach déi selwecht respektiv méi Virsiicht misste walte loossen, wéi dat haut de Fall ass, datt mer dann och an der Schoul prett sinn, fir eventuell e Covidsystem anzeféieren, deen natierlech evidenterweis do Sënn mécht.

Mir krute vun der Éducation nationale gesot, datt dat net géif gemaach ginn, well wa Leit sech net wéilten drun halen, se awer missten an der Schoul opgeholl ginn, well eng Obligation scolaire besteet. Mir hunn d'Äntwert ginn, datt genau dat evidenterweis richteg ass, mee datt een dofir eebe misst, wann een esou e System wéilt aféieren, Moossnamen huelen, fir deene Leit oder Kanner, déi sech deem dann net wéilten pliéieren, d'Méiglechkeet ze ginn, eventuell a separate Raim anescht hire Schoulunterrecht ze kréien. Mee et sinn awer, an do sinn ech sécher, déi absolutt grouss Majoritéit vu Kanner, déi dat wäerte mat Pleséier begleeden, well et hinne Contrainten ewechhëllt. Mer sollten do déi praktesch Virbereedunge maachen, fir de 15. September prett ze sinn, wann et dann nach géif gebraucht ginn, fir dat och an d'Realitéit ëmzesetzen.

Dat sinn awer seriö Froen, déi mer hei stellen, dat si seriö Propositiounen, déi mer maachen, an dofir hätte mer och gär eng Äntwert vun der Regierung op déi eenzel Punkten.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Wiseler. Dann huet den Här Sven Clement d'Wuert gefrot.

M. Sven Clement *(Piraten)*.- Jo, merci, Här President. Déi Motioun vun der CSV ass eis an dräi Punkten, nämlech an deenen dräi éischten, ganz sympathesch. Mir fannen et ganz gutt, datt mer eis solle preparéieren. Ech hunn dat virdrun a menger Ried gesot. Ech sinn och der Meenung, datt mer sollen ufänken, e Pandemiegesetz, wat jo virun der Pandemie u sech an de Startlächer stoung an dunn eeben duerch d'Pandemie net wierklech aboutéiert huet bis elo, ze maachen. A virun allem wat d'Alters- an d'Fleegeheemer ugeet, ass et immens wichteg, datt mer Äntwerten op déi Froe kréien, déi ech virdrun hei opgeworf hunn.

Ech widderhuele se net nach eng Kéier, fir net iwwert d'Zäit ze kommen. Ech hunn awer e Problem mam Punkt 4. An ech erklären dat. Et gëtt eng Schoulflicht, dat huet den Här Wiseler hei gesot. An en huet du gesot: „Maja, da musse mer Léisunge fannen." Ech fäerte ganz, datt grad d'Kanner vun deenen Elteren - well et si jo seelen d'Kanner, déi den Test refuséieren oder déi eng Impfung wäerte refuséieren, et sinn hir Elteren, déi dat maachen -, datt ee grad déi Kanner net däerf eleng loossen. Grad déi Kanner musse vun enger ëffentlecher Schoul profitéiere kënnen, a grad déi Kanner däerfen net scho fréi an hirem Liewen d'Confirmatioun kréien, datt se fir en Akt vun hiren Elteren ecartéiert ginn, datt se vläicht an eng aner Klass kommen, an en anere Klasseverband, datt si mussen d'Masken unhalen, wärend hir Klassekomerodinnen a -komerode se net mussen unhalen. Well genau dat riskéiert e Cercle vicieux ze ginn, wou déi Kanner sech da confirméiert fillen an deem, wat hir Elteren hinne gesot hunn. A mir ziichte genau duerch esou Aktiounen, léif Kolleeginnen a Kolleegen, a mengen Aen déi nächst Generatioun vun Impfgéigner, vu Skeptiker, vu Verschwörungstheoreetiker erun!

A genau duerfir sinn ech der Meenung, datt mer grad an der Schoul kee CovidCheck brauchen. Mir mussen all d'sanitär Moossnamen huelen, déi sech imposéieren, alleguerten. An ech sinn der Meenung, datt dat net ëmmer zur Genüge gemaach gouf. Dat hunn ech awer och scho gesot, wéi mer iwwert de Waringo-Rapport geschwat hunn, datt ech der Meenung sinn, datt d'Educatioun jiddefalls gemierkt huet, datt se muss agéieren a se huet dunn och agéiert, net ëmmer esou, wéi ech et gemaach hätt, mee dat si Choixen. An déi Choixen, déi huet den Här Meisch geholl, an en huet se geholl! E CovidCheck an der Schoul, mengen ech, wär dee falsche Choix an et géif virun allem déi Leit bestätegen, déi elo mengen, datt mer eng Impfflicht duerch d'Hannerdier wëllen aféieren an et géif virun allem d'Kanner vun engem ëffentleche Schoulsystem ecartéieren, déi et am dréngendste brauchen.

Duerfir, falls dee Punkt dra bleift, wäerte mir eis enthale bei där heiter Motioun. Falls dee Punkt awer sollt gestrach ginn, da wäerte mir fir dës Motioun stëmmen. Merci.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Dann huet d'Madamm Nathalie Oberweis d'Wuert gefrot.

Mme Nathalie Oberweis *(déi Lénk)*.- Jo, merci. Ech kéint e Copier/Coller maache vun deem, wat de Sven Clement grad gesot huet. Mir ralliéieren eis absolutt deenen Termen. Déi éischt dräi Punkte kënne mir matstëmmen. De véierte Punkt kënnt fir eis eigentlech net a Fro, well mer, genee wéi de Sven Clement et grad gesot huet, zu Lëtzebuerg keng Impfflicht hunn, a scho guer net fir Kanner. An de CovidCheck gëtt awer deene geimpfte Leit trotzdeem gewësse Prerogativen. A mir mengen effektiv, dass dat dote wierklech kéint falsch opgeholl gi vun deene Leit, déi schonn impfskeptesch sinn an déi effektiv dann nach méi impfskeptesch ginn a si an hirem Choix confirméieren.

Et ass also fir eis op verschiddene Pläng keng Optioun. Wann dee Punkt géif erausgeholl ginn, kéinte mer et ganz, ganz kloer matstëmmen. Ech mengen, et si jo och verschidden Iddien, vläicht kéint een dat dann op deem Wee maachen. Villmools merci.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci, Madamm Oberweis. An da wier et um honorabelen Här Jeff Engelen.

M. Jeff Engelen *(ADR)*.- Merci, Här President. Ech wéilt just soen zu dëser Motioun, datt mir eis wéilten enthalen, well mir am Fong geholl Schwieregkeeten hu mam leschte Punkt, wou de CovidCheck gefrot ass. A mir hunn do Schwieregkeeten, wa Privatleit Privatleit kontrolléieren. Dat gesi mir net ganz gären. An duerfir wäerte mir ons bei dëser Motioun enthalen. Merci.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Engelen. Den Här Claude Meisch.

M. Claude Meisch, *Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse*.- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll och just d'Wuert ergräifen zu deem véierte Punkt, dee proposéiert ass. Jo, mir si ganz skeptesch, wat de CovidCheck fir d'Schoulen ubelaangt aus deem Grond, deen de Claude Wiseler, mengen ech, och gutt versteet an hei jo och nach eng Kéier dokumentéiert huet.

Et gëtt eng Obligation scolaire. Mir kënne soen, datt een, dee positiv getest ass, net däerf an d'Schoul goen, datt en un aneren Aktivitéite gesellschaftlecher Natur och net däerf deelhuelen, dat ass kloer. Mee datt awer een zum Beispill, dee sech net teste léisst, net däerf an d'Schoul goen, do sinn awer dann zwee Prinzippien, déi sech widderspriechen, an do musse mer kucken, wéi ee mer méi staark gewiichten.

Et gëtt de Prinzip vun der Obligation scolaire, an natierlech musse mer och kucken, datt mer aner Leit protegéieren. Mee an dësem Fall géif ech awer soen, gëllt d'Obligation scolaire, an déi muss priméieren. Datt mir eis musse Gedanke maachen, wéi déi nächst Rentrée ausgesäit, dat ass evident. Mir hunn déi Diskussiounen ugefaangen, zesumme mat den Instanze vum Gesondheetsministère, datt mer och musse kucken, awéiwäit natierlech sech d'Pandemie weiderentwéckelt huet, awéiwäit se present ass bei deene Jonken, awéiwäit d'Impfparticipatioun da bei deenen 12- bis 18-Järegen ass a wat se bruecht huet, och vun Neiinfektiounen an deem Fall, awéiwäit bei deenen Neiinfektiounen an där Alterskategorie och wierklech et zu méi schwierege Verleef kënnt, an och, wéi wäit mer ewech si vun engem Impfstoff fir Kanner ënner zwielef Joer. Dat sinn alles oppe Froen, déi nach net gekläert sinn.

An duerfir sinn ech absolutt bereet, mat lech och iwwert d'Rentrée, an der Chamberskommissioun zum Beispill, matzäiten ze schwätzen, fir ze kucken, wéi mer e sanitäert Konzept hikréien an der neier Situatioun. Well datt et zum Deel eng nei Situatioun ass, ass jo och nëmmen doduerjer ze erklären, datt mer eng Impfung vun den 12- bis 18-Järegen hunn a sécherlech fir de Lycée an engem aneren Zenario wäerte sinn. Mee och doduerjer gi mer dervunner aus, datt dat e positiven Effet wäert hunn op d'Kanner ënner 12 Joer.

Dat musse mer diskutéieren an do wäerte mer och matzäite sanitär Konzepter virleeën. Mir wäerten dee Stufemodell, dee mer a Kraaft triede gelooss hu bei der leschter Rentrée, deen eis vill gehollef huet, ëmmer nees adaptéiert kënnen ze reagéieren op eenzel Situatiounen, mussen der neier Situatioun upassen.

Mir wëlle bei engem Stufemodell bleiwen, fir och do ëmmer punktuell oder adaptéiert un eng generell Situatioun kënnen ze reagéieren. Ech wëll lech awer ganz éierlech soen, datt ech haut, zwee Méint virun der Rentrée, mer net zoutrauen, datt ech do alles weess an alles hei kann annoncéieren, well mer einfach nach net wëssen, a wat fir enger Situatioun datt mer sinn, an datt mer eis awer déi Zäit iwwert de Summer sollte ginn. Mee meng Propos steet, fir dat iwwert de Summer ze diskutéieren.

Mee meng Haltung par rapport zum CovidCheck fir d'Schoulen ass awer grad esou kloer, a se ass negativ.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci dem Här Educatiounsminister Claude Meisch. D'Madamm Gesondheetsministesch Paulette Lenert.

Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé*.- Jo, merci. Zu deenen dräi anere Punkten, vläicht de Plang vun de Spideeler, wéi e steet. De Stufeplang, deen, deen am Moment applizéiert gëtt, huet sech bewäert. Deen ass jo au fur et à mesure adaptéiert ginn, och mat enger Rei Investissementer. En ass gekoppelt un Dotatiounen.

Ech hu vum Terrain keng Stëmmen héieren an eisen Aarbechtsgruppen - déi kommen all Woch zesummen -, dass do am Moment e Besoin wär, fir dee komplett ze iwwerdenken. Dee fonctionéiert u sech gutt. An et ass op deem, wou mer och wëlle weiderschaffe fir den Hierscht. D'selwecht bei der Prise en charge médecine primaire, do hu mer eis Sentinellen, d'Indicateuren, d'Alarmklacken, wann Der esou wëllt, fir d'Centre-de-consultationen ze aktivéieren oder ze desaktivéieren. Och dat huet sech bewäert. Mir haten en anere Modell am Ufank vun der Pandemie. Dee leschten, dee mer hate mat de Centre-de-consultationen, huet ganz gutt fonctionéiert. Mir sinn u sech mat deem Plang, dee mer hunn, relativ zefridden. Ech hunn och do vum Terrain kee Besoin signaléiert kritt, fir deen elo grondleeënd a Fro ze stellen.

Ech souz net méi spéit wéi gëschter nach mat de Spideeler zesummen. Mir schaffe gemäss deem Plang, deen Der alleguerte kennt. Ech mengen, deen hu mer a kënne mir awer och ganz gär an der Santéskommissioun nach eng Kéier rappeléieren. Ech hu verstanen, dass ee wärend der Pandemie Besteeëndes och ëmmer erëm soll rappeléieren. Dat kënne mer gäre maachen. Mir sinn do à disposition. Mee u sech, wat d'Prise en charge ugeet, hu mer déi eenzel Elementer lafen, déi fonctionéieren an eisen Ae gutt. Et ass e ganz gutt Zesummespill tëscht de Spideeler, och mam CGDIS, fir déi eenzel Stufen do wierklech esou ze respektéieren, wéi se ugeduecht sinn an deem Plang.

Fir d'Strukture vun den eelere Leit, och do si mer mat eiser Strategie, déi Der kennt, eiser LST-Strategie, ech mengen, déi hu mer virgestallt ..., do ass e ganz grousse Baustee mat spezifesche Mesuren eebe fir deen dote Secteur. Dat ass um Lafen, mat reegelméissegen Interventioune souwuel am Large-Scale-Testing wéi och, fir d'Serologie ze suivéieren. Dat leeft weider. Dat ass en Deel vun eiser Strategie, dee spezifesch op deen dote Secteur ofgestëmmt ass.

Och déi Flexibilitéit, déi mer eis ginn hu mat den Équipe-mobillen, wou mer säit Méint, soubal e Cluster ass, extreem reaktiv op der Plaz sinn, fir da gesamt duerchzetesten, alles dat leeft a wäert och weiderlafen. Dat ass d'lafend Strategie, déi mer do hunn.

Wat d'Teste betrëfft, wësst Der, dass mer en neie Regimm elo en place hu mat den obligatoreschen Tester. An deen anere Bausteen, deen een huet, dat ass de Plang, deen d'Madamm Cahen gëschter presentéiert huet, dat ass de Stufeplang fir d'Visitten. Och deen ass am Moment um Lafen, e gëtt respektéiert, en ass mam Secteur ausgeschafft ginn. An déi Schrauf, déi derbäikënnt, ass déi vum Impfen. An dat ass déi Debatt, déi usteet. An ech mengen, ech sinn do ganz mat lech eens, mäi Wording war dee selwechten, wéi Dir en hutt.

Dat ass eng Debatt, déi muss geféiert ginn, ob een e Schratt méi wäit geet. En attendant, deen anere strateegesche Bausteen ass natierlech dee vun der Campagne de vaccination, wou mer geziilt och elo an deen dote Secteur era wäerte goen, dat grad elo, wou den Impfstoff fir jiddwereen disponibel ass, wou ee fräi säi Rendez-vous kann huelen an en Impfstoff wielen. Do hu mer Saache geplangt. Dat wäert dann a 14 Deeg stattfannen, wou mer wierklech ganz geziilt och an der Impfcampagne, an eiser Impfstrategie, do wäerten eragoen. Dat heescht, mir hunn u sech keen transversale Plang, wann Der esou wëllt. Mee mir hunn an eisen eenzelne Strategië vum Testen a vum Impfe mat der Kommunikatiounscampagne jeeweils spezifesch Bausteng, déi op deen dote Secteur ofgefierft sinn.

Mee ech kommen awer och ganz gären nach eng Kéier an d'Santéskommissioun, och fir dat nach eng Kéier ze rappeléieren. Ech hunn effektiv d'Gefill, dass immens vill Informatiounen am Raum stinn, et gi vläicht Detailer och vergiess dovunner. Mir kënnen dat ganz gären och nach eng Kéier am Detail virstellen. Dat war souwisou eng Konklusioun, déi mer och mat der Madamm Cahen zesummen haten, dass dat vläicht gutt wär. Ech mengen, et ass gesot ginn, dat Wuert „Piqûre de rappel" ass gefall vis-à-vis vum Grand public. Mir sinn och ganz gären à disposition vun der Santéskommissioun, fir déi ganz Elementer vun eiser Strategie nach eng Kéier do duerzeleeën.

Da wat d'Pandemiegesetz ugeet, do si mir u sech op deem Punkt, wou mer eigentlech ganz gäre wollten eis eege Gesetzgeebung extern evaluéiere loossen. Mir sinn amgaangen, do ze kucken, wien ee kéint aschalten, fir do wierklech e Bléck vu baussen drop ze kréien, wéi eis Gesetzgeebung am Moment ass. Do gëtt et jo och ganz ënnerschiddlech Texter, op deenen an de Länner geschafft ginn ass. Eis wär et wichteg, do Input ze kréien, éier mer lassleeën, dass mer eis géife berode loossen an och extern beliichte loossen, wéi eis Gesetzgeebung gegraff huet an där Pandemie hei an dass een da kéint op gutt Erfarungswäerter zréckgräifen, fir vun do aus e Pandemiegesetz an Ugréff ze huelen. Dat sinn déi Iwwerleeungen, déi mir dozou geféiert hunn. Mir haten effektiv elo net geduecht, fir direkt unzefänke mat schaffen, mee fir d'éischt et beliichten ze loossen, an idealerweis extern.

Wéi gesot, mir sinn do amgaangen ze sichen, vu wéi enger Säit dat kéint gemaach ginn. Do ginn et och international Instanzen, déi Peerreviewe maachen. Dat huet eis emol à ce stade sënnvoll geschéngt, do eng Kéier Rot vu baussen och bäizehuelen, fir de Kapp aus dem Guidon ze kréien, éier mer wierklech an e legislative Prozess eraginn.

An dee véierte Punkt, ech mengen, do huet de Claude Meisch Stellung geholl, dat concernéiert mech elo net esou direkt. Ech mengen, soss wär näischt méi, wat ech wéilt soen.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Madamm Gesondheetsministesch. Ech mengen, da kënne mer zum Vott vun der Motioun kommen. Den Här Claude Wiseler nach eng Kéier.

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- Jo, ech wollt just kuerz soen, ech hunn elo déi Explikatioune gutt nogelauschtert. Also, déi dräi éischt Punkte wëlle mir evidenterweis ganz, ganz kloer bäibehalen, well mer awer mengen, datt am Système hospitalier - deemno wéi d'Situatioun kënnt, wa se nach eng Kéier esou hefteg kënnt, wéi mer a priori se haten an den Oktober-November-Méint wärend der zweeter Well - mer awer eng ganz Rei Schwieregkeeten haten. An dat ass kee Reproche u keen. Déi Leit hunn alleguer hire Maximum gemaach, méi wéi hire Maximum souguer. Mee doriwwer hätte mer gär zumindest eng Diskussioun fir ze kucken, ob all déi Moossnamen en place sinn, déi en place musse sinn, fir haaptsächlech dann déi Medezinn, déi näischt mat Covid ze dinn huet, och nach kënne weiderlafen ze loossen.

Mir wëssen, wéi vill Operatioune reportéiert gi sinn, mir wëssen, wéi vill Saachen annuléiert gi sinn, an dat ass natierlech äusserst problematesch an där Zäit gewiescht.

Déi aner zwee Punkte si fir eis och weesentlech. Ech brauch net nach eng Kéier op d'Konzept fir d'Structures et réseaux pour personnes âgées anzegoen. Do wësse mer, wat fir eng Etüde mer virdru brauchen. A mir insistéieren nach eng Kéier, datt déi elo gemaach ginn, notamment well den Här Waringo se gefrot huet, an ouni déi een net kann en definitiivt Konzept an e Plan de crise fir dës Strukturen opsetzen. Dofir hale mer wierklech drop. An d'Loi pandémie, ech mengen, do kann ee sech selbstverständlech vu bausse Rotschléi huele goen an e Bléck siche goen. Mee ech mengen awer, datt et elo Zäit ass, datt mer mat deenen Aarbechten ufänken.

Wat de véierte Punkt ugeet, si mir nach ëmmer der Meenung, datt evidenterweis dee CovidCheck-System sënnvoll wär. Ech wëll deenen eenzelne Leit, déi gesot hunn „Dat ass eng Impfflicht", soen, datt de CovidCheck-System net strikt eng Impfflicht ass, mee et kann ee grad esou gutt iwwer Tester säi Soll do erfëllen. An den Testsystem, dee momentan

an de Schoule besteet, wou d'Kanner zwee- bis dräimol d'Woch getest ginn, dee fonctionéiert jo relativ gutt, soudatt ech net agesinn, wat do a sech de Problem wär, fir hinne méi Fräiheeten kënnen ze ginn.

Mee ech hunn awer dem Här Meisch och gutt nogelauschtert an ech hunn och gutt deenen aneren Oppositiounsparteien nogelauschtert, déi domat e Problem hunn. Ech géif proposéieren, datt mer dee véierten Tiret einfach aus dëser Motioun eraushuelen. Dat erlaabt et, eis zumindest d'Ënnerstëtzung zu deenen dräi aneren ze ginn. An ech hunn och beim Minister Meisch eng Bereetschaft héieren, fir an d'Diskussioun ze goe wärend der Vakanzzäit elo, datt mer gemeinsam prett si fir déi Rentrée, déi kënnt. An ech appreciéieren dat. Dofir proposéiere mer, dee Punkt erauszehuelen an iwwert déi dräi aner ofzestëmmen.

Une voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Da freet den Här Kartheiser d'Wuert.

M. Fernand Kartheiser *(ADR)*.- Jo, Här President, merci. De Vott war schonn op. Ech hat och schonn ofgestëmmt. Mee elo hu mer jo en neit Element. Dofir géif ech lech bieden, de Vott nach eng Kéier nei unzefänken, well da géife mir och déi Motioun ënnerstëtzen.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Dat ass schonn amgaangen, Här Kartheiser, datt een neie Vott uleeft. Dat heescht, mir kënnen zum Vott vun der Motioun kommen.

Vote sur la motion 1 modifiée

Fir d'éischt déi perséinlech Stëmme par vote électronique.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass dës Motioun bei 29 Jo-Stëmme géint 31 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Georges Mischo), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Jeff Engelen) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel (par M. Gilles Baum), MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas (par M. Guy Arendt), Max Hahn, Mme Carole Hartmann (par M. Pim Knaff), MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen (par M. Georges Engel), Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Résolution 1

Da kéime mer zur Resolutioun, déi vun der ADR deposéiert ass ginn. Wëllt nach een dozou d'Wuert ergräifen? D'Madamm Martine Hansen.

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Majo, merci, Här President. An och merci der ADR fir dës Resolutioun. Mir wäerten déi natierlech ënnerstëtzen, well mir sinn och der Meenung, datt, soubal wéi et fonctionéiert, a wann dat den 12. Oktober erëm ka goen, da solle mer erëm zréck op de Krautmaart goen. Merci.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci, Madamm Hansen. Da ginn ech d'Wuert un den Här Georges Engel.

M. Georges Engel *(LSAP)*.- Jo, merci, Här President. Vläicht wousst den Här Engelen et net, mee den 19. Mäerz 2021, et ass nach net esou laang hier, mee et sinn awer schonn e puer Méint hier, do hate mer um Ordre du jour vun der Bureaussitzung de Punkt, dass mer, soubal et méiglech wär, géife vun hei erëm zréck op de Krautmaart goen. Dat ass approuvéiert ginn. Déi Decisioun ass vum ganze Bureau approuvéiert ginn, soudass déi Resolutioun hei nu wierklech awer net méi néideg ass. Duerfir géif ech se net stëmmen.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Engel. Da ginn ech d'Wuert un d'Madamm Nathalie Oberweis.

Mme Nathalie Oberweis *(déi Lénk)*.- Merci fir d'Wuert. Mir géifen déi hei warscheinlech net matdroen, well mer net mengen, dass de Moment elo do ass. Souguer wann et net zu enger substanzieller Verschlechterung kënnt, wéi et hei steet, heescht dat net, dass et gutt ass, fir zréck an d'Chamber ze goen. Well esou, wéi et de Moment ass, ass et jo awer nach relativ onsécher. Mir sinn an enger Incertitude. D'Situatioun ass kontrastéiert. Ech mengen net, dass et de Moment ass, souguer wann et net méi schlëmm gëtt, fir zréckzegoen.

Also, mir géife mengen, et soll een nach virsiichteg bleiwen a léiwer nach d'Situatioun esou loossen, wéi se ass. Merci.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci, Madamm Oberweis. Den Här Sven Clement.

M. Sven Clement *(Piraten)*.- Jo, merci, Här President. Au contraire zu der ADR hu mir kee Vertrieder am Bureau sëtzen. D'ADR hätt dat heite kéinte wëssen. Ech gesinn elo kee Problem dran ze reaffirméieren, wat de Bureau entscheet huet.

Ganz éierlech, et ass esou: „Wann et zu kenger substanzieller Verschlechterung kënnt", do stellen ech mer e bëssen d'Fro, wat déi substanziell Verschlechterung wär. Ech denken, datt Stand haut mer net kënnen op där enger Säit soen, Evenementer wären ënnert dem Regimm CovidCheck erlaabt, mee d'Chamber wär sech selwer net sécher genuch, mir alleguerten hätten Angscht, datt de CovidCheck net gutt genuch wär. Dat géif e bëssen de Vott, dee mer viru 15, 20 Minutte gemaach hunn, ad absurdum féieren. An deementspriechend wäerte mir déi Resolutioun hei matstëmmen, well et ass nëmme logesch, datt, wa mer no bausse soen, d'Leit kéinten ënnert dem Regimm CovidCheck gréisser Veranstaltunge maachen, wou keng Distanzreegele gëllen, d'Chamber sech deenen nämmlechte Reegele beugt.

Esou hu mer argumentéiert, wéi mer de CovidCheck hei agefouert hunn. Esou argumentéiere mir och, fir, esou bal et da geet, an ech mengen, do gëtt et eng Decisioun vum Bureau, an d'Verwaltung schafft drun, zréck op de Krautmaart ze goen.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Clement. Dann huet den Här Fernand Kartheiser d'Wuert gefrot.

M. Fernand Kartheiser *(ADR)*.- Jo, villmools merci, Här President. Ech denken och, an ech mengen, mir sinn zu vill heibannen, déi awer denken, datt mir net fir eis als Deputéiert méi héich Sécherheetsmoossname sollten hei an Usproch huelen, wéi mer se de Leit dobaussen zoumudden.

Ech hunn och déi Observatioun vum Här Engel héieren. Et ass fir eis en Ënnerscheed, ob mer soen „esou séier wéi méiglech" oder ob mer hei e konkreeten Datum nennen. An ech wëll och dem Här Clement soen, datt dat och en Ënnerscheed ass. Ech wëll en awer net a sengem jugendlechen Elan, fir aner Leit ze beléieren, onbedéngt bremsen, ech mengen, dat kënnt mam Laf vun der Zäit souwisou.

Mee ech mengen, et ass awer elo esou, datt mer hei e konkreeten Datum soen, wat et och eise Servicer erlaabt ze plangen. A just dann - mir komme jo de 15. September nach eng Kéier zesummen, fir dat neit Covidgesetz ze stëmmen -, wa mer gesinn, datt et méi schlëmm gëtt, da géife mer jo natierlech net zréckgoen, well da musse mer natierlech och derfir suergen, datt d'Chamber ka weider fonctionéieren.

Mee wa mer awer gesinn, datt d'Situatioun stabel bleift oder sech weider normaliséiert, gesinn ech absolutt kee Grond fir ze soen, datt d'Deputéiert solle fir sech extra Rechter an Usproch huelen.

Ech soen lech Merci.

Une voix.- Très bien!

M. Georges Engel *(LSAP)*.- D'Decision ass geholl.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci, Här Kartheiser. Dann hat nach d'Madamm Martine Hansen d'Wuert gefrot, oder net méi? Nee. Da kënne mer zum Vott vun der Resolutioun kommen.

Vote sur la résolution 1

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass dës Resolutioun bei 27 Jo-Stëmme géint 33 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Résultat définitif après redressement : la résolution est rejetée par 26 voix pour et 33 voix contre.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mmes Octavie Modert, Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Georges Mischo), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Jeff Engelen) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel (par M. Gilles Baum), MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas (par M. Guy Arendt), Max Hahn, Mme Carole Hartmann (par M. Pim Knaff), MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen (par M. Georges Engel), Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

4. 7859 - Projet de loi portant modification :

1° de la loi modifiée du 29 juin 2005 fixant les cadres du personnel des établissements d'enseignement secondaire ;

2° de la loi modifiée du 23 juillet 2016 portant création d'une réserve nationale des employés enseignants des lycées ;

3° de la loi du 29 octobre 2020 portant 1° dérogation à l'article 27 de la loi modifiée du 6 février 2009 concernant le personnel de l'enseignement fondamental ; 2° modification de la loi modifiée du 29 juin 2005 fixant les cadres du personnel des établissements d'enseignement secondaire ; 3° modification de la loi modifiée du 23 juillet 2016 portant création d'une réserve nationale des employés enseignants des lycées

Den zweete Punkt um Ordre du jour vun haut ass de Projet de loi 7869, eng Rei temporär Ofännerunge vum Gesetz iwwert d'Léierpersonal. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An ech géif dann direkt d'Wuert un de Rapporter vum Projet de loi ginn, den honorabelen Här Gilles Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance, de la Jeunesse, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche

M. Gilles Baum *(DP), rapporteur*.- Merci fir d'Wuert, Här President. Dëst Gesetz dréit sech ëm de Pool des remplaçants an ass eng zweet Verlängerung vun engem Gesetz, wat mer schonn d'lescht Joer am Fréijoer an och am Hierscht gestëmmt haten.

E klenge Réckbléck: Am Kader vun der Pandemie si Leit, déi vulnerabel waren, am Enseignement net méi an d'Klasse gaangen. Do hu mer natierlech méi Personal gebraucht, an och well mer en alternance geschafft hunn, hu mer méi Leit gebraucht, an duerfir ass de Pool des remplaçans verstäerkt ginn.

Am Oktober krute mer vum Conseil supérieur des maladies infectueuses matgedeelt, dass och Dammen, déi schwanger wären, als vulnerabel ze betruechte sinn, an déi sinn dunn och net méi an d'Schoule gaangen, wat eleng am Fondamental vun engem Dag op deen aneren 200 Poste waren.

Fir elo am Hierscht preparéiert ze sinn, proposéiere mer, fir den Dispositiv, deen en place ass, ze verlängere bis den 31. Dezember. Ech wëll drop ze schwätze kommen, wourëm et konkreet geet. Et geet ëm eng Dispens, eng Dispens zu engem Artikel, deen am Schoulgesetz vun 2009 virgesinn ass, dass déi Leit, déi ersetze ginn, mussen e Stage maache vu véier Wochen am Fondamental, e Stage, dee se da certifiéiert kréie vun der Direction régionale. Hei geet et also drëms, dës Dispens ze accordéiere vun de véier Wochen. Et muss een natierlech eng Première hunn, fir iwwerhaapt kënnen an d'Klassen eranzegoen.

Wat fir eng Leit kommen a Fro, fir am Pool des remplaçants matzeschaffen an deen ze verstäerken? Fir d'éischt emol déi Leit, déi e Bachelor hunn en sciences pédagogiques, dann déi Leit, déi virum Gesetz vun 2009 als Chargé agestallt waren an natierlech Leit, déi eng Première hunn. Dat sinn déi Leit, déi am Fondamental dann elo de Pool des remplaçants verstäerken.

Dat Gesetz hei bezitt sech awer net nëmmen op de Fondamental, mee och op de Lycée. Do ass et awer e bëssen anescht. Do kann all Agent vum Staat froen, fir detachéiert ze ginn, fir an engem Lycée kënnen ze hëllefen. Do ass et esou, dass déi Leit, déi vulnerabel sinn oder déi grad schwanger sinn, de Cours assuréiere vun doheem aus, dat heescht online, an déi Leit, déi rekrutéiert ginn, déi Agente vum Staat, déi kënne froen, fir detachéiert ze ginn, dann déi Zäit Surveillance an de Klasse maachen.

Voilà, dat wär et scho vun dësem Gesetz. Et ass e Gesetz, wat Der kennt. Dir kennt d'Gesetz vum Fréijoer, dir kennt d'Gesetz vum Hierscht. An hei gëtt elo gefrot, fir déi Méiglechkeet do nach eng Kéier ze verlängere bis den 31. Dezember.

Merci.

Une voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Baum.

An als éischte Riedner ass déi honorabel Madamm Martine Hansen agedroen.

Discussion générale

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Merci, Här President. Ech maachen et ganz kuerz. Also, mir verstinn net ganz richteg, firwat datt d'Urgence hei elo awer huet missen e bëssen duerhalen, fir dëst Gesetz ze preparéieren. Wann et e bëssen éischter preparéiert gi wär, hätte mer verschidde Saachen hei kënnen evitéieren.

Ech weess awer, datt mer zousätzlecht Personal brauchen, fir datt d'Schoul um Lafe bleift a virun allem, datt déi Kanner gehollef kréien, déi Problemer hunn. An duerfir ginn ech och den Accord hei zu dësem Gesetz.

Une voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Madamm Hansen. An dann huet d'Wuert déi honorabel Madamm Francine Closener.

Mme Francine Closener *(LSAP)*.- Villmools merci, Här President. Ech maachen et nach vill méi kuerz. Mir ginn den Accord als LSAP-Fraktioun zu dësem Projet de loi. Merci.

M. Fernand Etgen, *Président*.- An ech ginn d'Wuert weider un déi honorabel Madamm Djuna Bernard, net ouni der Madamm Closener Merci ze soen.

Mme Djuna Bernard *(déi gréng)*.- Merci, Här President. Och e Merci un de Rapporter. Mir schléissen eis dem Accord vu menger Virriednerin un a si frou, dass mer esou den Terrain kënne weider ënnerstëtzen do, wou et gebraucht gëtt.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci, Madamm Bernard. An da wier et um honorabelen Här Fred Keup.

M. Fred Keup *(ADR)*.- Merci, Här President. Merci och dem Rapporter. Mir sinn natierlech och heimadder averstanen a mir wäerten dat och stëmmen, well mir brauche Leit, wann der net genuch do sinn. Ech wëll awer trotzdeem op eppes opmierksam maachen, an dat ass, dass mer awer elo an de leschten Deeg relativ oft och kontaktéiert gi si vu Leit, déi sech beschwéiert hunn, dass awer verschidde Leit, déi am Enseignement Schoul halen, Feeler maachen. An ech schwätzen net dervunner, dass ee mol kann e Feeler maachen, wann ee Schoul hält, dat ass alles an der Rei, mee déi wierklech massiv Feeler maachen a wou reklaméiert gëtt bei der Generaldirektioun a wou da gesot gëtt: „Jo, dat ass eeben esou. Et si keng aner do. Mir mussen domadder liewen." Dat heescht, déi Decisioun, déi mer hei huelen, ass richteg, mee dat Ganzt ass awer och op där anerer Säit problematesch.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci, Här Keup. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement.

M. Sven Clement *(Piraten)*.- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech wäert elo déi grouss Harmonie heibannen e bëssen zerstéieren, well esou wéi d'lescht Joer scho wäerte mir och haut dergéint stëmmen.

Mir soten et schonn d'lescht Joer: De Stage vu véier Wochen, deen een huet misse packen, fir dierfen an enger Schoul ersetzen ze goen, war nach ni eng detailléiert Formatioun, mee et war ëmmerhin eppes. Wärend dësem Schouljoer, wat jo haut fir vill glécklech Schülerinnen a Schüler an Enseignanten zu Enn gaangen ass - wat fir Verschiddener wiederbedéngt jo leider och schonns gëschter op en Enn gaangen ass - an hinnen et elo erlaabt, hir verdéngte Vakanz genéissen ze kënnen, wärend dësem Schouljoer konnte Remplaçantë ganz ouni Ausbildung direkt a Schoule schaffe goen. Als Grond fir dës speziell Ausnam hat de Minister deemools gesot, datt Personal géif gebraucht gi wéinst der Covidkris.

Elo si mer e Joer méi spéit. E Joer hat de Minister Zäit, eng Léisung ze fannen. An trotzdeem sti mer anscheinend nees oder nach ëmmer virum selwechte Problem. Mir brauche Personal a mir kënnen net waarden, datt se nach e Stage vu véier Woche maachen. Wéi kann dat sinn, e Joer méi spéit? Wéi kann et sinn, datt de Minister elo wierklech nach eng Verlängerung vun den Ausnamereegele brauch, obwuel wéinstens zanter Oktober 2020 an eigentlech jo och schonns virdru kloer war, datt mer Remplaçantë géife brauchen?

Wat schwätzt dergéint, an der aktueller sanitärer Situatioun nees Stagen ze maachen? Restaurante sinn op, Partye si méiglech an och grouss Evenementer wéi Concerte ginn nees ugebueden. Mee eng Formatioun, wou ee Stagiaire zousätzlech an enger Klass soll intervenéieren, soll weider net stattfanne kënnen! Dat kënne mer net novollzéien.